ეროვნული თავისუფლების გზით – ეროვნული თავისუფლებისაკენ
ეროვნული თავისუფლების გზით – ეროვნული თავისუფლებისაკენ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველო

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. გამოდის სამშაბათს და პარასკევს (№26 (1656)) 14-16 აპრილი, 1998წ. ● ფასი 50 თეთრი

„ბოგოლა მაფიოზები ხელისუფლების შიგნით ძალოვან სტრუქტურებს, გარეთ კი პრეზიდენტის უახლოეს ნათესავებს ეყრდნობიან“...

„დღესდღეობით მინისტრს რაც არ უნდა მძიმე დანაშაული ჰქონდეს, მაქსიმუმ მისი პოლიტიკური კარიერის დასასრულს წარმოადგენს მოხსნა და გადაყვანა პრეზიდენტის მრჩეველთა საბჭოში. თითქოს ის რაღაც კარცერი იყოს ყოფილი მინისტრებისათვის“.

◆ ◆ ◆

„ჩვენთან პასუხისმგებლობა საერთოდ არ არსებობს. პრეზიდენტიდან დაწყებული ყველა გაიძახის, რომ პასუხს აგებს, მაგრამ პასუხნაგები ჯერ არავინ მინახავს, გარდა ტერორიზმთან თანაზიარი პოლიტიკოსებისა“.

მეორე გვერდი

„ვარდიკო არც გამტაცებელს ჰგავს და არც თავდაცვის მინისტრს, მაგრამ ასე ნუ ვიმსჯელებთ, თუ ვინ ვის ჰგავს.

გარდა იმისა, რომ ვარდიკო არაა დასავლური ორიენტაციის, როგორც მინისტრი უვარგისია“.

◆ ◆ ◆

„რაც შეეხება აჭარის უშიშროების სამინისტროს მუშაობას, უნდა ვთქვა, რომ ტერაქტის დღეს იმ ტრასაზე გავლის ინფორმაცია აბაშიძეს მე მივაწოდე შეხვედრის დროს და არა უშიშროებამ. მან მაშინვე მითხრა, რომ მე ამას ვიხუმრებო, მაგრამ არ მეგონა თუ ტელევიზიით გამოსვლისას იტყოდა და თანაც საპირველაპრილოდ“.

14 აპრილი

„ეს იყო ეროვნულ მოძრაობაში ახალი თაობის მოსვლის დასაწყისი“

მეორე გვერდი

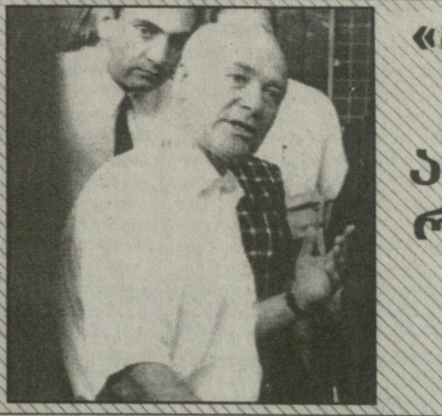

«მე არასოდეს ვიქნები აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების მომხრე»

მეექვსე გვერდი

თქვენს ხელისუფლებას ის მაინც დარჩება სატრაბახოდ, რომ...

მეექვსე გვერდი

მეხუთე გვერდი

ნუთუ ერთმანეთის სიყვარულს ჩვენ, ქართველებს, სხვა უნდა გვასწავლიდეს?

ბარამიძე თავს იმშვიდებს, ჩემთან ერთად სააკაშვილს და თვით ჟვანიასაც აკრიტიკებენო

მესამე გვერდი

მსოფლიოს გარშემო

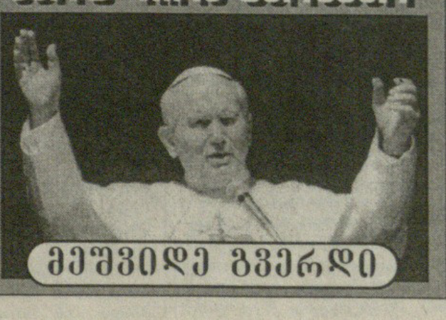

მეშვიდე გვერდი

სპორტის სამყარო

შოთა არველაძე ჰოლანდიის ჩემპიონია!

მეათე გვერდი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„ბოგოლა მაფიოზები ხელისუფლების შიგნით ძალოვან სტრუქტურებს, გარეთ კი პრეზიდენტის უახლოეს ნათესავებს ეყრდნობიან“

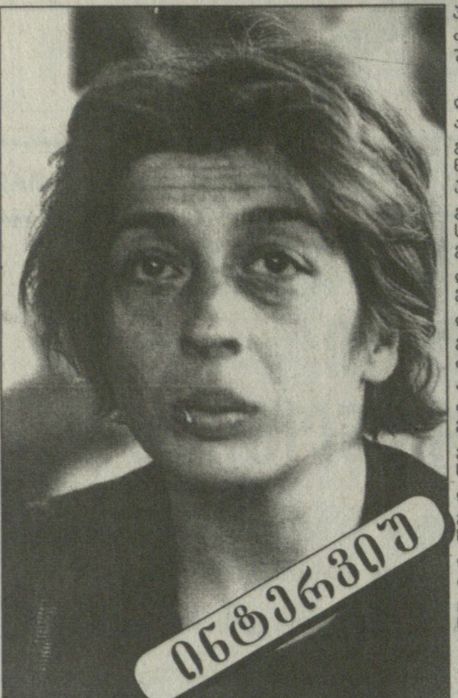

— ქალბატონო ირინა, ერთ-ერთი გამოსვლისას მამუკა გიორგაძემ განაცხადა, რომ ძალიან კარგი ურთიერთობა აქვს ბათუმთან. თქვენ როგორ პიროვნულ დამოკიდებულებაში იმყოფებით აჭარის ლიდერთან?

— მე არ ვიცი რატომ უნდა შედარდეს ჩემი დამოკიდებულება მაინცდამაინც მამუკა გიორგაძის ბათუმთან ურთიერთობას, მაგრამ იმას გეტყვით, რომ ასლან აბაშიძესთან ძალიან კარგი პიროვნული ურთიერთობა მაქვს.

— როგორც ცნობილია, გია ბარამიძის განცხადებამ მწვავე რეაქცია გამოიწვია აჭარის ხელისუფლების მხრიდან. როგორ ფიქრობთ, ცენტრალური ხელისუფლება ხელოვნურად ხომ არ ქმნის მტრის ხატს აჭარაში?

— მე მიმაჩნია, ამ თემაზე რაც ნაკლებს ვილაპარაკებთ, მით უკეთესი იქნება იმიტომ, რომ რეგიონსა და ცენტრს შორის შეიძლება პრობლემები ყოველთვის არსებობდეს და როგორც წესი, რეგიონს უფრო მეტი პრეტენზია ექნება ცენტრთან, ვიდრე ცენტრს რეგიონთან. ეს ბუნებრივიცაა, რადგან პასუხისმგებელი ყველაფერზე ცენტრია. მე არა მგონია, ვინმე აჭარაში მტრის ხატს ქმნიდეს ან კიდევ აჭარა ქმნიდეს ცენტრში. მე მგონი, ურთიერთობის დაძაბვას ძალიან ხშირად სუბიექტური ფაქტორები უწყობს ხელს, რასაც ფაქტიურად იყენებს ამა თუ იმ მხარის (ბათუმი და თბილისი) ხელმძღვანელის გარემოცვა სხვადასხვა ინტერესებისათვის. მე ეს შემიძლია ვთქვა აბაშიძის გარემოცვაზეც. როდესაც გარემოცვას ვამბობ, ვგულისხმობ იმ ფაქტორებს, რომლებიც მის ზურგს არიან ამოფარებულნი და მის გარეშე ხუთპროცენტიან ბარიერსაც ვერ გადალახავენ არჩევნებში. ამ მიზეზებით ხშირად ხდება ხოლმე ისეთი საკითხების წინა პლანზე წამოწევა, რომლითაც შეიძლება თვით აბაშიძე დაზარალდეს.

რაც შეეხება ამ ბოლოდროინდელ საკითხებს, ჩემი აზრით, ეს აჟიოტაჟი თვით გია ბარამიძეს არ გამოუწვევია, იგი იყო მეორე ეტაპი, პირველი კი კახა თარგამაძის ეტაპი იყო, როდესაც მან შეიარაღებული მშველელები გაგზავნა უბედურების ლიკვიდაციისათვის. მეორე საკითხია, თუ რამდენად სწორია ქვეყანაში არ გაატარო ოფიციალური შეიარაღებული ძალა. მაგრამ ამის შესახებ ხომ ყველამ ძალიან კარგად იცოდა, მითუმეტეს, როცა ვერც ერთი მინისტრი, საგარეო საქმეთა მინისტრის ჩათვლით, ჩოლოქის ხიდს იქეთ ვერ გადის შეიარაღებული. საკითხავია, რატომ გაკეთდა ეს შსს მიერ და შემდეგ რატომ დაავიწყდა ეს ყველას, მათ შორის აჭარის ხელმძღვანელობასაც. ამის შემდეგ აქცენტი გადავიდა ბარამიძის ტელეინტერვიუზე. თავის მხრივ ეს განცხადება შეცდომა იყო პოლიტიკოსის მხრიდან, მაგრამ ყველამ კარგად იცის, რომ მოქალაქეთა კავშირი აჭარის ავტონომიურობის გაუქმებას ნამდვილად არ აპირებს. ამდენად პრობლემები ხელოვნურად იყო წარმოშობილი.

— ბათუმსა და რუსეთს შორის არსებულ საკმაოდ მეგობრულ ურთიერთობაზე რა აზრის ბრძანდებით?

— მე არ მგონია ეს ზედმეტ კომენტარს საჭიროებდეს. დამოკიდებულება ფარული რომ იყოს ან აგენტურული ქსელი მუშაობდეს სხვა საქმეა, მაგრამ ბათუმი თავის კეთილგანწყობას მოსკოვის მიმართ არასდროს არ მალავდა. ეს არის აჭარის ხელმძღვანელის პოლიტიკური ორიენტაცია და რაც მთავარია, ხმამაღლა ნათქვამი მაშინ, როცა პრეზიდენტის გვერდით მყოფი პოლიტიკოსები ხმამაღლა გაჰყვირიან რუსეთის ჯარის გაყვანაზე. ძალიან ანტირუსებად მოაქვთ თავი, სინამდვილეში კი იმ ჯგუფში არიან, რომელნიც რუსეთთან კარგ ურთიერთობას ამჯობინებენ დასავლურ ორიენტაციას. ასე რომ, თუ ჩვენ პრობლემას ვხედავთ აჭარაში, იგი არავითარ შემთხვევაში არ მოდის ადგილობრივი ხელისუფლებიდან. ამის სათავეს წარმოადგენენ ის პიროვნებები, რომლებიც სხვანაირად არიან შენიღბულნი. თუ პრეზიდენტისათვის მიუღებელია აჭარის ხელისუფლების კურსი და პოზიცია რუსეთთან მიმართებით, მაშინ პრეზიდენტმა დაგვანახოს მისი და მთლიანად ხელისუფლების ისეთი ნაბიჯი, რომელიც ოფიციალურად გამოხატავს რაიმე საწინააღმდეგოს. არც ცენტრალურ ხელისუფლებას მოუთხოვია ჯერჯერობით რუსეთის ჯარის გაყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან და ამიტომ თავისთავად უხერხულია იმაზე უსაყვედურო აჭარის ხელისუფლებას, რომ იქ რუსის ჯარი დგას. მაგრამ ეს ისეთი საკითხია, რომლის გადაწყვეტა არც პრესის ფურცლებზე შეიძლება, არც პარლამენტში, ეს პრეზიდენტისა და აჭარის ლიდერის ერთი-ერთზე შეხვედრისა და გადაწყვეტის თემაა. მე ეჭვი არ მეპარება, რომ ისინი გარკვეულ შეთანხმებას მიაღწევენ, რადგან ეს შველის არა მარტო სახელმწიფოებრივ, არამედ პირად ინტერესებსაც.

— როგორც ბატონმა ასლან აბაშიძემ განაცხადა, თქვენ 9 თებერვალს ავტომანქანით ორჯერ გაგივლიათ იმ ტრასაზე, სადაც პრეზიდენტზე თავდასხმა მოხდა. როგორ ფიქრობთ, აჭარის უშიშროება იმ დონეზე მუშაობს, რომ თქვენი გავლაც კი შეუმჩნეველი არ დარჩა?

— ძალიან ცუდია, საქართველოში ცოტა აღმოჩნდა ისეთი პიროვნება, რომელსაც გაახსენდა, რომ იმ დღეს, როდესაც ეს განცხადება ტელევიზიით გააკეთა ასლან აბაშიძემ, პირველი აპრილი იყო. მან იხუმრა, მაგრამ მე ეს ხუმრობა ძალიან ძვირად დამიჯდა. ერთადერთი იმის იმედი მაქვს, რომ პრეზიდენტს მაინც ახსოვდა რა თარიღიც იყო და სერიოზულად არ მიუღია ეს განცხადება. თვითონ საკითხი ძალზე უხერხულია იმიტომ, რომ ეხება ჩემს მიერ მეორე ბავშვის აყვანას და საკმარისია მე ეხლა დავაზუსტო ოფიციალურად რა მიზნით, კონკრეტულად სად მივდიოდი, რომ ძალიან ადვილი იქნება ადრესატის მიგნება იმ ადამიანებისათვის, რომლებმაც თავის დროზე დატოვეს ბავშვი. თავად ეს ფაქტი სასაცილოა და ალბათ აბაშიძე მომავალში მაინც გაუწევს ანგარიშს ჩვენი საზოგადოების მზადყოფნას საპირველაპრილო ხუმრობებისათვის და მეორედ ასეთ რამეს არ გააკეთებს.

რაც შეეხება აჭარის უშიშროების [illegible] ტროს მუშაობას, უნდა [illegible] რომ ტერაქტის დღეს [illegible] შეხვედრის დროს და არა უშიშროებამ. მან მაშინვე მითხრა, რომ მე ამას ვიხუმრებდი, მაგრამ არ მეგონა თუ ტელევიზიით გამოსვლისას იტყოდა და თანაც საპირველაპრილოდ. ასე რომ, ეს აბაშიძის უშიშროების სამსახურის დამსახურება ნამდვილად არაა, თუ მე არ ჩამთვლით ამ სამსახურის თანამშრომლად.

— როგორ ფიქრობთ, ოფიციალური თბილისის პოლიტიკა ბათუმის მიმართ თანმიმდევრულია თუ არა?

— საერთოდ საქართველოს ოფიციალური პოლიტიკა არ არის თანმიმდევრული და აქედან გამომდინარე შეუძლებელია ბათუმის მიმართ იყოს. თუმცა მე მთავრობას ყველაზე ნაკლებად ვუსაყვედურებდი აჭარის მიმართ გატარებული პოლიტიკის გამო. იმიტომ, რომ ეს არის საკმაოდ გააზრებული და დაბალანსებული საკითხი. რომლისთვისაც პრეზიდენტთან ნაკლებად გვექნება პრეტენზია.

— თქვენი აზრით შესაძლებელია თუ არა, რომ ვარდიკო ნადიბაიძეს მართლაც სდომებოდა

(გაგრძელება მე-3 გვ.)

14 აპრილი

დედა ენა — დედა ენა

„...ეს იყო ეროვნულ მოძრაობაში ახალი თაობის მოსვლის დასაწყისი...“

1978 წლის 14 აპრილი. ეს თარიღი ალბათ ისეთივე ღირსეული მოსაგონარია, როგორც 9 მარტი, 9 აპრილი, ამ დღეს პირველად გაცხადდა ხმამაღლა სურვილი ენის დაცვისა და ენა, მამული, სარწმუნოება რომ ერთი იყო ოდითგანვე ქართველთათვის, ეს დემონსტრანტებსაც და მაშინდელ მთავრობასაც კარგად ესმოდა. ამ დღეს იხსენებს პარლამენტარი, ფრაქცია „სახალხოს“ ხელმძღვანელი ბატონი მამუკა გიორგაძე. იგი იმ დროს დამამთავრებელი კლასის მოსწავლე იყო.

— ბატონო მამუკა, თოთხმეტი აპრილი ის თარიღია, როდესაც 1978 წელს ქართველი ახალგაზრდობა ენის სიწმინდის სადარაჯოზე დადგა. თქვენ, როგორც ამ მოვლენების ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე, რას გაიხსენებდით?

— პირველად იმას, რომ ეს იყო ეროვნულ მოძრაობაში ახალი თაობის მოსვლის დასაწყისი, ეს ის თაობა იყო, რომელიც შემდეგ ძალიან აქტიურად მონაწილეობდა და საფუძვლიანი სიტყვაც თქვა. ეს იყო დრო რომელმაც გამოკვეთა

ახალი სახელები და გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, რომ როდესაც 77 წელში დაიწყო რეპრესიები, ფიქრობდნენ, თითქოს მინელებული იყო ეროვნული სულისკვეთება, მაგრამ პირიქით, უკუეფექტი მიიღეს. ამ გამოსვლებმა დაადასტურა, რომ ქართველი ხალხი იმ ეტაპზეც ამჟღავნებდა მზადყოფნას თავისი მისიის შესასრულებლად ხმა აღემაღლებინა ეროვნული დისკრიმინაციის წინააღმდეგ. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ეს ფაქტიურად იყო საბაბი, რომელიც მაქსიმალურად იქნა გამოყენებული. იმ დროს,

ბუნებრივია, გაუმარჯოს დამოუკიდებელ საქართველოსო, ძნელი სათქმელი იყო, მაგრამ ამ გამოსვლებმა ხალხი მოამზადა ამისთვის და გაალვივა ეროვნული სულისკვეთება.

— 1978 წელს, თქვენ სკოლის მოსწავლე იყავით. ბავშვისათვის და მითუმეტეს იმ დროში, როდესაც ეროვნულობის ყოველგვარ გამოვლინებას მაშინვე ახშობდნენ, — ძნელი გასაგები იქნებოდა ეროვნული გრძნობები. თქვენ ხომ არ გქონდათ ვინმესგან ბიძგი?

— ჩვენ არ მივეკუთვნებოდით იმ წრეს, რომელიც სწავლობდა იმას, რასაც ასწავლიდნენ. რაც შეეხება ბიძგს, ეროვნულობისკენ შემობრუნებაში დიდ როლს თამაშობდა ეკლესია. ეს ის პერიოდი იყო, როდესაც ჩვენი ჯგუფი სწორედ ეკლესიაში ყალიბდებოდა. თავისუფლება, სამშობლოს სიყვარული, მისი ისტორია, უკვე შესისხლხორცებული და რწმენა[illegible] გვქონდა სულში. შეიძლება ითქვას, [illegible] შინაგანად მზად ვიყავით [illegible] ღონისძიებებში მონაწილეობის მისაღებად. ახალგაზრდები ერთმანეთს ვედექით გვერდში და მარტოკაცებად არ ვგრძნობდით თავს. რწმენა და სამშობლოს სიყვარული იყო იმის გარანტი, რომ ასაკის მიუხედავად ერთად ვმდგარიყავით.

— ბატონო მამუკა, როგორც სარწმუნო წყაროდან შევიტყვე, მაშინ თქვენ, ჯგუფთან ერთად, სკოლაში ჩაუკეტიხართ, მაგრამ თქვენი წონის მიუხედავად თავის დაღწევა მოგიხერხებიათ...

— მე სარწმუნო წყარო არ ვიცი, მაგრამ ფაქტი იყო და შეიძლება გაგიკვირდეთ კიდეც, როდესაც გაიგებთ, რომ წონის მიუხედავად ფანჯრიდან გადმოხტომა მომიწია. არც მაშინ ვიყავი ისეთი წონის, თავისუფლად შემძლებოდა ტრიუკების კეთება, მაგრამ როდესაც არის იდეა, ინტერესი და სურვილი, ძალაც გემატება და შესაძლებლობებიც.

ესაუბრა
კობა კაპანაძე

რადიოსადგური „თავისუფლება“ იუწყება

1989 წლის 9 აპრილზე იმდენი თქმულა და დაწერილა, რომ პრაქტიკულად რაიმე ახლის დამატება წარმოუდგენელიც კია. და მაინც, 8 აპრილს საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ საჭიროდ ჩათვალა სახელმწიფო ტელეარხით ვრცლად ესაუბრა 9 წლის წინანდელ სისხლიან მოვლენებზე. თითქმის ერთსაათიან სატელევიზიო ინტერვიუში ახალი და სენსაციური არაფერი თქმულა, თუნდაც იმის შესახებ, ცენტრალური კომიტეტის წევრთაგან ვინც მისცა თანხმობა რუსთაველის პროსპექტზე მიმდინარე აქციის მონაწილეთა წინააღმდეგ სამხედრო ნაწილების გამოყენების თაობაზე. ამავე დროს ედუარდ შევარდნაძემ კატეგორიულად უარყო გენერალ ლებედის მოგონებათა წიგნში აღწერილი ფაქტი 8 აპრილს, ღამით თბილისში სპეციალური რეისით მოსკოვიდან ძალიან მაღალი თანამდებობის პირების ჩამოსვლის შესახებ. ლებედთან მინიშნებული ეს მაღალი ჩინი საბჭოთა კავშირის მაშინდელი საგარეო საქმეთა მინისტრი ედუარდ შევარდნაძე გახლდათ.

საქართველოს პრეზიდენტმა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარისა და სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის თანხლებით 9 აპრილს დილის 9 საათზე ყვავილებით შეამკო რუსთაველის პროსპექტზე 9 აპრილის მემორიალური ქვა. უფრო ადრე, დილით 4 საათზე ამავე ადგილას 9 წლის წინანდელი მოვლენების უშუალო მონაწილენი, ყოფილი არაფორმალები შეიკრიბნენ დაღუპულთა ხსოვნის აღსანიშნავად, მოგვიანებით კი რამდენიმე მსვლელობა გაიმართა. თუ პოლიციელთა ძალისხმევით ზვიადისტური მოძრაობის ერთი ფრთის კიკაჩეიშვილი-გამახარიას ჯგუფს საშუალება არ მიეცა მსვლელობა სამანქანო გზაზე მოეწყო, მანანა არჩვაძე-გამსახურდიას თანამოაზრეებმა შეძლეს პოლიციელთა კორდონის გარღვევა და მცირე ხნით რუსთაველის პროსპექტზე ტრანსპორტის მოძრაობის შეჩერება. მცირე ხანში პოლიციელებმა წესრიგი აღადგინეს, რის შემდეგაც საკუთარი განსაკუთრებულობით გამსჭვალულმა ზვიადისტური მოძრაობის ორგანიზაციებმა ცალ-ცალკე, ოღონდ არა რუსთაველის პროსპექტზე თავთავიანთი მიტინგები გამართეს. მოკლედ, უსიამოვნო მოლოდინის მიუხედავად 9 აპრილს

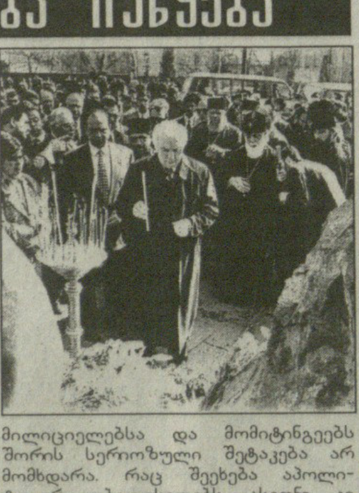

მილიციელებსა და მომიტინგეებს შორის სერიოზული შეტაკება არ მომხდარა. რაც შეეხება აპოლიტიკურ თბილისელებს, ასეთნი კი საკმაოზე მეტნიც აღმოჩნდნენ, მათ მშვენივრად გამოიყენეს კიდევ ერთი უქმე დღე, მით უფრო რომ ამინდი ამისთვის ნამდვილად განაწყობდა ადამიანებს.

მოკლედ, 1998 წლის 9 აპრილს თბილისში ნამდვილად არ იგრძნობოდა ის თავგანწირვა და ერთიანობის გრძნობა, რომლითაც 1989 წლის 9 აპრილი გამოირჩეოდა. მძიმე, არცთუ სასიამოვნო მოვლენებით აღსავსე 9 წელიწადმა გარკვეულწილად დააცხრო საზოგადოების ემოციურობა.

და მაინც, ზედმეტი არ იქნება იმის შეხსენება, რომ 9 აპრილს ადამიანთა დაღუპვის გამო პასუხი ჯერჯერობით არავისთვის არ მოუთხოვიათ.

❑ ❑ ❑

აფხაზეთის ხელისუფლებამ მიმართა მოსკოვს, როგორც შუამავალს, ზემოქმედება მოახდინოს საქართველოს მხარეზე, რათა მან შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულება. ამის შესახებ იტყობინება „იტარტასი“. აფხაზეთის საგარეო სამინისტროს მიერ გავრცელებულ განცხადებაში აღნიშნულია, რომ მიუხედავად ადრე მიღწეული შეთანხმებისა, მაინც გრძელდება მთელი რიგი დარღვევები — საქართველოს მხარე არ წყვეტს დივერსიულ-ტერორისტულ ქმედებებს აფხაზეთის ტერიტორიაზე. განცხადების გაკეთების საფუძველი გახდა 3 აპრილს გალის რაიონში მომხდარი ინციდენტი, რომლის დროსაც აფხაზეთის სპეცსამსახურის წარმომადგენლებმა მოკლეს ქართველ დივერსანტებად მიჩნეული 3 შეიარაღებული ადამიანი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საქართველოს სხვა ვერსია აქვს. ამ მონაცემებით აფხაზეთის მილიციამ ჩაატარა დამსჯელი ოპერაცია ე. წ. ქართველი დივერსანტების აღმოსაჩენად და გასანადგურებლად სოფელ პრიმორსკოეში. სწორედ ამ ოპერაციის მსვლელობისას იქნა მოკლული ის სამი ადამიანი. გარდა ამისა, მათივე მონაცემებით, კიდევ რვა იქნა დაკავებული და წაყვანილი სოხუმის მიმართულებით.

❑ ❑ ❑

საქართველოს ტერიტორიაზე რუსეთის სამხედროების უძრავი ქონება საქართველოს სახელმწიფოს ეკუთვნის, ორ ქვეყანას შორის არსებული სახელშეკრულებო-სამართლებრივი ბაზის თანახმად, — აღნიშნა პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ რევაზ ადამიამ. მან ხაზი გაუსვა, რომ, გარდა ამისა, ამ საკითხში სამართლებრივი საფუძველია ვენის კონვენციაც, რომელსაც საქართველოც შეუერთდა და რუსეთიც. რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს მოქმედება თვალნათლივ ცხადყოფს, რომ რუსეთის დეპუტატებისათვის შინაპოლიტიკურ ბრძოლაში საერთაშორისო არგუმენტებიც გამოსადეგია, — განაცხადა რევაზ ადამიამ. ამასთან, კომიტეტის თავმჯდომარემ აღნიშნა, რომ სანამ რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროში არიან პიროვნებები, როგორებიც არიან ვლადიმერ ჟირინოვსკი და სერგეი ბაბურინი, რუსეთის დეპუტატებთან გონივრული დიალოგის წარმოება ძნელია. რომ საქართველო დაბეჯითებით მოითხოვს აგრეთვე, კომპენსაციასა და იჯარის გადახდას გამოყენებული მიწის რესურსებისა და აქ განლაგებული ობიექტებისათვის.

ბარამიძე თავს იმშვიდებს, ჩემთან ერთად სააკაშვილს და თვით ჟვანიასაც აკრიტიკებენო

დიდი ხმაურის და ბაქი-ბუქის შემდეგ, რომელიც „მოქალაქეებმა" კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის დაწყების წინ ატეხეს, რეალური შედეგები ნაკლებად გვაქვს სახეზე. ამასთან ერთად დრო და დრო წინა პლანზე სხვა საინტერესო საკითხებიც გადმოინაცვლებს ხოლმე.

ამ ცოტა ხნის წინ ჯერ იყო, აჭარის ავტონომიასთან დაკავშირებულმა უცნაურმა განცხადებამ მოაქცია საზოგადოების ყურადღების ცენტრში საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერი — გიორგი ბარამიძე. მერე გახმაურდა, „მოქალაქეებმა" სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის სავარძელს შეუყენეს წყალიო, აურზაური უმრავლესობის ლიდერის თანამდებობიდან შესაძლო წასვლამაც გამოიწვია, თავად გიორგი ბარამიძე ყველას და ყველაფერს მშვიდად შესცქერის და შიგადაშიგ პატარ-პატარა საყვედურებს საინფორმაციო საშუალებების, ძალოვნებისა და საზოგადოებისათვის „იმეტებს". გთავაზობთ ინტერვიუს მოქალაქეთა კავშირის თავმჯდომარესთან ***გიორგი ბარამიძესთან.***

— ბატონო გიორგი, კორუფციაზე საუბარი ჩვენში ბოლო დროს ერთგვარ მოდადაც კი იქცა. ამბობენ, ამ თემაზე თავად კორუმპირებულებიც ბევრს საუბრობენო. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად კორუფციის წინააღმდეგ შეურიგებელი ბრძოლა უნდა მიმდინარეობდეს. როგორც შესაბამისი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარე, რას გვეტყვით, როგორი ტემპით მიმდინარეობს ამ სენის აღმოსაფხვრელად ბრძოლა?

— კორუფციას მოქმედი კანონმდებლობით, როგორც თქვით, აღმასრულებელი ხელისუფლება ებრძვის: შსს სამინისტრო, უშიშროების სამინისტრო, პროკურატურა, კონტროლის პალატა. ჩვენი კომისია პოლიტიკური სტრუქტურაა, მაგრამ ამის გარდა მაკონტროლებელი ფუნქციაც გვაქვს, შეგვიძლია, ნებისმიერი სახის ინფორმაცია მოვიპოვოთ, თუმცა პროცესუალური თვალსაზრისით გამოძიების წარმოების უფლება არ გაგვაჩნია.

ქვეყანაში კორუფციის წინააღმდეგ მიმდინარე ბრძოლის პროცესზე არაერთხელ გამოვხატეთ ჩვენი პოზიცია. იგი ძალზე მძიმედ მიმდინარეობს. უარყოფითად შევაფასეთ გასული წელი მიუხედავად იმისა, რომ იგი კორუფციასთან ბრძოლის წლად იყო გამოცხადებული. ეს ბრძოლა კრახით დამთავრდა. ამ პროცესს რეალური შედეგები არ მოჰყოლია, არც იმის თქმა შეიძლება, რომ ამ მიმართებით არაფერი გაკეთებულა. ქვეყანაში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური კლიმატი შემზადდა უფრო ფართომასშტაბიანი ბრძოლის წამოსაწყებად კორუფციის წინააღმდეგ. კომისიის ინიციატივით საკითხი დაისვა ფინანსთა მინისტრის თანამდებობიდან გადაყენების თაობაზე და დღეს ახალი ფინანსთა მინისტრი გვყავს. ჩვენ მხოლოდ გარკვეული კონტროლი შეგვიძლია დავაწესოთ კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის პროცესზე, ხოლო სამართალდამცავებმა და მაკონტროლებელმა ორგანოებმა თუ თავისი წონიანი სიტყვა არ თქვეს, ყველაფერი ქაღალდზე რჩება. სამწუხაროდ, ხშირ შემთხვევაში ხდება ასე. ჩვენი კომისიის მოპოვებული მასალები სამართალდამცავ ორგანოებს გადავეცით, მაგრამ ამ საქმეებს აბსოლუტურად უსაფუძვლოდ აჩერებენ, ხშირად მასზე სამართლებრივი რეაგირების არ გამოტანით. ჩვენს სამართალდამცავ სტრუქტურებში ბევრი სუბიექტური თუ ობიექტური სირთულე არსებობს, მისი რეფორმირება აქტიურად მიმდინარეობს, მაგრამ ამას დრო სჭირდება...

ჩვენმა კომისიამ მუშაობის პირველი ციკლი დაასრულა, რაც შეეხება სათბობ-ენერგეტიკულ სისტემაში შექმნილ მდგომარეობას, მწვავე ინფორმაცია გადავეცით პროკურატურას, გავუგზავნეთ პრეზიდენტს, პარლამენტს. ჩვენი კომისიის სხდომა პირველი ნაბიჯი გახლდათ, ხოლო სათბობენერგეტიკის მინისტრს დ. ზუბიტაშვილს თანამდებობა რომ არ დაეტოვებინა, შემდეგ ნაბიჯებსაც გადავდგამდით. კონკრეტულად ეს იმპიჩმენტის პროცედურის ამოქმედება იქნებოდა.

ზუბიტაშვილის საქმიანობას პოლიტიკური შეფასება ჩვენ უკვე მივეცით. ახლა სიტყვა სამართალდამცავ ორგანოებზეა. ვაპირებთ, პროკურატურის მიერ წარმოებულ გამოძიებაზეც დავაწესოთ გარკვეული კონტროლი, რის საშუალებასაც ჩვენი კანონმდებლობა მოგვცემს...

— თქვენი საუბრიდან გამომდინარე, კომისია მშვენივრად ართმევს თავს საქმიანობას, მაქსიმალურად ავლენს კორუფციის შემთხვევებს, სამართალდამცავები კი „სუბიექტური და ობიექტური" მიზეზების გამო თქვენი მოპოვებული მასალებით არ ინტერესდებიან, უფრო მეტიც, ძიებას უმიზეზოდ წყვეტენ, რატომ?

— მე ჩვენს მუშაობას ასე ვარდისფერ ფერებში არ ვხატავ, ხარვეზები არის, მაგრამ პრაქტიკულად რაც შესაძლებელია, ვაკეთებთ. ორი მინისტრის საკითხი პრაქტიკულად გადაწყვეტილი გვაქვს, თბილისში ბევრ მოქმედ სტრუქტურასთან დაკავშირებითაც დავსვით საკითხი. ჩვენი მითითების შესაბამისად სალიცენზიო პალატა გაუქმდა. სამართალდამცავი სტრუქტურები დეფორმირების პროცესშია, ესეც არის მიზეზი მათი ინერტულობისა, მაგრამ შენიშვნები, რომლებიც მათი მოქმედების თაობაზე გვაქვს, საკმაოდ მწვავეა, ამის შესახებ ჩვენ საკომისიო მოსმენას ვამზადებთ. ყველა საკითხს გამოვიტანთ, ჩვენი მიმართვის საფუძველზე რომ უნდა გადაეწყვიტათ სამართალდამცავებს და რატომღაც არანაირი რეაგირება არ მოახდინეს.

— ერთ-ერთ ჟურნალისტთან განაცხადეთ: „თანამდებობაზე საკმაოდ შეზღუდულად ვგრძნობ თავს". როგორ გავიგოთ ეს?

(გაგრძელება მე-4 გვ.)

მეტი მოუნდებათ და იქნებ პრეზიდენტსაც წაეპოტინონ

გეა-ს კორესპონდენტთან საუბრისას პარლამენტის თვითმმართველობისა და რეგიონალური პოლიტიკის კომიტეტის თავმჯდომარემ, ფრაქცია „აღორძინების" ყოფილმა წევრმა თამაზ ბოლქვაძემ გიორგი ბარამიძის ფრაქციის ხელმძღვანელობიდან წასვლა არასწორ ნაბიჯად მიიჩნია.

მისი თქმით, თუ ბარამიძე ფრაქცია „აღორძინების" ამ ულტიმატუმის შესაბამისად იმოქმედებს, მომდევნო ულტიმატუმი დაკავშირებული იქნება ედვარდ სურმანიძესთან და შემდგომ პარლამენტის თავმჯდომარის ზურაბ ჟვანიას თანამდებობიდან გადადგომასთანაც. პარლამენტის თავმჯდომარისადმი მიმართული ამგვარი მოთხოვნა კი საკანონმდებლო ხელისუფლების კრიზისს გამოიწვევს. „არ არის გამორიცხული, რომ პრეზიდენტსაც წაეპოტინონ. სწორედ ეს უნდათ ჩვენი ქვეყნის მტრებს და რუსეთის სპეცსამსახურებს, რომლებიც ცდილობენ არ დაუშვან დიდი ნავთობსადენის საქართველოს ტერიტორიაზე გატარება და საქართველოს ევროსაბჭოში გაერთიანება" - განაცხადა ბოლქვაძემ.

ბოლქვაძის თქმით, ეს საკითხები წელს უნდა გადაწყდეს. ორშაბათს კი თბილისში ევროსაბჭოს დელეგაცია ჩამოვა, რომელმაც ამ თვალსაზრისით საქართველოში არსებული სიტუაცია უნდა შეისწავლოს. „სწორედ ასეთი პროცესების დასაბრკოლებლად არის გამიზნული ამგვარი პროვოკაციები" - თვლის თამაზ ბოლქვაძე.

საქართველოს ეკონომიკა ნარკომანს ჰგავს

ამ დღეებში დაასახელეს წლის საუკეთესო ბიზნესმენი საქართველოში. ეს საპატიო წოდება მიენიჭა ლუდის მწარმოებელი გაერთიანების „ყაზბეგის" დირექტორს ბატონ **გოგი თოფაძეს**.

ეს კაცი ცნობილია, როგორც თავისი საქმის ნოვატორი, უშიშარი მეწარმე, რომელმაც ადგილობრივი ლუდის წარმოება არა მარტო გადაარჩინა, არამედ ააღორძინა და გაფართოებასაც აპირებს, თუ რა თქმა უნდა, ხელი არ შეუშალეს.

ხელისშემშლელი კი ბევრია. ბატონ გოგის აზრით მთავარი წინააღმდეგობა სავალუტო ფონდსა და ადგილობრივ მეწარმეებს შორის განსხვავებული შეხედულებაა საქართველოს მომავალზე. დღეს მსოფლიოში კვების პროდუქტების გარკვეული ჭარბწარმოებაა, სავალუტო ფონდი კი თავის რეკომენდაციებით განვითარებად ქვეყნებს (მათ შორის საქართველოს) უბიძგებს გახდეს გამსაღებელი და არა მწარმოებელი ქვეყანა. როცა ვალავის ჰკითხეს, თუ რომელი ქვეყანა დადგა ფეხზე მათი რეკომენდაციებისა და მსოფლიო ბანკის დახმარებით, მან მხოლოდ ალბანეთისა და გვინეას დასახელება შეძლო! არადა ადგილობრივ ნედლეულზე მომუშავე წარმოებებმა, ისეთებმა, როგორიცაა საკონსერვო, მეღვინეობის, სრულიად გაუზვიადებლად შეიძლება ითქვას, რომ მსოფლიო სტანდარტების დონის პროდუქცია შეუძლიათ გამოუშვან.

საქართველოს ეკონომიკა ნარკომანსა ჰგავს. მას სულ ახალი და ახალი გარე საფინანსო ინექციები სჭირდება. ამის მაგალითი ხელოვნური ლარის კურსია. საგადასახადო პრესი მძიმედ აწევს ქართველ მეწარმეებს. ახალი საგადასახადო ცვლილებების შემდეგ ადგილობრივი წარმოების ალკოჰოლურ სასმელებზე ახალი ფიქსირებული გადასახადი და შემდგომში სააქციზო მარკების გამოყენება გააჩერებს ამ რენტაბელურ წარმოებებს. ბატონი გოგი გულწრფელია და არ მალავს, რომ ყველა გადასახადი რომ გადაიხადოს, ლუდის საბითუმო ფასი 0.51 თეთრი გახდება, მაშინ, როცა ჩაბარების ფასი მხოლოდ 0.5 თეთრია.

და ისევ თეორია. ნობელის პრემიის ლაურეატი ეკონომიკის დარგში ამერიკელი მეცნიერი ლეონტიევი ამტკიცებდა: საწარმოს ჯამური გადასახადები 30%-ს არ უნდა აღემატებოდეს, რათა მოხდეს მისი ნორმალური ფუნქციონირება და ბიუჯეტში გადასახადები მაქსიმალურად შევიდეს. საჭიროა პროტექციონისტული პოლიტიკის გატარებაც. მაგალითისთვის ჩეხეთში ლუდზე აქციზის ნიხრი ნულოვანია, ხოლო შემოტანილ იმპორტულ ლუდზე 100 პროცენტი. საქართველოში გაურკვეველი და დაუსაბუთებელი გადასახადების მთელი ბუკეტია. ჩვენი ქვეყანა ჯერჯერობით უფრო მეტად ნედლეულის შემომტან ქვეყნად ითვლება. ნედლეული კი დრაკონულად იბეგრება, რაც შესაბამისად ფასებს ზრდის და ადგილობრივ მეწარმეს განვითარების საშუალებას უსპობს.

გაჩერებული წარმოებები გადასახადით მაინც იბეგრება და ვალებს ვალები ემატება. ქველმოქმედებაც კი დაბეგვრის ობიექტია.

ასეთ პირობებში ბატონი გოგი თოფაძე არ ეპუება შექმნილ მდგომარეობას. მათ რუსთავში აამუშავეს ლუდის გაჩერებული ქარხანა, დაასაქმეს 300-მდე კაცი. ისხს გერმანიის ბანკმა გაილო. ამას წინათ მათ ცხინვალის ლუდის ქარხნიდან დაუკავშირდნენ. დიდი სურვილი აქვთ ითანამშრომლონ. ცნობილია, ეკონომიკური ბერკეტები პოლიტიკაში ყველაზე ქმედითია და იმედი ვიქონიოთ ისინი დიდ როლს შეასრულებენ საქართველოს გამთლიანებაში.

ივნისის თვეში ქართველ მეწარმეთა ყრილობა უნდა ჩატარდეს. თუ რამე არ ვილონეთ და ჩვენი ბაზარი მთლიანად უცხოელებს დავუთმეთ, კარგი დღე მომავალში არც ჩვენ და არც ჩვენ შვილებს არ დაადგებათ.

კობა ბრეგვაძე

„ბოგოლა მაფიოზები ხელისუფლების შიგნით ძალოვან სტრუქტურებს, გარეთ კი პრეზიდენტის უახლოეს ნათესავებს ეყრდნობიან"

(მე-2 გვერდიდან)

აბაშიძის გატაცება. ჰყავს იგი გამტაცებელს?

— ვარდიკო არც გამტაცებელს ჰყავს და არც თავდაცვის მინისტრს, მაგრამ ასე ნუ ვიმსჯელებთ, თუ ვინ ვის ჰყავს. ისე ძალიან სასიამოვნოა, რომ აბაშიძე ვარდიკოს მინისტრობიდან წასვლის მომხრეა. ჩემი აზრით, ეს ერთ-ერთი ნათელი გამოხატულებაა იმისა, თუ როგორ უნდა დააყენო სახელმწიფო ინტერესები საკუთარ პოლიტიკურ შეხედულებებზე მაღლა.

გარდა იმისა რომ ვარდიკო არაა დასავლური ორიენტაციის, როგორც მინისტრი უვარგისია და ძალიან სასიამოვნოა, რომ აჭარის ხელმძღვანელისათვის მიუღებელია მინისტრის პიროვნება და არ უყურებს მისი პოლიტიკური ორიენტაციის საკითხს.

— საქართველოს კონსტიტუციაში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა მხოლოდ სამჯერაა მოხსენიებული და არა ავტონომიური რესპუბლიკა, არამედ პირდაპირ „აჭარაა" ჩაწერილი. ამის მიზეზი მხოლოდ ისაა, რომ ტერიტორიული მოწყობის საკითხი არაა კონსტიტუციით განსაზღვრული, თუ ხელისუფლება შეგნებულად მოერიდა კონსტიტუციურად ეღიარებინა აჭარის ავტონომიურობა?

— საერთოდ ჩვენ კონსტიტუციის მიღების წინააღმდეგი ვიყავით. ამის ერთ-ერთი მიზეზი ის იყო, რომ არსებულ ვითარებაში ჩვენ მთლიანად უნდა ამოგვეღო ყველაზე მნიშვნელოვანი თავი, რომელიც სახელმწიფოებრივი მოწყობის პრინციპებს ეხებოდა. მაგრამ ძალიან ტენდენციური უნდა იყოს ადამიანი, რომელიც აჭარის მიმართ დაინახავს რაღაც ზრახვას. ისე კი უკეთესი იქნებოდა საერთოდ არ მიგვეღო კონსტიტუცია მანამ, სანამ ამ პრობლემებს არ გადავწყვეტდით. რადგან მისი მიღება დაემსგავსა რაღაც თვითმიზნურ აქტს. თითქოსდა ვიღაცას კონსტიტუციის მიღების აქტი სჭირდებოდა. ამიტომ თავის დროზე ბევრი რამ იქნება გადასახედი. აუცილებლად უნდა იქნეს შემოღებული პრემიერმინისტრის პოსტი, მაგრამ არა ისეთი, როგორიც იყო სიგუას ან ფაცაციას დროს. თუმცა დღევანდელ სახელმწიფო მინისტრსა და მაშინდელ პრემიერმინისტრს შორის, ძალიან ცოტა განსხვავებაა. თუ მაშინ პრემიერმინისტრს ფორმალური პასუხისმგებლობა მაინც ჰქონდა, დღევანდელ სახ. მინისტრის მიმართ ესეც არ ჩანს, რადგან არ არის განსაზღვრული მისი ფუნქციები. მთავრობა კი გუნდური პრინციპით უნდა იყოს დაკომპლექტებული, სადაც ერთი ცვლილება ავტომატურად გამოიწვევს მთელი შემადგენლობის გადადგომას, მაგრამ დღეს ისიც დიდი მიღწევა იქნება, თუ რომელიმე უწყების ხელმძღვანელის პერსონალურ პასუხისმგებლობას მივაღწევთ. მოგეხსენებათ, დღესდღეობით მინისტრს რაც არ უნდა მძიმე დანაშაული ჰქონდეს, მაქსიმუმ მისი პოლიტიკური კარიერის დასასრულს წარმოადგენს მოხსნა და გადაყვანა პრეზიდენტის მრჩეველთა საბჭოში. თითქოს ის რაღაც კარცერი იყოს ყოფილი მინისტრებისათვის.

— როდესაც მსოფლიო სამართლებრივი სისტემების ერთ-ერთ დადებით მხარედ ითვლება პერსონალური პასუხისმგებლობის პრინციპი, რამდენად სამართლიანია მთავრობის კოლექტიური პასუხისმგებლობის შემოღება და ეს უკანასკნელი ხომ არ გამოიწვევს გარკვეული დანაშაულებრივი ქმედებების დაფარვას, თვით მთავრობის წევრების მიერ?

— გააჩნია ჩვენ რას ვიგულისხმებთ გუნდურ პასუხისმგებლობაში.

ეს არ ნიშნავს იმას, რომ თუ ერთმა მინისტრმა რაიმე დააშავა, ყველამ აგოს პასუხი. მაგრამ მთავრობის ყველა წევრი დაინტერესებული უნდა იყოს იმით, რომ მისმა კოლეგამ ნორმალურად იმუშაოს, რადგან მისი ცუდი მუშაობა პირდაპირ აისახება მის ბედზეც. მეორე მხრივ, ეს საშიშროება არსებობს სწორედ იმიტომ, რომ ერთი უწყების ხელმძღვანელმა შესაძლებელია დაფაროს მეორის კორუმპირებულობა მისივე ინტერესებიდან გამომდინარე. თუ დღეს გუნდური მთავრობა არაა, რა, არ ფარავენ? ამიტომ ეს არ გახლავთ გამოსავალი ქვეყანაში, სადაც კორუფცია მძვინვარებს.

უნდა ითქვას, თუ თანამედროვე მსოფლიო უარს ამბობს გუნდურ პასუხისმგებლობაზე, მხოლოდ იმიტომ, რომ პიროვნული არ არის კარგ დონეზე. ჩვენთან კი პასუხისმგებლობა საერთოდ არ არსებობს. პრეზიდენტიდან დაწყებული ყველა გაიძახის, რომ პასუხს აგებს, მაგრამ პასუხნაგები ჯერ არავინ მინახავს, გარდა ტერორიზმთან თანაზიარი პოლიტიკოსებისა. თითქოსდა ტერორიზმმა გადაწონა ყველაფერი და დანარჩენი დანაშაული თურმე ყველა დასაშვები ყოფილა.

— ქალბატონო ირინა, ზუბიტაშვილის წინააღმდეგ იმპიჩმენტის წესების ამოქმედება მართლაც ქვეყნის ენერგოკრიზისიდან გამოყვანისათვის გადადგმული ნაბიჯია, თუ უფრო პოლიტიკური ქულების დაგროვებისკენაა მიმართული?

— შეიძლება გია ბარამიძეს გულწრფელად სჯერა, რომ თუ ზუბიტაშვილი აღარ იქნება მინისტრი, ენერგოკრიზისს რაიმე ეშველება, მაგრამ თუ სჯერა, მაშინ ცდება იმიტომ, რომ ზუბიტაშვილის წასვლით არაფერი შეიცვლება, რადგან კრიზისი ენერგეტიკის სამინისტროდან არ მოდის. მითუმეტეს, როდესაც არ ვებრძვით ამ

(გაგრძელება მე-4 გვ.)

საქართველოს სახელმწიფოებრივ-ეროვნული მთლიანობის პარტიის «სამშობლოს ფარის»

განცხადება

(1989 წლის 9 აპრილის მოვლენებთან დაკავშირებით)

1989 წლის 9 აპრილის ტრაგიკული დღე მთელი საქართველოს და პირველ რიგში ქართველი ერის ტკივილია.

ამ დღეს შეეწირა სამშობლოს სიყვარულით გულანთებული ბევრი ჩვენი თანამემამულე, რომელთა პატრიოტობას და გმირობას ქართველი ხალხი არასდროს დაივიწყებს.

კომუნისტურ, იმპერიულ დიქტატურას, რომელიც სახეშეცვლილ, საბჭოთა კავშირად წოდებულ რუსეთის შოვინისტურ ველიკოდერჟავულ ბოროტების იმპერიას წარმოადგენდა, სურდა დაეშინებინა თავისუფლებისმოყვარე ქართველი ხალხი, რათა ჩაეკლა მათში დამოუკიდებლობისაკენ სწრაფვის სურვილი, მაგრამ სასტიკად შეცდა, ისევე როგორც საუკუნეების განმავლობაში ცდებოდნენ ჩვენი დაუძინებელი მტრები. ისტორიამ გვიჩვენა, რომ ქართველი ხალხის ეროვნული სულის გატეხვა და ჩაკვლა შეუძლებელია. პირიქით, ყოველი განსაცდელი და გაჭირვება სულიერად, მორალურად, ფიზიკურად აძლიერებს და ერთ მუშტად კრავს მათ.

9 აპრილის ტრაგედიამ გამოაღვიძა ხალხი, გააერთიანა ქართველი ერი, გააღვივა მათში მინავლებული პატრიოტული სულისკვეთება, ეროვნული ცნობიერება და ღირსება. თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის მიღწევის სურვილის ტალღა მთელ საქართველოს მოედო და კიდევაც დააგვირგვინა გამარჯვებით. ეროვნული მოძრაობა ზენიტში იყო, 1991 წლის 9 აპრილს გამოცხადებულ დამოუკიდებლობას ზეიმობდა ქართველი ხალხი, ტრიალებდა ეროვნული სული, მაგრამ გარეშე და შინაურმა მტრებმა ვაი ქართველების ხელით შეაჩერეს ეროვნული სულისკვეთების აღტკინებისა და აღზევების პროცესი. იარაღით დაამხეს რა კანონიერი ეროვნული ხელისუფლება და დაანგრიეს ქალაქის ცენტრი, მათ დასაბამი მისცეს შემდგომში განვითარებულ ყველა ტრაგიკულ მოვლენას, რამაც ტერიტორიები დაგვაკარგვინა, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, ზნეობრივ კატასტროფამდე მიგვიყვანა და ლახვარი ჩასცა ეროვნულ მოძრაობას. 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის ტრაგედია შავ ლაქად გაყვება საქართველოს ისტორიას. ამ ტრაგიკული მოვლენის შემდეგ საქართველოს მართავდა და მართავს ხელისუფლება, რომელსაც არ გააჩნია ეროვნული იდეოლოგია, არ გამოხატავს ქვეყნისა და ერის ინტერესებს და მის მიერ უპრინციპო, არაკონსტრუქციული, მხოლოდ და მხოლოდ უპერსპექტივო, ე. წ. „ბალანსირებაზე" აგებული პოლიტიკური კურსი, თუ ის არ შეიცვალა, უფსკრულისაკენ მიაქანებს ქვეყანას.

ასეთი პოლიტიკით ვერც ტერიტორიებს დავიბრუნებთ, ვერც ე. წ. ფეთქებად რეგიონებს ჩავაწყნარებთ, ვერც წარმოებას ავამუშავებთ და ვერ განვავითარებთ ეკონომიკას, ვერ დავაპურებთ ხალხს. დავკარგავთ საკუთარ სახეს, მხოლოდ სავარძლების შენარჩუნებისათვის ბრძოლა და ამ მიზნით მუდმივად მტრის ხატის შექმნა და ერთმანეთზე წაკიდების პრინციპი იქნება პრიორიტეტული.

გამოიკვეთა ყველაზე საშიში და დამღუპველი ტენდენცია, გარეშე მტრების მცდელობით, ხელისუფლების მხრიდან წაყრუებით თუ წაქეზებით, საზოგადოების ანტიეროვნული ნაწილის აქტიურობით მიმდინარეობს ეროვნული ცნობიერების, ენისა და სარწმუნოების დაკნინების პროცესები, სიტყვები: „ეროვნული", „ქართული" დევალვაციას განიცდიან. იგრძნობა კუთხური დაპირისპირების გაჩაღების მცდელობა, რის შესახებაც საქართველოს სახელმწიფოებრივი ეროვნული მთლიანობის პარტია „სამშობლოს ფარმა" პრესის საშუალებით, ბევრჯერ მიმართა ხელისუფლებასა და საზოგადოებრიობას და წერილები გაუგზავნა ქვეყნის პრეზიდენტსა და პარლამენტის თავმჯდომარეს.

თანამემამულენო, საქართველო საფრთხეშია, კიდევაც რომ გადავრჩეთ, ზემოთაღნიშნული მიზეზების გამო, ჩვენი სახელმწიფო ქართულ ორიენტაციას საბოლოოდ დაკარგავს. ქვეყანა და ხალხი, რომელსაც არ ექნება ეროვნული კუთვნილება და სადაც იზიარებენ ფილოსოფიურ ცნებას, რომ „ჭეშმარიტება სამშობლოზე უფრო მაღლა დგას", დასაღუპად არის განწირული. ასეთი დამოუკიდებლობა და ასეთი ქვეყანა ჩვენ არ გვჭირდება. დრო არ ითმენს, საჭიროა ყველანი დავირაზმოთ ქვეყნისა და ერის გადასარჩენად. პირველ რიგში ვიბრძოლოთ ერის გამთლიანებისათვის, ეროვნული, პატრიოტული ძალების გაერთიანებისათვის, ეროვნული მოძრაობის და ეროვნული სულის აღზევებისათვის, რათა ქვეყნის სათავეში ეროვნული ხელისუფლების მოყვანა შევძლოთ, რომელიც რეალურად იბრძოლებს ტერიტორიული და ეროვნული მთლიანობის მისაღწევად ფაქტობრივად დამოუკიდებელი, დემოკრატიული, ქართული ორიენტაციის ეროვნული სახელმწიფოს შესაქმნელად და კრიზისიდან გამოიყვანს ქვეყანას.

სამშობლოს გადარჩენისათვის ბრძოლის გზაზე ძირითად ბირთვს ჩვენი ახალგაზრდობა უნდა შეადგენდეს. ამ ბრძოლაში ეროვნულ ძალებთან ერთად, აქტიურად უნდა ჩაებას ქართველი ხალხი, საქართველოს მთელი მოსახლეობა და მიზანს უნდა მივაღწიოთ არა ძალადობით, არამედ დემოკრატიული, მშვიდობიანი გზით.

გვჯერა, რომ საქართველო გადარჩება, ვინაიდან, როგორც ჩანს, ქართველები, ერთეული გამონაკლისების გარდა, განსაკუთრებული მებრძოლურ-პატრიოტული სულისკვეთებით დამუხტული გენის მატარებლები არიან და ვერავითარი ძალა ვერ შესცვლის მათ გენეტიკურ თვისებებს.

გაუმარჯოს ქართულ გენს, გენს, რომელმაც არაერთხელ გადაგვარჩინა და დღემდე მოგვიყვანა, როგორც უძველესი თვითმყოფადი კულტურისა და ეროვნული ღირსების მქონე ქვეყანა და ხალხი.

საქართველოს სახელმწიფოებრივ-ეროვნული მთლიანობის პარტიის — „სამშობლოს ფარის" თავმჯდომარე
ამირან ნადარაია

პარტიის განცხადება წაკითხულია 1998 წლის 9 აპრილს, სტუდენტებთან შეხვედრაზე.

„ბობოლა მაფიოზები ხელისუფლების შიგნით ძალოვან სტრუქტურებს, გარეთ კი პრეზიდენტის უახლოეს ნათესავებს ეყრდნობიან"

(მე-3 გვერდიდან)

კრიზისის წყაროს და ვიწყებთ შედეგებით, სადაც ზუბიტაშვილის პასუხისმგებლობა შეიძლება ყველაზე დაბლა იდგეს თავისი ხარისხით.

რატომღაც ბარამიძე და იგივე უმრავლესობა ნაკლებად აკავშირებს ამ პრობლემასთან იმ ბობოლა მაფიოზებს, რომლებიც ხელისუფლების შიგნით ძალოვან სტრუქტურებს, გარეთ კი პრეზიდენტის უახლოეს ნათესავებს ეყრდნობიან. როდესაც საუბარია კორუფციაზე, ცოტა უხერხულია კომისიამ მოღვაწეობა არსებული მინისტრებიდან ზუბიტაშვილით რომ დაიწყო.

— თქვენი აზრით, დღევანდელი პარლამენტი პოპულისტებით ხომ არ არის დაკომპლექტებული?

— საერთოდ ყველა პარლემენტში, პოპულიზმის რაღაცა დოზა ყოველთვის იქნება, მაგრამ აქ ხარისხზეა ლაპარაკი. ყველა პოლიტიკოსი ასე თუ ისე პოპულისტია იმიტომ, რომ მან გააგებინოს მოსახლეობას თავისი საქმიანობა, ისე მუშაობა გაუძნელდება.

არსებობს პოპულიზმის მეორე სახე, როდესაც პოლიტიკოსის კარიერა მთლიანად მასზეა აგებული და ალბათ სწორედ ეს უნდა იყოს ყველაზე მიუღებელი ფორმა. საქართველოს პარლამენტში კი არიან ასეთი პოლიტიკოსებიც.

— ქალბატონო ირინა, თქვენს მაგიდაზე თვითმფრინავის ბილეთი დევს, მე მგონი სადღაც მიემგზავრებით...

— დიახ! თექვსმეტ-ჩვიდმეტ აპრილს, ლონდონში ტარდება საერთაშორისო კონფერენცია თემაზე: „დემოკრატიის განვითარება ყოფილი საბჭოთა ქვეყნების ტერიტორიაზე". ჩემს ბიოგრაფიაში პირველად ხდება, როდესაც მე შემომთავაზეს მთავარი მოხსენება. ფაქტიურად კონფერენცია მე უნდა წავიყვანო. ამას ატარებს ყოფილი ინგლისური ორგანიზაცია „ვერტიკი", რომელსაც ეხლა „ლინგს" ჰქვია. ეს არის ახალგაზრდული ორგანიზაცია, რომელიც მხოლოდ ახალგაზრდულ ორგანიზაციებს არ მოიცავს. 16-17 აპრილს ლონდონში თავს მოიყრიან ევროპის თითქმის ყველა ქვეყნის მემარჯვენე ძალები. საბედნიეროდ ისინი ჯერ კიდევ ბევრი ქვეყნის ხელისუფლებაში არიან. ბევრგან დათმეს პოზიციები, — რა თქმა უნდა დროებით.

ეს გახლავთ ჩემი წასვლის მიზეზი.

წარმატებებს გისურვებთ!

ესაუბრა **კობა კაპანაძე**

კიტოვანს სტენოკარდიული შეტევები ყოველდღიურად უმეორდება

ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში მოთავსებულ საქართველოს თავდაცვის ყოფილ მინისტრს, თენგიზ კიტოვანს სტენოკარდიული შეტევები ყოველდღიურად უმეორდება — აცნობა გეა-ს კორესპონდენტს კიტოვანის მკურნალმა ექიმმა, ციხის რესპუბლიკური საავადმყოფოს თერაპიული განყოფილების უფროსმა, პეტრე ზვიადაძემ.

თენგიზ კიტოვანი, რომელმაც ადრე ორი ინფარქტი გადაიტანა, ავჭალის კოლონიიდან ჯანმრთელობის გაუარესების გამო ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გადაიყვანეს.

საავადმყოფოში თებერვლის ბოლოს გამართულმა კონსილიუმმა დაადგინა, რომ კიტოვანს უნდა ჩაუტარდეს კორონოგრაფია თბილისის სპეციალურ საავადმყოფოში. ზვიადაძის თქმით, „ეს დადგენილება დღემდე არ შესრულებულა, თუმცა, თენგიზ კიტოვანს შესაძლებლობის ფარგლებში ადგილზე უწევენ ინტენსიურ დახმარებას". მაგრამ ზვიადაძე თვლის, რომ ეს დახმარება საკმარისი არ არის.

გეა

ბარამიძე თავს იმშვიდებს, ჩემთან ერთად სააკაშვილს და თვით ჟვანიასაც აკრიტიკებენო

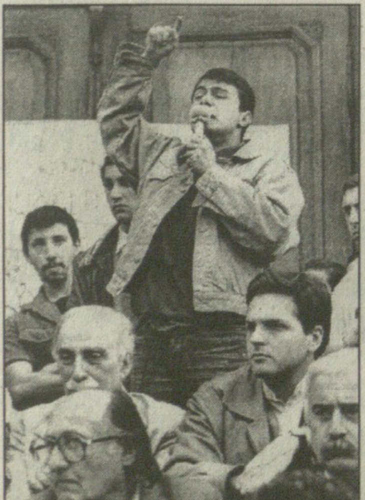

(მე-3 გვერდიდან)

— ნებისმიერი ადამიანი თანამდებობაზე გარკვეულ ჩარჩოებშია მოქცეული. მე აქ მხედველობაში ფრაქციის თავმჯდომარეობა მქონდა. ეს ბუნებრივიცაა. ფრაქციის თავმჯდომარეს სულ სხვა პასუხისმგებლობა აქვს, ვიდრე ფრაქციის რიგით წევრს.

— ფრაქციის თავმჯდომარეობიდან თქვენი წასვლის გამო საკმაოდ დიდი აჟიოტაჟი ატყდა...

— ეს აჟიოტაჟი იმ ძალებმა გამოიწვიეს, რომლებსაც ძალიან უნდათ, ფრაქციის თანამდებობაზე აღარ მიხილონ. უნდათ ჩამოიცილონ ადამიანი, რომელიც უხერხულობას უქმნით. ცდილობენ, შეასუსტონ გუნდი, რომელსაც პარლამენტში ჟვანიას გუნდი ჰქვია, შემდეგ კი მთლიანობაში შევარდნაძის გუნდი — მოქალაქეთა კავშირი. ეს არის მცდელობა, რომ ეს პროცესი პარლამენტიდან დაიწყონ, შემოტევა მარტო ჩემზე არ არის, ასეთივე კრიტიკული გამონათქვამებია მიხეილ სააკაშვილზე, მიხეილ მაჭავარიანზე, თავად ბატონ ზურაბზე... ყველაფერი მიმართულია იქეთ, რომ მოქალაქეთა კავშირი პრეზიდენტს დააშორონ. ეს ნაცადი ხერხია და იმ პოლიტიკური ძალებიდან მოდის, რომლებიც სხვაგვარად ვერ ავლენენ თავს პოლიტიკაში, თუ არა ასეთი აგრესიული მოქმედებით... საკითხი ჩემი თავმჯდომარედ ყოფნა-არყოფნის შესახებ მხოლოდ ფრაქციის გადასაწყვეტია, პირადად მე ამასთან დაკავშირებით არავითარ პრობლემას არ ვხედავ. თუკი ფრაქციის თავმჯდომარე არ ვიქნები, პირში წყალს არ ჩავიგუბებ. პირიქით, უფრო მეტის საშუალება მექნება, უფრო ღიად გამოვხატო პირადად ჩემი პოზიცია.

ისე, თანამდებობა თვითმიზანი არასოდეს ყოფილა ჩემთვის... იმის პრეტენზია არ მაქვს, რომ ძალიან დიდი პოლიტიკოსი ვარ, მაგრამ პარლამენტში ჩემი სიტყვა მეთქმის, ერთი დეპუტატის მოკრძალებული სიტყვა... იმას, რაც ჩემს ხალხს, სახელმწიფოს სჭირდება, ნებისმიერ თანამდებობაზე ვიტყვი ნებისმიერ დროს. მე თავსატეხი არაფერი მაქვს, ამაზე იმან იფიქროს, ვინც ასეთი უკულმართი გზებით ცდილობს პოლიტიკაში ადგილის დამკვიდრებას.

— კონკრეტულად ვის გულისხმობთ იმ ძალაში, რომელიც თქვენი „გასვრით" ცდილობს პოლიტიკაში ადგილის დამკვიდრებას?

— ამ ბოლო დროს თავის თავი ყველამ კარგად წარმოაჩინა. მე არ მინდა საპარლამენტო კვირის წინ, როცა ძალიან ცხარე დისკუსიები გველის სხვადასხვა თემასთან დაკავშირებით, ურთიერთობა გავამწვავო კოლეგებთან, მიზანშეწონილად არ მიმაჩნია, ჩემი კოლეგების სახელები და გვარები ვატრიალო.

— აჭარის ავტონომიასთან დაკავშირებით გაკეთებულმა თქვენმა განცხადებამ გაურკვეველი სიტუაცია შეჰქმნა, ამას თქვენს მიერ ყველაფრის უარყოფა მოჰყვა. რას ნიშნავს ყოველივე ეს?

— თქვენ სადმე წაიკითხეთ რამე ამის შესახებ? მთელი უბედურება იმაშია, რომ ხალხს არ წაუკითხავს, რა ვთქვი, რა არა. ამხელა ამბავი კი მოჰყვა. მე არცერთი ჩემი სიტყვა უკან არ წამიღია, მე ჩემი პირადი მოსაზრება გამოვთქვი იმის შესახებ, რომ აჭარის ავტონომია არ არის ბუნებრივი წარმონაქმნი, რადგან აჭარაში არავისზე ნაკლები ქართველები არ ცხოვრობენ, როგორც ქართლში, კახეთში, გურიაში, რაჭაში და ა. შ.

ამაში, ალბათ, ვერავინ შემედავება, მე ისიც ვთქვი, რომ არავინ არ ჩქარობს ამ საკითხის დაყენებას. როცა მივხვდი, ჩემს წინადადებას არაადეკვატური აღქმა მოჰყვა, პროგრამა „მაცნეში" განმარტება გავაკეთე, აჭარის ავტონომიის საკითხის დასმას არავინ არ აპირებს-მეთქი. სხვა ამბავია, ჩემი პირადი დამოკიდებულება ამის თაობაზე. მე უკანდასახევი არაფერი მაქვს, რაც ვთქვი — ეს არის ჩემი რწმენა და, მგონი, საქართველოს მოსახლეობის, მათ შორის აჭარის მოსახლეობის დიდი ნაწილის (შეიძლება ამას ღიად ბევრი ვერ გამოთქვამს აჭარაში, მაგრამ ხალხი რას ფიქრობს, კარგად ვიცი) აზრიც აჭარის ავტონომიის შესახებ. მე დარწმუნებული ვარ, ვინც ჩემი ამ გამონათქვამის შესახებ მსჯელობს, წარმოდგენა არა აქვს, სინამდვილეში რა ვთქვი.

— თავის დროზე ჯაბა იოსელიანმა ერთი საინტერესო ფრაზა თქვა: ტორტის ნაჭერივით ვარ, არ ვიცი, როდის ჩამკბეჩავენო, თქვენ როგორ გრძნობთ თავს?

— მე, ღვთის ნებით, ადამიანი ვარ და ვერავინ ჩამკბეჩს. უპირველეს ყოვლისა იმიტომ, რომ ჩემს ზურგს უკან ცუდი არაფერი მეგულება, მართალი ვარ კანონის წინაშეც, საზოგადოების წინაშეც. ძალიან თავდაჯერებული ვარ, რადგან სუფთა მაქვს სინდისი, სუფთა მაქვს ხელები და ამ თვალსაზრისით არაფრისა მეშინია.

მანანა ლოგჯანიძე

ᲬᲐᲠᲡᲣᲚᲘᲡ ᲒᲐᲙᲕᲔᲗᲘᲚᲔᲑᲘ

ნუთუ ერთმანეთის სიყვარულს ჩვენ, ქართველებს, სხვა უნდა გვასწავლიდეს?

ახლა, როდესაც რუსეთ-საქართველოს შორის ურთიერთობა გარკვეულად დაიძაბა და როდესაც ეს ურთიერთობა არ ატარებს ისეთ ხასიათს, როგორსაც უნდა ატარებდეს ორ მეზობელ სახელმწიფოს შორის, მე კიდევ ერთხელ გადავიკითხე დიდი ქართველი მეცნიერის, ისტორიკოსის ალექსანდრე ცაგარელის ნაშრომი "Грамоты и другие исторические документы XVIII столетия относящиеся к Грузии", Т.I.

ამ ნაშრომის ერთი ადგილიდან განსაკუთრებით კარგად ჩანს, თუ რისკენ მიისწრაფოდნენ რუსები საქართველოში. აი, ის ადგილიც: (ეს კაპიტალური ნაშრომი ჯერჯერობით ქართულად თარგმნილი არ არის)"... **ახლა ჩვენი უმთავრესი საჭიროებაა, რომ ქართველები ჩვენ ომში დაგვეხმარონ იმგვარად (იგულისხმება რუსეთ-თურქეთის ომი), რომ მათ ეგონოთ, თითქოს ასრულებენ თავიანთი მფლობელების ბრძანებას და სინამდვილეში კი ჩვენ აღმოგვიჩინონ სამსახური და ამას აკეთებდნენ საკუთარი სურვილით. ყველაფერი უნდა წარიმართოს აქაური ხელმძღვანელების გადაწყვეტილების თანახმად, მოკლედ ისე, რომ: სული იყოს აქაური, ხოლო სხეული ქართული..."**

ამ წერილს წერს გრაფი ნ. პანინი, ეკატერინე II-ის პრემიერ-მინისტრი. წერილის ადრესატია რუსეთის ჯარების მხედართმთავარი საქართველოში ტოტლებენი. ეს ყველაფერი ხდება 1770 წლის ივნისში.

ეს უაღრესად საინტერესო და

მნიშვნელოვანი კაპიტალური ნაშრომი კიდევ ერთი რამით იქცევს მკითხველის ყურადღებას. და ეს განსაკუთრებით აქტუალურია დღეს, როდესაც საქართველო ორ, შეიძლება ითქვას, მტრულ ბანაკად არის გახლეჩილი ჩვენი მტრების გულის გასახარად და როდესაც აუცილებელია გამოინახოს ფორმა ურთიერთშერიგებისა და ერის გაერთიანების. აი, რას წერს იგივე გრაფი ნ. პანინი იმერეთის მეფეს სოლომონს 1769 წლის დეკემბერს:

„... **ნება მომეცით, გულწრფელად გითხრათ, რომ თქვენი დასუსტება წარმოიშვა შინაური მოუწესრიგებლობით, ე. ი. თქვენი შინაგანი განხეთქილებითა და ურთიერთუთანხმოებით თქვენს ბრწყინვალე თავადებთან..."** და აგრძელებს: „... **გაჭირვების დროს საჭიროა აზრთა თანხმობა და საკუთარი სარგებლიანობის დიდსულოვნურად უგულვებელყოფა..."**

კიდევ უფრო დამაფიქრებელი და საგულისხმოა იმპერატრიცა ეკატერინას წერილი, რომელიც მას გაუგზავნია მეფე სოლომონისათვის, დადიანს, გურიელის და რაჭის ერისთავისათვის; თავის „გრამოტაში" იმპერატრიცა წერს 1779 წლის 16 დეკემბერს: „... ორი გარემოება ნათლად ამტკიცებს, თუ რატომ ვერ შესძლო ამ მაჰმადიანურმა სახელმწიფომ თავისი განზრახვის შესრულება; ეს ხდებოდა იმიტომ, რომ თქვენში მეფობდა შინაგანი თანხმობა და სამშობლოს სარგებლიანობას საკუთარ სარგებლიანობაზე ზევით აყენებდნენ. **ახლა ყოველგვარ ზომებს სცილდება და გაოცებას იწვევს იმერეთში გაბატონებული გარყვნილობა! ქრისტიანობის წყეული მტერი ყოველნაირად ცდილობს აღმოფხვრას პირისაგან მიწისა ქრისტიანული მრწამსი, ხოლო აქაური მცხოვრებნი კი დაიტაცოს და აქაური მცხოვრებნი კი, ნაცვლად იმისა, რომ ერთობლივი ძალით შეეცადონ უკუაგდონ მტერი, ურთიერთგანადგურებისაკენ ისწრაფიან და უბედურებაში აგდებენ საკუთარ სამშობლოს..."**

წერილს არავითარ კომენტარს არ ვუკეთებთ, ვგონებ ისედაც გასაგებია ყველაფერი.

ამბროსი გრიშიკაშვილი

როდის იქნება სინათლე ჩვენს ფანჯრებში?!

საქართველოს ენერგოსისტემაში არსებული კრიზისი, სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვრებაშიც შეიმჩნევა. ამ საკითხის მოგვარება ვერც კადრების ცვალებადობამ და ვერც ზუბიტაშვილის საკმაოდ გახმაურებულმა „ამოყირავებამ" შეძლო. ამ სისტემის მესვეურები ზამთარში გადამცემი ხაზების დაზიანებას, ზაფხულში წყლის ნაკადის შემცირებას, მოხმარებული ელექტროენერგიის გადასახადის გადაუხდელობას და ათასგვარ მიზეზებს ასახელებენ. საზოგადოებას ისევ და ისევ აწვალებს კითხვა: — როდის იქნება სინათლე ჩვენს ფანჯრებში?

როგორც „საქენერგოგენერაციის" დირექტორმა ემზარ ჩაჩხიანმა ჩვენთან საუბრისას განაცხადა, დღესდღეობით შენარჩუნებულია გრაფიკით ენერგიის მიწოდება, ძაბვა ნორმალურია, პრობლემას ის ქმნის, რომ უკვე რვა თვეა თანამშრომლებისათვის გადაუხდელია ხელფასები და ჯერჯერობით კრიზისიდან გამოსავალი არ ჩანს.

დღესდღეობით საქართველოში არსებულ სამოცდათხუთმეტ ენერგოკომპანიას საქენერგო ფაქტიურად ჩუქნის ელექტროენერგიას. ყველას დავალიანება აქვს და ვალის დაფარვას არავინ ცდილობს. მარტო თელასს სამოცდათექვსმეტი მილიონი ლარის დავალიანება აქვს.

ენერგოკრიზისის შესამსუბუქებლად, ბატონმა ემზარმა მრავალ მიზეზთა შორის გათბობის სისტემის ამუშავებაც დაასახელა. შედარებისათვის 1988-98 წლების მონაცემებიც მოიშველია. თუ 1988 წელს, როდესაც თბილისს ოცდაოთხი საათის განმავლობაში მიეწოდებოდა ელ. ენერგია, იხარჯებოდა რვა მილიონი კილოვატი, 98 წლის ზამთარში, როდესაც არსებობდა ექვსსაათიანი გრაფიკი, დღეში 8,6 მილიონი კილოვატი [illegible].

ზაფხულის სეზონის დადგომასთან ერთად, იკლო მოხმარებული ენერგიის რაოდენობამ და დღესდღეობით თბილისს ორი მილიონი კილოვატით ნაკლები სჭირდება. ე. ი. ეს ენერგია გათბობისათვის გამოიყენებოდა.

მიმდინარეობს მუშაობა არსებული გრაფიკის შესანარჩუნებლად და პარალელურად ემზადებიან ზამთრის სეზონისათვის.

ჩვენს შეკითხვაზე, ზუბიტაშვილის მიერ მინისტრის პოსტის დატოვება ხომ არ გამოიწვევს თქვენს მოხსნასაც, ბატონმა ემზარმა გვიპასუხა, რომ კადრების ცვალებადობა ვერ მოხსნის ენერგოკრიზისს, ამის მისაღწევად საჭიროა ერიც და ბერიც ერთად დადგეს. მითუმეტეს, მე საქენერგოს დირექტორად ჩემით არ მოვსულვარ, მთხოვ[illegible] მიმეხედა ამ დარგის[illegible] და მეც ბევრს ვფიქრობ, ბევრსაც ვმუშაობ.

ჩვენ კი, ცნობისათვის იმასაც გეტყვით, [illegible]ომ ბატონი ემზარ ჩაჩხიანი თურმე ძალიან ენერგიულად შრომობს, მა[illegible] ამ ენერგოკრიზისის დაძლევა ჯერჯერობით ვერ ხერხდება. დასაიმედებლად [illegible] აღვნიშნავთ, რომ [illegible] და მაქსიმალურად იქნე[illegible] ხელშეწყობა ამ დარგის[illegible]მი, მალე ვიხილავთ სინათლეს ჩვენს ფანჯრებში, თუ არა და, არა მგონი[illegible] ძაბვის სიხშირის მსგავსად კადრების ცვალებადობა[illegible] საქმეს სასიკეთო პირ[illegible] გამოუჩინოს. ეს ალბა[illegible] ვილაცაზე რაღაცის გ[illegible] დაბრალების პრინციპი[illegible] მუშაობა იქნება და წინ[illegible] საარჩევნო ქულების და[illegible] გროვებას უფრო ემსახურება, ვიდრე საჭირბოროტო საკითხების მოგვარებას.

კოზა კაპანაძე

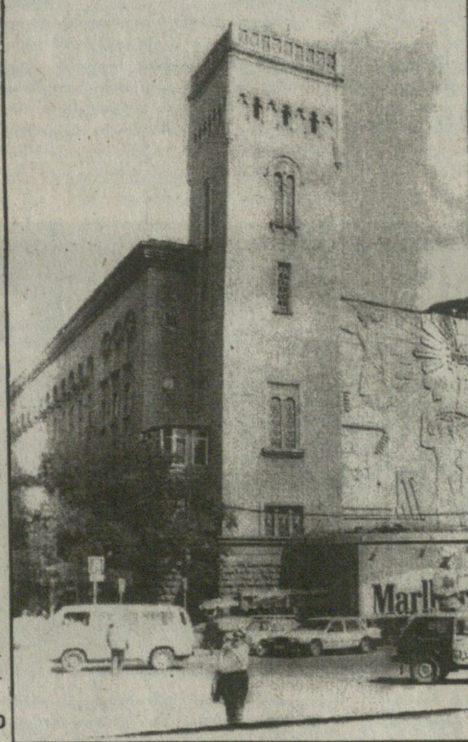

საინგილოს დღევანდელობა და მომავალი

საქართველოს განაპირა მხარეს-ძველ ჰერეთს ქართველი მეფეები ოდითგან მონიწებით ეპყრობოდნენ და ბრძოლებით დაღლილ ხალხს ბეგარას არ ახდევინებდნენ. ასეთმა პოლიტიკამ დიდი როლი ითამაშა დღევანდელი საინგილოს მოსახლეობის ეროვნული ცნობიერების, ქართული ტრადიციებისა და წესჩვეულებების შენარჩუნებაში (დღეს ხომ საინგილო აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიას ეკუთვნის). საინგილო სამ რაიონს მოიცავს: კახის, ზაქათალის და ბელაქანის მიდამოებს. აქ დაახლოებით 10000-მდე ქრისტიანი და 20000-მდე მაჰმადიანი ინგილო ცხოვრობს. საინგილოში დღეს ყველანაირად ცდილობენ დაიცვან და აღორძინონ კულტურული ტრადიციები, რომლითაც ეს მხარე ყოველთვის ცნობილი იყო. აქ 11 ქართული სკოლაა, არის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ქართული თეატრი, ქართული ხალხური სიმღერების გუნდი „შვიდკაცა", რამდენიმე ბიბლიოთეკა, სადაც საქართველოდან ახალი პრესა და წიგნები ჩადის.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოსა და აზერბაიჯანს შორის ურთიერთობა საკმაოდ კეთილმეზობლურია და მომავალიც ძალიან პერსპექტიული, საინგილოს მოსახლეობას მაინც ბევრი სოციალურ-ეკონომიური პრობლემა აწუხებს. გაიზარდა ქართული მოსახლეობის მიგრაცია.

საქართველოს მთავრობა წლების განმავლობაში დახმარებას უწევდა საინგილოში არსებულ ქართულ სკოლებს, რომლებიც დღეს მოკლებულია სასკოლო სახელმძღვანელოებს და სხვა სასკოლო ინვენტარს. 1995 წელს აზერბაიჯანის მთავრობისადმი ადგილობრივი ქართველების დაჟინებული მოთხოვნით საქართველოში გადმოირიცხა ქართული სახელმძღვანელოების შესაძენად 13000 ამერიკული დოლარი. ამ თანხის წიგნების 10 პროცენტიც არ ჩასულა დანიშნულების ადგილზე და რაც ჩავიდა, ისიც კერძო პირების მიერ იყიდებოდა. ასეთმა დარღვევებმა დიდი ზიანი მიაყენა საინგილოს. დღეს სავალალო მდგომარეობაშია სიმღერის გუნდი „შვიდკაცა" და ანსამბლი „ქურმუხი", არც სოფ. ალიბეგლოს ქართული თეატრია სახარბიელო მდგომარეობაში.

საქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობის მიერ საინგილოს მოსახლეობისათვის გატარებულ ღონისძიებების შესახებ ადგილობრივი მოსახლეობისათვის არაფერია ცნობილი.

საქართველოს ბიუჯეტიდან საინგილოსათვის გამოიყო გარკვეული თანხა, რაზეც მადლობას ვუცხადებთ საქართველოს პრეზიდენტს და პარლამენტს, მაგრამ ჩვენთვის უცნობია ადგილობრივი მოსახლეობის აზრის გაუთვალისწინებლად ვინ გეგმავს ამ თანხის ათვისებას.

მიუხედავად იმისა, რომ რთულ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ პირობებში გვიწევს ცხოვრება, ეროვნული თვითშეგნება საქართველოსგან წლების მანძილზე მოწყვეტილ კუთხეში არ ჩამქრალა, არსებული ვითარებიდან გამომდინარე ვთხოვთ საქართველოს ხელისუფალთ გაგვიწიონ დახმარება შემდეგი აუცილებელი საკითხების მოგვარებაში, რათა გადავარჩინოთ ის ქართული ტრადიციები, ზნე-ჩვეულებები და ისტორიულ- კულტურული საგანძური, რაც ჩვენმა წინაპრებმა ძველი ჰერეთის რეგიონში შექმნეს.

დღესდღეობით აუცილებელია ხელი შეეწყოს საინგილოში ქართული ენის, ლიტერატურის, ქართული კულტურის პროპაგანდას და მის შემდგომ განვითარებას.

ამ ეტაპზე მიზანშეწონილად მიგვაჩნია საინგილოს ტერიტორიაზე არსებული ქართული ისტორიული ძეგლების მოვლა-პატრონობა, შეკეთება, რესტავრაცია, რათა გადავარჩინოთ და მომავალ თაობებს შევუნარჩუნოთ ის ისტორიულ-კულტურული საგანძური, რაც ჩვენმა წინაპრებმა შექმნეს.

საინგილო არ არის გათამამებული ქართული პრესის და ტელევიზიის ყურადღებით. საქართველოს ფართო საზოგადოებამ უნდა იცოდეს იქაური ქართველების ყოფა-ცხოვრება და გასაჭირი. უნდა დაიდოს ხელშეკრულება თბილისის გამომცემლობებთან, რათა შეიქმნას წიგნები საინგილოს წარსულისა და აწმყოს შესახებ. აგრეთვე გამოიცეს ბიბლიოგრაფიულ იშვიათობად ქცეული ცნობილი ინგილო ავტორების ნაშრომები, კერძოდ კი, მოსე ჯანაშვილის წიგნი „საინგილო", ალექსანდრე ჩხენკელის „ოქროს საბლით მოზომილი" და გიორგი ჩანგაშვილის „საინგილო".

და კიდევ, საინგილოს ადგილობრივ მოსახლეობას მიზანშეწონილად მიაჩნია საქართველოს პარლამენტში შეიქმნას საინგილოსთან ურთიერთობის საინიციატივო ჯგუფი, რომელიც განიხილავს და სამთავრობო დონეზე გადაწყვეტს საინგილოსთან დაკავშირებულ ყველა საჭირბოროტო საკითხს. შეათანხმებს და გააკონტროლებს საქართველოში არსებულ საინგილოსთან მოქმედ ყველა ორგანიზაციის საქმიანობას.

ამირან ნუროშვილი.

რეგიონებიდან გვატყობინებენ

ჩრდილო ქართლში გრძელდება ფაშისტური ანტიქართული კამპანია

1. ბოლო ხანს შეტევა გამძაფრდა ისტორიულ ძეგლებზე. ცხინვალის ღვთისმშობლის ეკლესიის კედლები „მოხატეს" თვითნებურად. ასევე მოექცნენ გერის წმინდა გიორგის საყდარს.

საქართველოს ძეგლთა დაცვის კომიტეტში აღიარეს, რომ აღნიშნული ქმედება ჩადენილია მასთან შეუთანხმებლად. ოფიციოზი, როგორც ყოველთვის ასეთ შემთხვევაში, დუმს.

2. ახლახან რუსეთში მცხოვრებ გერმანელებს ოფიციალურად მიანიჭეს ექსტერიტორიალური კულტურული ავტონომია.

3. საქართველოს ამჟამინდელ ცრუ-პარლამენტთან „ცხინვალის რეგიონის" დროებითი კომისიის გარდა თურმე არის რამდენიმე კომისია და გაერთიანებული კომისია ათზე მეტი ხელფასიანი წევრისაგან შემდგარი. მათ შორის არც ერთი არაა ჩრდილო ქართლელი.

4. უკრაინის რადამ მიიღო კანონი უკრაინელთათვის „სატიტულო ერის" სტატუსის მინიჭების შესახებ.

5. 1997 წლის 21 დეკემბერს 10 საათზე გორის რაიონის სოფ. მეჯვრისხევში შემოიჭრა ოთხი შეიარაღებული ოსი ტერორისტი ავტომატებით ცნობილი ყაჩაღის „მარიკას" თაოსნობით. გადაკეტეს სოფლის ცენტრი. გამვლელ-გამომვლელებს აჩერებდნენ და ცემდნენ, მახათაძე როსტომს მსუბუქი მანქანა დაუმტვრიეს და თვითონ მას ნეკნი ჩაუტეხეს. ასევე სასტიკად სცემეს ეჯოშვილი მერაბი. „მარიკა" გაიძახოდა: „99" ქართველი მოვკალი და ერთი მაკლია, ასი რომ შევასრულოო. მეორე დღეს გორიდან ამოვიდნენ სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლები. მათ დაზარალებულებს მიმართეს: ხმას ნუ ამოიღებთ და ჩვენ მივხედავთ საქმესო, მაგრამ დღესაც გრძელდება რეგიონის ქართული მოსახლეობის ძარცვა და შევიწროება.

6. ჩრდილო ქართლიდან დევნილმა დავით ანდუაშვილმა, რომელიც ლილოში რადიაციით დაზიანდა, გვაცნობა, რომ გერმანიაში მკურნალობისას თანხის გადაუხდელობის გამო მკურნალობის კურსი დაუმთავრებელი დარჩა. ამჟამად მას მდგომარეობა გაურთულდა და შემდგომი მკურნალობა ვერ ხერხდება. იგი იმყოფება სასტუმრო „აფხაზეთში" 512 ოთახში.

7. დაიწყო ცხინვალელ ქართველთა მიტოვებული სახლ-კარის ადგილებზე ოსთა ბინების მშენებლობა.

8. ცნობილი გახდა, რომ 1996 წლის მაისში მეჯვრისხევსა და მის მიმდებარე ქართულ სოფლებში განხორციელებული სადამსჯელო ოპერაცია „ელვა" მიმართული [illegible] „ხვიადისტებად" შერქმეული ქართული მოსახლეობის წინააღმდეგ და მთლიანად ქართველების დასათრგუნავად.

ქვემო ქართლის სამხარეო ადმინისტრაციაში

10 თებერვალს ქ. რუსთავში გაიმართა ქვემო ქართლის სამხარეო ადმინისტრაციის სხდომა, სადაც მწვავედ დაისვა ხელფასებისა და პენსიების გაცემის საკითხი.

ქ. რუსთავში 14 აპრილიდან დაიწყება მასწავლებლებზე ხელფასების გაცემა. აღნიშნული სამუშაოები დასრულდება 10 დღეში. პენსიების დარიგებასაც დაიწყებენ აპრილის შუა რიცხვებიდან. ქალაქის მერმა, ბატონმა მერაბ ტყეშელაშვილმა განაცხადა, რომ მთლიანად დაიფარება დავალიანება პენსიონერებზე, ქალაქის ბიუჯეტში 1,5 მლნ ლარის ნაცვლად შემოვიდა 400000 ლარი. მისი თქმით, თანხები რომ სრულად შემოსულიყო, ქალაქს პრობლემები ხელფასებისა და პენსიების გაცემის დროს არ ექნებოდა.

მარნეულის რაიონის გამგებელმა, ბატონმა შოთა მაისაშვილმა აღნიშნა, რომ 8 აპრილს გაიცა მასწავლებლებზე თებერვლისთვის ხელფასები. მასწავლებელთა დავალიანება მთლიანად დაფარული აქვს წერეთლისა და თამარისის სასოფლო საკრებულოებს. მასწავლებელთა დავალიანების 80 პროცენტი გასწორებული იქნება 10 მაისამდე. მარნეულში პენსიები არ დარიგებულა ნოემბრის თვიდან.

ბოლნისის რაიონის ბიუჯეტში შემოსულია 165000 ლარი, რომელიც მოხმარდება მასწავლებელთა ხელფასების გაცემას. ერთ კვირაში დაიწყება მასწავლებელთა ხელფასების დარიგება. საპენსიო ფონდში შემოტანილია 122000 ლარი. ზაფხულისათვის მთლიანად გასწორდება დავალიანება პენსიონერებზე.

დმანისის რაიონში მასწავლებლებზე გასაცემია თებერვალ-მარტის თვეების ხელფასები (74000 ლარი). აღნიშნული თანხა ბიუჯეტში არის და ახლო მომავალში დარიგდება ხელფასები. პენსიონერებზე გასაცემია 448000 ლარი. გამგებელმა, ბატონმა ციხელაშვილმა აღნიშნა, რომ უახლოეს მომავალში დაიწყებენ პენსიების გაცემასაც.

წალკის რაიონში პედაგოგებზე გაცემულია ხელფასები თებერვლის ჩათვლით. მარტის ხელფასი მალე დაურიგდებათ მასწავლებლებს. პენსიების დასარიგებლად საჭიროა 86000 ლარი. ბიუჯეტში თანხა არის. აპრილის შუა რიცხვებიდან დაიწყება პენსიების დარიგებაც.

თათბირის დროს ბატონმა ლევან მამალაძემ მკაცრად მოსთხოვა რაიონის გამგებლებს, დროულად დაეფარათ მასწავლებელთა და პენსიონერთა დავალიანება.

მამუკა სუთიძე
გაზეთ „საქართველოს"
ქვემო ქართლის ბიურო

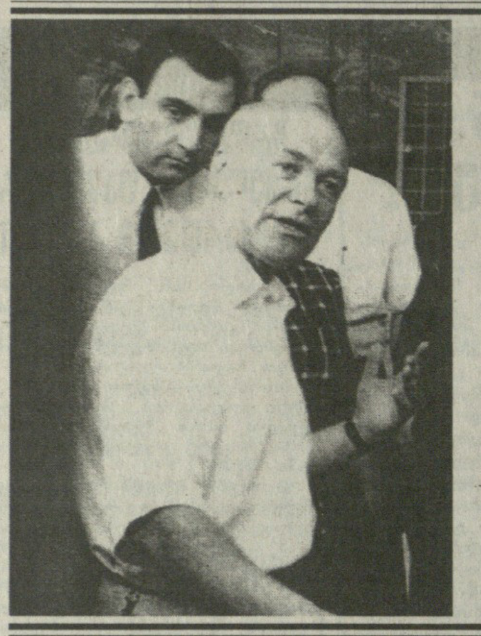

მე არასოდეს ვიქნები აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების მომხრე

90-იან წლებში, საქართველოს ხელისუფლებაში ზვიად გამსახურდიას ყოფნის დროს, დაისვა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების საკითხი. როგორც ამბობენ, ბობოყვათის სამთავრობო რეზიდენციაში ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ახლადდანიშნულმა თავმჯდომარემ ასლან აბაშიძემ ამ თანამდებობაზე დანიშვნის აღსანიშნავად გამართულ ბანკეტზე პირველი ავტონომიის გაუქმების სადღეგრძელო შესვა. ამ ფაქტის დასაზუსტებლად გეა-ს კორესპონდენტმა კომენტარი სთხოვა ასლან აბაშიძეს.

„ალოგიკურია ასეთი სადღეგრძელოს შესმა თავმჯდომარის პოსტზე არჩევისთანავე. ეს განცხადება იმდენად უსუსურია, რომ პასუხის გაცემის ღირსადაც კი არ მივიჩნევ" - განაცხადა აჭარის ლიდერმა.

როგორც ასლან აბაშიძემ განმარტა, მისთვის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების საკითხი თბილისში პრეზიდიუმის სხდომის დაწყებამდე რამდენიმე წუთით ადრე გახდა ცნობილი. ეს გადაწყვეტილება მისთვის მოულოდნელი ყოფილა. როდესაც მან საქმის ვითარებაში გარკვევა მოითხოვა, ალმოჩნდა, რომ აჭარის პრეფექტებს ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების მოთხოვნით 256 ხელმოწერა ჩამოუტანიათ თბილისში. აღსანიშნავია ისიც, რომ ხელმოწერები იყო არა რიგითი მოქალაქეების, არამედ ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატების. ასლან აბაშიძის თქმით, ხელმოწერების თბილისში ჩამომტანმა პირებმა დეპუტატებში გაავრცელეს ხმები იმის თაობაზე, რომ თავად ასლან აბაშიძეც საქმის კურსშია და ამ მოთხოვნაზე მისი ხელმოწერაც არის.

მოგვიანებით ასლან აბაშიძეს მაშინდელი უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე დაუკავშირდა, რომელმაც მას საკუთარი გამოკითხვის შედეგები გააცნო. კერძოდ, აჭარის მოსახლეობის 80% წინააღმდეგი ყოფილა ავტონომიის გაუქმების და ამ მოთხოვნას სულ 20% უჭერდა მხარს. აბაშიძეს თურმე ავტონომიური რესპუბლიკის არსებობის მომხრე მოსახლეობის ჩამოყვანა შესთავაზეს ბათუმში, რაზეც უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს განუცხადებია, რომ მონაწილეობას არ მიიღებს ასეთ პროვოკაციაში და განცხადებაც კი დაუწერია თანამდებობიდან გადადგომის თაობაზე, რაც არ დაუკმაყოფილებიათ. შედეგად: დღეს ავტონომიური რესპუბლიკაც არსებობს და ასლან აბაშიძეც უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეა.

„მე არასოდეს ვიქნები აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გაუქმების მომხრე. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მისი შექმნის ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე ბაბუაჩემი მემედ აბაშიძე იყო. ამ რეგიონში რომ არ ყოფილიყო ავტონომიური წყობა, ძნელი წარმოსადგენი არ უნდა იყოს, რა ბედი ეწეოდა მას. ამან შეგვანარჩუნებინა აჭარაში სტაბილურობა. თავიდან აგვაცილა ის ქაოსი, რომელიც საქართველოს ზოგიერთ რეგიონში მოხდა" - განაცხადა ასლან აბაშიძემ.

გეა

თქვენს ხელისუფლებას ის მაინც დარჩება საფრაბახოდ, რომ...

ბატონო პრეზიდენტო! კარგად ვუწყი, რომ თქვენ ერთი ხართ, ხოლო თქვენი ხელისუფლების ქვეშ მყოფ ქვეყანაში, ჩვენ, უბრალო მოქალაქენი, მიუხედავად იმისა, რომ ერთი მილიონი ჩვენი თანამემამულე აქ არსებულ შიმშილს, სიცივესა და უიმედობას გაექცა, ოთხი მილიონი მაინც დავრჩით და თითოეულმა მათგანმა თქვენგან ერთი წუთი ყურადღება რომ მოითხოვოს, მაშინ 24 საათიანი სამუშაო დღეც კი არ გეყოფათ, მაგრამ ამ წერილში, ჩემი აზრით, იმდენად მნიშვნელოვან საკითხზეა საუბარი, რომ მაინც თქვენ მოგმართავთ, რადგან მიმაჩნია, რომ თქვენი ჩარევის გარეშე ქვეყანაში არაფერი კეთდება. ეს ცუდია თუ კარგი, სხვა საკითხია და ამაზე ამჟამად თავს არ შეგაწყენთ.

ამ წერილში საქართველოს ენერგეტიკულ კრიზისზე და მისი გადაწყვეტის შესახებ არის ლაპარაკი და ალბათ, დამერწმუნებით, რომ ღირს ამ თემაზე თავის შეწუხება.

1992 წლიდან დღემდე აგერ უკვე შვიდი წელიწადია, მე-20 საუკუნის ბოლოს, როცა მსოფლიოს თითქმის ყველა ჩამორჩენილმა ქვეყანამ ენერგეტიკული პრობლემა კარგა ხანია გადაწყვიტა, ჩვენი ქალაქები და სოფლები ზამთრის მოახლოებისთანავე ჯოჯოხეთურ წყვდიადში იძირება და ქართველი ხალხი უშუქობისთვის, სიცივისათვის, შეშის, ნავთის ბიდონების და გაზის ბალონების თრევისათვის არის განწირული, ხოლო ბა ელექტროენერგიის კიდევ უფრო გაძვირებაში. ანალოგიური გამოცდილება ხომ გაგვაჩნია უკვე გაზისა და ნავთობის ბიზნესში. ახლა პურპროდუქტების ბიზნესშიც გვხვდება მოსახლეობის ინტერესების ფეხქვეშ გათელვა. კერძოდ, რამოდენიმეჯერ მოხდა საქართველოს მოსახლეობის არც თუ ცოტა ნაწილისათვის ერთადერთ საკვებ პროდუქტად ქცეული პურის გაძვირება. ამ ბოლო დროს პურის ფასი კარგა ხანია არ აუწევიათ, სამაგიეროდ, დამდნარი თოვლის გუნდასავით მცირდება წონაში და ხშირად ხარისხიც არასახარბიელოა. ეს კი გამოწვეულია სტრატეგიული მნიშვნელობის დარგებზე სახელმწიფო რეგულირების პოლიტიკის უარყოფით, რაც უდიდესი შეცდომაა ამავე სახელმწიფოს სტაბილურობისა და პერსპექტივისათვის.

ენერგეტიკის სფეროს გაჯანსაღებას, მის ფინანსურ უზრუნველყოფას სჭირდება ელექტროენერგიის აღრიცხვიანობისა და მისი საფასურის ამოღების სრულიად ახალი სისტემა და მექანიზმი. საბედნიეროდ, ეს ახალი სისტემა, თავიდან ბოლომდე ექსპერიმენტგავლილი და გათვლილი, როგორც იტყვიან, მაგიდაზე დევს და ერთი კახური ანეკდოტისა არ იყოს, მის მოფიქრებას კედელზე თავის შეხლა არ სჭირდება, მაგრამ მისი ქვეყანაში დანერგვით ენერგეტიკული კრიზისის გადაჭრა საეჭვოდ ბრკოლდება. მხედველობაში მაქვს ისრაელის მიერ

ვინც ამჟამინდელი საყოველთაო უმუშევრობის დროს შემოსავლის გარეშე დარჩენილი, ღმერთის იმედითღა თუ ცოცხლობს.

„გინდათ გქონდეთ ელექტროენერგია? გადაიხადეთ ელექტროენერგიის საფასური და გექნებათო", გახსოვთ, ალბათ, როგორ გვმოძღვრავდა ტელევიზიის სარეკლამო რგოლიდან ლევიტანის ხმით, უცნობი დიქტორი, მაგრამ ლევიტანმა თუ მთელი საბჭოეთის ხალხები მტერთან სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლისათვის განაწყო, ჩვენმა მშობლიურმა დიქტორმა ვერაფერი მოგვიხერხა და ისევ ისე ბნელში მჯდომ ურჩ გადამხდელებად დავრჩით. ჩვენი ენერგეტიკის მესვეურებს ამდენი ხნის მანძილზე ხომ უნდა დაბადებოდათ კითხვა-ეს ხალხი საკუთარი თავის მტერი რატომ არის და რატომ არ იხდის ელექტროენერგიის საფასურსო? რომ დაფიქრებულიყვნენ, ეს კითხვაც გაუჩნდებოდათ და მასზე პასუხსაც მოძებნიდნენ. განა გასაკვირია, მოსახლეობის მხრიდან ელექტროენერგიის საფასურის გადახდაზე პროტესტის ნიშნად თითქმის სრული უარის თქმა? იმ დროს, როცა ერთი კილოვატი ელექტროენერგია 2,5 თეთრი ღირდა, ჩვენს გაღატაკებულ ხალხს, რომელიც სტატისტიკური მონაცემებით, მოსახლეობის საერთო რაოდენობის 90 პროცენტს აღწევს, მაშინაც უჭირდა მისი გადახდა და მერე, როცა ერთი კილოვატი ელექტროენერგიის ფასი მთავრობამ 4,5 თეთრი გახადა, ამით უპირველესად თვითონ გაიმასხარავა თავი და საქმეც გააფუჭა. ამ გაუაზრებელ ნაბიჯს ის შედეგი მოყვა, რომ მოსახლეობის უმეტესმა ნაწილმა სულ მთლად ჩაიქნია ხელი და უარი თქვა დახარჯული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდაზე, ზოგიერთი საქენერგოს თუ თელასის ინკასატორთან მორიგებით კუთვნილი გადასახადის მეხუთედსღა თუ იხდის, ზოგმა კი საერთოდ გააჩერა ელექტრომრიცხველი და მასზე ციფრების უკან დატრიალებაც ისწავლა. ყოველივე ამის შედეგად კი ქვეყნის ენერგეტიკის დარგი სრული ფინანსური კატასტროფის წინაშე დადგა.

ჩემი ღრმა რწმენით, მდგომარეობას ვერ გამოასწორებს ვერავითარი პატრიოტული მოწოდება, რადგან ხალხი უკიდურეს გაჭირვებაშია ჩავარდნილი და ხელისუფლების ნდობის ფაქტორიც თითქმის გამქრალა. ვერც, როგორც იტყვიან, კრისტალურად პატიოსანი ინკასატორების ძებნის დაწყება მიგვიყვანს სასურველ შედეგამდე, რადგან დღევანდელი საქართველოს კორუფციული გარემო გამორიცხავს ამგვარი ადამიანების გამოძებნის შესაძლებლობას. ამ ბოლო დროს, მდგომარეობის გამოსასწორებლად აუცილებლად მიიჩნევენ ენერგეტიკის დარგის განსახელმწიფოებრიობას და პრივატიზებას, რამაც სახელმწიფო რეგულირების უარყოფის შემთხვევაში, შესაძლოა დარგის განადგურებამდე და მოსახლეობის ინტერესების სრულ უგულვებელყოფამდე მიგვიყვანოს. ეს უკანასკნელი გამოიხატე-

შემოთავაზებული ელექტრომრიცხველი, რომლის შესახებაც, თუ არ ვცდები, გასული წლის გაზაფხულზე გვამცნეს ტელევიზიით. ამ მრიცხველების გენიალურობა იმაში მდგომარეობს, რომ მათი დანერგვის შემთხვევაში ელექტროენერგიას ვერავინ მოიპარავს და იმდენ დენს მიიღებს მომხმარებელი, რამდენსაც წინასწარ იყიდის. ამ ორიოდე თვის წინ ტელემაუწყებლობით ისიც შეგვატყობინეს, რომ აღნიშნული მრიცხველების საქართველოს მასშტაბით დადგმისათვის ისრაელის მხარე ხუთი წლის ვადით 70 მილიონ დოლარს აძლევს სესხად ჩვენს ენერგეტიკოსებს. ამავე დროს, იქმნება თუ შეიქმნა ერთობლივი საწარმო, რომელიც ადგილზე აწარმოებს აღნიშნულ ელექტრომრიცხველებს. ენერგეტიკის მესვეურთა ერთ სხდომაზე, სადაც ამ მრიცხველების ვარგისიანობის შესახებ ყოფილა საუბარი, ისიც თქმულა, რომ ამ 70 მილიონი დოლარის გადახდას ხუთი წლის შემდეგ მოვახერხებთ თუ არა, საკითხავიაო და შესაძლოა ვალად დაგვედოსო. ამის საპასუხოდ უნდა ითქვას, რომ უკანასკნელი 7 წლის მანძილზე საქართველოს თითქმის ორი მილიარდი დოლარი საგარეო ვალი აქვს წამოკიდებული, აქედან ბევრი გაუაზრებლად და დანაშაულებრივი უპასუხისმგებლობით და რაღა ეს 70 მილიონი დოლარი დაგვაქცევს, რომელიც მართლაც რომ ქვეყნის სასიკეთო საქმეს უნდა მოხმარდეს?

ეს ელექტრომრიცხველები ბრწყინვალე გამოგონება კი არის, მაგრამ მათი დადგმის მიზანშეწონილობაზე დადებითი პასუხი მანამ ვერ გაიცემა, სანამ არ განვსაზღვრავთ დახარჯული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდისუნარიანობას მოსახლეობის მხრიდან, თორემ აზრი ეკარგება მასობრივი მოხმარების ისეთი პროდუქციის წარმოებას, რომლის ყიდვის შესაძლებლობა მოსახლეობას არ გააჩნია, მითუმეტეს, უაზრობა გახდება ზემოთ აღნიშნული ახალი სისტემის შემოღება. ამიტომ საჭიროა ეკონომიკური გათვლების გაკეთება, რომლის მცდელობაც მინდა შემოგთავაზოთ.

საქართველოში ამინდის მიხედვით არსებობს თბილი და ცივი სეზონი. ცივ სეზონში შედის ხუთი თვე: ნოემბერი, დეკემბერი, იანვარი, თებერვალი და მარტი., ხოლო თბილ სეზონში დანარჩენი შვიდი თვე. საკუთარ ოჯახზე დაკვირვების საფუძველზე ვფიქრობ, ერთი ოთხსულიანი ოჯახი ცივი სეზონის ერთ თვეში ცოტა ეკონომიკური ხარჯვით საშუალოდ დახარჯავს 400-დან 500 კილოვატამდე ელექტროენერგიას, ხოლო თბილ თვეებში 200-დან 300 კილოვატამდე. ე. ი. ცივ სეზონში ერთი საშუალო სიდიდის ოჯახი ყოველთვიურად დღევანდელი ფასებით დახარჯავს: 500 კილოვატიX4,5 თეთრზე-

გაგრძელება მე-8 გვერდზე

ცინიზმი, თუ...

(31 მარტს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში" გამოქვეყნებული მოქალაქეთა კავშირის განცხადების გამო)

3 ათას წელზე მეტია ისწრაფვიან იმპერიები ქართველთა სულიერი კულტურის გადასაგვარებლად, მათში ნიჰილიზმის, არასრულფასოვანების კომპლექსის დასანერგად. ბოროტება ებრძვის იმ ერს, რომელიც დასაბამიდან სიკეთის მთესველია, ვისთვისაც რუსთაველის გმირთა იდეალებში იყო მოქმედების სრული კარდიოგრამა. საქართველოს არასდროს უღალატნია მაღალი სულიერებისათვის, ღმერთის მიერ მითითებული გზისათვის, ამ ხნის მანძილზე კი არაერთი იმპერია აღიგავა პირისაგან მიწისა. ვერ დაასახელებთ ერს, რომელსაც 4 ათას წელზე მეტი ხნის ისტორია გააჩნდეს. მხოლოდ ქართველი და ებრაელი კითხულობს თავის პირვანდელ ენაზე (თუმცა ენათმეცნიერები და ისტორიკოსები ამის გაყალბებასაც ცდილობენ).

ქართული ენა, ბიბლიის მცნებები იყო ქართველის მარადიული კონსტიტუცია და ამიტომაც გვიფარავდა კიდეც უფალი. რუსეთის იმპერიის მიერ საქართველოს ანექსიის შემდეგ კი ქართული ენის, მთლიანად ქართული ცხოვრების წესის წინააღმდეგ მოქმედება გაასკეცდა. მაგრამ ვერანაირად ვერ შეძლეს ეროვნული კულტურის გადაგვარება, ერის სულიერების ჩაკვლა. ვერ მოახერხეს საზოგადოებაში ვერც რელიგიური და ვერც ეროვნული დაპირისპირებები. აქ ყველა — გლეხი, თავადი, იუდეველი, ქრისტიანი თუ მაჰმადიანი ემსახურებოდა უზენაეს ღმერთს და ეროვნულ საქმეს, ქართულ ცხოვრების წესს.

ილია ჭავჭავაძემ ძნელბედობის ჟამს გადარჩენის ერთადერთ გზად ტრადიციული ქართული ცხოვრების წესის, ეკონომიკის აღდგენა აღიარა, ამიტომაც იქცა ერის სულიერ მოძღვრად.

მაგრამ ერთი-ორი კაცი შეიძლება გამოერიოს ერში გამყიდველი და მათი განდიდებისაკენ, დაპირისპირებისაკენ სწრაფვა განზოგადებული უნდა იქნეს რომელიმე პარტიაზე, შემდეგ მთელ ერზე. შეიქმნას პარლამენტი და ამ სულით მახინჯთა ვითომ სიკეთისაკენ მიმართული ლოზუნგები წარმმართველი იდეოლოგია უნდა გახდეს მთელი ქვეყნისათვის. ვინც ყველაზე გაქნილია, მოატყუებს, მოხერხებულად წაიყვანს ერს სასაკლაოზე, იმპერიაც მას ეყრდნობა. ფულით განდიდებული პოლიტიკოსები, სიბინძურე დაუპირისპირდა ზნეობას, პატიოსნებას და მოახერხეს მაშინ ილიას ლიკვიდირება.

ზვიად გამსახურდიამაც ეროვნულ მოძრაობას საფუძვლად დაუდო ქართული ცხოვრების წესის აღდგენა. ისევ ამოქმედდა ლოზუნგები: „მამული, ენა, სარწმუნოება". სწორუპოვარი ლიდერის გარშემო საქართველო, ქართველი ხალხი ისევ იქცა სიკეთის, სიყვარულის ბურჯად, რაც ერის სულიერი მოთხოვნილება იყო და შეერთდა კიდეც ხალხი. გამსახურდია პოლიტიკურ პარტიათა ნაკრებით მოვიდა. ამიტომაც იმპერიის შენილბულმა მარიონეტებმა და ინტელიგენციის გაყიდულმა ნაწილმა შიგნიდან დაუწყეს ბრძოლა და ერის გახლეჩის ინსპირირება წამოიწყეს. მაგრამ ერი ერთიანი დარჩა. რაც ძალიან აღაშფოთებდა ბოროტ ძალებს. იბერიული მოდგმა არ გახლეჩილა, არ დამარცხებულა. 99,9 პროცენტი ქართველთა გენეტიკურად არ გარდაქმნილა.

მათ იცოდნენ, როცა ეროვნული სულისკვეთების მთავრობა დამოუკიდებლობას აღადგენდა, საქართველო უმალ თავის ტრადიციულ ფუნქციას, იბერიულ-კავკასიური მოდგმის წინამძღოლობას აღიდგენდა. გაერთიანებული საქართველო მთელ კავკასიას გააერთიანებდა და, როგორც არაერთხელ მომხდარა, დაიძლეოდა ბოროტების იმპერია და კვლავ სიკეთე იზეიმებდა. ისევ უნდა დათმოს ბოროტებამ პოზიციები, როგორც ადრე, არაერთგზის დაუხევია ქართველი ერის წინაშე. ამიტომაც უხმო იმპერიამ თავის დამქაშებს-პოლიტიკურ პარტიებს, რათა აელაგმათ, მარწუხები დაედოთ, დაემორჩილებინათ მოუტეხელი ამირანი-საქართველო. არ მისცეს მის ხალხს საკუთარი ნების, აზრის გამოხატვის უფლება. იმპერიას სურს გაატაროს საკუთარი გეოპოლიტიკა და ეს კი ქართველი ერის სახელით უნდა გაკეთდეს, ამისათვის არის 0.001 პროცენტზე მცირე მასა, რომელსაც ტიტულებს ურიგებდნენ, აკადემიკოსებად ირჩევდნენ. ახლაც ორდენებსა და ჩინ-მედლებს არ აკლებენ.

31 მარტს მოქალაქეთა კავშირმა განცხადება გააკეთა პოლიტიკურ პარტიათა შერიგების თაობაზე. ეს განცხადება მიმართულია ან უცოდინართა მიმართ, ან თვითონაც არ უწყიან, რა არის ეროვნული ეკონომიკა, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, დემოკრატიული საზოგადოების ჩამოყალიბება, ქვეყნის გეოპოლიტიკური პოტენციალის სრულფასოვანი რეალიზება. თურმე ეს მიმართულებები 1995 წლის კონსტიტუციის სტრატეგიული მიმართულებებია.

ბატონებო, ყველაფერს უნდა ჰქონდეს საზღვარი, ბოროტებას სჩადიოდე და თავს სიკეთით ინილბავდე, ამაზე მეტი ცინიზმი არ არსებობს. უნდა ითქვას, რომ ქართული ცხოვრების წესის აღდგენა, ილიას, ზვიადის მისწრაფებანი სხვა არაფერია, თუ არა ამ მიზნების ასრულება. ამიტომაც მოიშორეს ისინი. და ეს რომ არ მომხდარიყო, დღეს საქართველო ერთ-ერთი მდიდარი ქვეყანა იქნებოდა, შერიგებისკენ მოწოდებები საჭირო არ გახდებოდა, ეკონომიკური, სოციალური პრობლემები არ შეგვექმნებოდა.

ქართული ტრადიციული ეკონომიკის აღდგენით ერთ-ორ წელიწადში ჩვენ დავეხმარებოდით კრედიტის გარეშე საქართველოს რესურსების ათვისება-განადგურებაზე დაგეშილ ფულიანებს ფუ-ფუ-ნებისკენ, ქონ-ებ-ისკენ მლტოლველთ. ხედავთ რა ყოფილა ენა ქართული, რამდენჯერ იფურთხება იგი იმათკენ, ვინც სხვისი და განსაკუთრებით საკუთარი ერის გაწირვის ხარჯზე აგროვებს „ქონს" (ქონებას) და ყველაზე მაღლა აყენებს პირადულს.

მოდით, ვთქვათ სიმართლე: დღიდან შეიარაღებული გადატრიალებისა მთელი თქვენი მოქმედება მიმართული იყო ზემოხსენებულ პოსტულატთა დანერგვის წინააღმდეგ და ამ საქმეში მარტონი არ ბრძანებულხართ. ორივე პარლამენტში 1992 წლიდან მოყოლებული დღემდე პოზიცია და ოპოზიციაც გულისამრევი სპექტაკლების თამაშ-თამაშით ასრულებდით სავალუტო ფონდის, მსოფლიო ბანკის და სხვათა შეკვეთებს, რათა გადაგვეგვარებინათ ეროვნული ეკონომიკა, ჩაგეკლათ ეროვნული სული, სიკეთის ციტადელი-საქართველო, კაცობრიობის მიერ მოგონილი ყველაზე საშიში იარაღით-შიმშილით, უცოდინარობით, შიშითა და უზნეობით. უცხოელთა ტვინით აშენებული ეკონომიკა, მით უმეტეს ტრადიციული, ჯერ არავის უნახავს.

გეორგიანელთათვის ეროვნული ეკონომიკა მიწის განკარგვის ეროვნული ინსტიტუტის აღდგენიდან იწყება. თქვენ კი ძირშივე უგულებელყავით ის, ისევე, როგორც ტრადიციული, სოფლის თემის, რეგიონის თვითმმართველობა. ტერიტორიებით მდიდარმა რუსეთმა არ შეასრულა სავალუტო ფონდის მოთხოვნა და არ გაყიდა იგი, ისევე, როგორც ისრაელმა და სხვებმა.

თქვენ კი ულმერთოდ გაიმეტეთ საკუთარი მიწა, მამული, რომელსაც სისხლის ფასად იცავდა ქართველი კაცი. რა პასუხს აძლევთ წინაპრების სულებს, მომავალ თაობას. მიწის განკარგვის საფუძველზე იდგა სწორედ სიკეთე, სიუხვე, ზნეობა, ჯანმრთელობა... და უძლეველი საქართველო. ყველაფერი კეთდება იმისათვის, რომ ქართველი ერი მათხოვრად იქცეს, არ გამრავლდეს, იმატოს სიკვდილიანობამ. შემდეგ აუქციონებზე ჩალის ფასად ჰყიდით მის ეროვნულ სიმდიდრეს, რომელიც მრავალრიცხოვან უცხოელთა და ერთი მუჭა ქართველთა შემოსავლის წყაროა. უცხოელები ყიდულობენ ხალხის მიწას, მამულებსაც. ქართველთა გადა-

გაგრძელება მე-8 გვერდზე

მითი და რეალობა რუსეთის ისტორიის შესახებ

ანუ რუსები სულაც არ ყოფილან რუსები?

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „საქართველო" №18.

დავტოვოთ უპასუხოდ ჯერჯერობით ეს კითხვა და ვნახოთ რა მოხდა შემდეგ. 1238 წელს მონღოლებმა გაწმინდეს რა კავკასიონის მთისწინეთი ალანებისა და იასებისაგან, 1239 წელს დაიმორჩილეს დეშტ-ი-კიპჩაკ და გზა განაგრძეს სამხრეთ რუსეთისაკენ, 1239 წელს ოქტომბერში მონგუმ აიღო ჩერნიგოვი, 1240 წლის დეკემბერში კი ბატაი და კიევი და იმდენად იჩქაროდა ევროპისაკენ, რომ გვერდი აუარა ხოლმს, კრემენეცს და სხვა სამხრეთ სათავადოთა ქალაქ-სიმაგრეებს. ეს კი აბათილებს რუსი ისტორიკოსების შეხედულებას, რომელიც ამტკიცებს, რომ ბატაის ეშინოდა დაუმორჩილებელი რუსი თავადებისა, რომელნიც მონღოლების ზურგში იყვნენ მოქცეულნი.

უნდა აღინიშნოს, რომ აზრთა სხვადასხვაობა იმის შესახებ, რომ რუსეთმა თათარ-მონღოლთა შემოსევისაგან იხსნა დასავლეთი, სხვა არაფერია, თუ არა მითი. სწორედ კიევის თავადი დიმიტრი ურჩევდა ბატაის გაელაშქრა ევროპაზე: „დაემორჩილებინათ უნგრეთის მდიდარი სამეფო." რუსი თავადები მეთაურობდნენ თათარ-მონღოლთა ლაშქარს ევროპის ქვეყნებზე მათი გალაშქრების დროს. როგორც, მაგალითად, თავადი ვასილკო მეთაურობდა თათართა ლაშქარს ლიტვაზე თავდასხმის დროს.

სამხრეთ რუსეთის დასამორჩილებლად ბატაის დასჭირდა ოთხი თვე. რის შემდეგაც მონღოლები შეიჭრნენ უნგრეთში, პოლონეთში, ჩეხეთში. უნგრეთში და პოლონეთში ხეტიალის შემდეგ მონღოლებს მოუხდათ „შეხვედრა" ჩეხეთის მეფის ვაცლავის რაინდთა ლაშქართან და დამფრთხალნი უკან გაიქცნენ, მაგრამ მაინც მოასწრეს აღმოსავლეთ ევროპისათვის უამრავი უსიამოვნების მოტანა. ამასთან მოკვდა უგედეი და ყარაყუმში დაიწყო მორიგი ბრძოლა ხანის ტახტისათვის.

და სწორედ ამ დროიდან რუსული ისტორიული წყაროების შესწავლისას წარმოიშვება უამრავი კითხვა. მატიანეს ყურადღებით განხილვისას ჩანს ის, რომ ამ პერიოდის სურ[illegible]ბი მატიანეში ალაგ-ალაგაა მოცემული. აღწერილია იაროსლავის ლაშქრობები ლიტვაში. ამასთან არავინ მიაქცია ყურადღება იმ ფაქტს, რომ სმოლენსკის სამთავრო, რომელსაც არ განუცდია ბატაის შემოსევა, დახმარებას თხოვს თათრების მიერ „გაცამტვერებულ" ვლადიმირსკს და იაროსლავიც ეხმარება. მატიანეში დიდი ადგილი აქვს დათმობილი ალექსანდრე იაროსლავიჩის „გმირობების" აღწერას ნევაზე და ჩუდის ტბაზე. მოთხრობილია ლიტველი და შვედი რაინდების მიერ ჩადენილ ძალადობათა შესახებ, ბატაისა და მენგუს ლაშქრობების შესახებ. აღწერილია თავადთა ჩანაფიქრებიც კი შვეციის, ლიტვის და პოლონეთის მიმართ. მაგრამ არც ერთი სიტყვა ნათქვამი არ არის იმის შესახებ, თუ როგორ ფიქრობდნენ ვსევოლოდოვიჩები ურდოსთან ურთიერთობის გარკვევას. ჰყოფნით თუ არა ძალები მონგოლებთან საბრძოლველად და მთავარი, აქვთ თუ არა სურვილი ამ ბრძოლისა. კიეველები, ჩერნიგოველები, გალიციელები გამუდმებით ფიქრობდნენ იმაზე, თუ როგორ დაეღწიათ თავი ურდოსაგან, ჩრდილო-აღმოსავლელი თავადები კი, რომელნიც თითქოს უფრო მეტად იყვნენ დაზარალებულნი შემოსევებისაგან, არანაირ ღონეს არ ხმარობენ.

ხელნაწერები დუმან იმის თაობაზეც, თუ რატომ მოუწიათ შვედებს იარაღით დაეცვათ საკუთარი მიწა-წყალი, გერმანელები და ლივონები რატომ დაუპირისპირდნენ ნოვგოროდელებსა და ფსკოველებს.

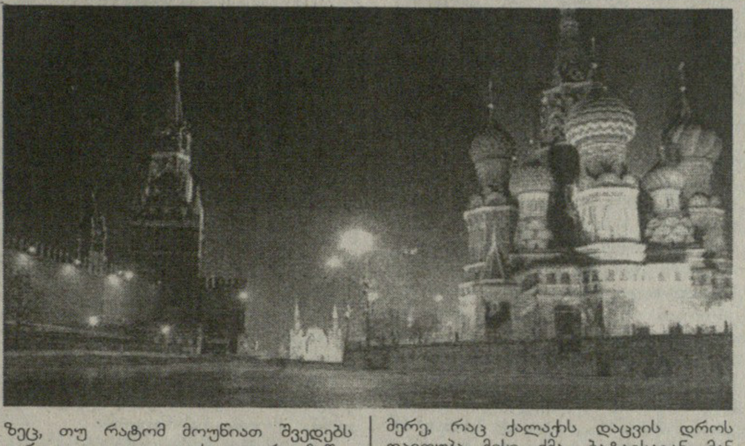

ლეგენდა იმის შესახებ თუ როგორ ისარგებლეს აგრესიულმა დასავლელმა მეზობლებმა მონღოლთაგან დარბეული „რუსების" სისუსტით, ვერავინ კრიტიკას ვერ უძლებს. უპირველეს ყოვლისა სწორედ ამ სათავადოებს არ ჰქონიათ დანაკარგი თათარ-მონღოლთა შემოსევის დროს (ნოვგოროდის, ფსკოვის, სმოლენსკის).

და აქ არ შეგვიძლია გვერდი ავუაროთ ალექსანდრე იაროსლავიჩის ფიგურას, რომელიც „რუსული" პატრიოტიზმისა და გმირობის ეტალონად შეიქმნა.

ლეგენდას „დიდ პატრიოტზე", საფუძველი ჩაეყარა 1240 წელს ნევაზე შეჯახების დროს, მომდევნო წელს იგი ანგრევს ლიტვურ ქალაქ კოპრეს. 1242 წელს ანადგურებს გერმანელ რაინდებს ჩუდის ტბაზე. (ე. წ. „ყინულოვანი სასაკლაო") და ისევ თავს ესხმის ლიტველებს. სამი წლის შემდეგ ისევ ლიტველებს ებრძვის და 1256 წელს კიდევ ერთხელ აწყობს თავდასხმას შვედებზე. ეს შთამბეჭდავი ჩამონათვალი შორსაა სისრულისაგან! და სწორედ ეს დანარჩენი „გმირობები" არ აფიშირდება. რით არიან დაკავებულნი ალექსანდრე და მისი მამა იაროსლავ ვსევოლოდოვიჩი თათარ-მონღოლების შემოსევის დროს?

1237 წელს აწყობს ინტრიგებს თავისი ძმის ვლადიმირსკის დიდი თავადის იურის წინააღმდეგ და ცხოვრობს ვლადიმირში. შვილი მისი ალექსანდრე ნოვგოროდის თავადია. როგორც კი თათრები შევიდნენ რიაზანის სათავადოში, იაროსლავი გაიქცა კიევში და დაბრუნდა დანგრეულ ვლადიმირში მხოლოდ მას მერე, რაც ქალაქის დაცვის დროს დაიღუპა მისი ძმა. ბატაისაგან მან მიიღო „დიდი თავადობა" და დაჯდა ვლადიმირში. ალექსანდრე ნოვგოროდიდან არ დაეხმარა დიდ თავადს, უფრო მეტიც, იგი არ მიეშველა თავის მშობლიურ ქალაქ პერეასლავლ-ზალესსკის მაშინ, როცა მას ალყა შემოარტყეს თათრებმა. იგი ადგილიდან [illegible] დაძრულა მაშინაც, როდესაც [illegible] კრემში [illegible] ძმას კლავდნენ მონღ[illegible]ები. [illegible] სასაწყისია. მატიანე გვამცნობს [illegible], რომ 1250 წელს კალკის გმირმა დანიელ გალიესკიმ და ჩვენი „გმირის" უმცროსმა ძმამ თავადმა ანდრეი სუზდალსკიმ ჩაიფიქრეს აჯანყებულიყვნენ ურდოს წინააღმდეგ და წინადადება მისცეს ალექსანდრეს შეერთებოდა მათ. ყველაზე უბრალო და მიკერძოებული გათვლები აჩვენებს, რომ ეს გაერთიანება შექმნიდა უფრო ძლიერ ლაშქარს, ვიდრე ურდოებს ჰყავდა. მით უმეტეს, რომ ურდოში დაწყებული იყო დაშლის პროცესი. პასუხს თავადები ვერ ეღირსნენ. გაიგო რა ალექსანდრე იაროსლავიჩმა შეთქმულების შესახებ, ყველაფერი გააკეთა ამ კოალიციის დაშლისათვის.

იგი იმ წუთშივე გაემართა ურდოში, რათა ეცნობებინა თავადების ქმედების შესახებ. ამ პერიოდში ალექსანდრე დაძმობილებული იყო ბატაის ვაჟ სარტაკთან. გამოითხოვა ურდოდან ჯარი, რათა ჩამოეგდო ძმა ტახტიდან. ეს ჩვეული მოვლენა იყო რუსი თავადებისათვის. ერთმანეთის საწინააღმდეგოდ ჩამოჰყავდათ პოლონელები, უნგრელები, პეჩენეგები. დადგა რიგი თათარ-მონგოლებისა. უნდა აღინიშნოს, რომ ალექსანდრეს პოზიციამ, რომელიც მონგოლების გავლენის გაძლიერებას უწყობდა ხელს, გამოიწვია საზოგადოების წინააღმდეგობა. დაბალი ფენები ერთსულოვნად გამოდიოდნენ ურდოს წინააღმდეგ. თავადების აზრი გაიყო, ეკლესია კი ერთსულოვნად უჭერდა მხარს ურდოსთან კავშირს.

ალექსანდრე უფლისწულ ნევრიუვთან ერთად ბრუნდებოდა და თან მოჰყავდა მონღოლთა ლაშქარი. პერეიასლავლთან შეხვდნენ ანდრეის პოლკს და კლიაზმასთან მოხდა „დიდი შეტაკება" (სეჩა ველიკოე). ანდრეიმ შეიტყო რა ალექსანდრეს გამყიდველობის შესახებ, წამოიძახა: „ღმერთო! ეს რა ხდება, რად გვჭირდება ჩვენ ურთიერთშორის ბრძოლა და თათრების მისევა ერთურთზე!"

ანდრეის მხარეს დადგა მხოლოდ ტვერი. დანიელმა გარღვევა ვერ მოასწრო. მასა და ანდრეის შორის ნოვგოროდისა და ფსკოვის მიწა იყო. ალექსანდრეს მამული! ძალების უპირატესობა ბრძოლის ველზე ალექსანდრესა და ნევრიუს მხარეს იყო. ანდრეის პოლკი მთლიანად გაწყდა. თავად ანდრეი გაიქცა ნოვგოროდში. მაგრამ იქ იგი არ უყვარდათ ურდოს მიმართ მტრული განწყობის გამო და არ შეუშვეს, ამიტომ იგი გაიქცა შვეციაში.

ალექსანდრეს ურდოების მხეცობა ენით აუწერელია. ბატაის შემოსევა ახლოს ვერ მივა იმასთან, რასაც ჩადიოდნენ ალექსანდრეს დრუჟინიკები და ურდოელები. ისტორიაში [illegible] შევიდა როგორც „ნევრიუვა რატი". [illegible] ჩრდილო-აღმოსავლეთ რუსეთისათვის „ნევრიუვა რატი"-ს მოსვლა იყო ის აქტი, რომელმაც საბოლოოდ გაამაგრა არა მარტო მონღოლთა გავლენა ამ რეგიონში, არამედ მან გაამყარა კავშირი ვსევოლოდიჩის თავადთა სახლსა, ეკლესიასა და ურდოს შორის.

ალექსანდრე, ანდრეის განადგურების შემდეგ ვლადიმირის სათავადოს ტახტზე დაჯდა. „ნევრიუვა რატი" კი ისტორიაში შევიდა როგორც საშინელი ფაქტი ვლადიმირის, ტვერის, სუზდალის სათავადოების ისტორიაში.

ვლადიმერ ხვედელიძე

/გაგრძელება იქნება/

გაეროს, ეუთოს, ევროკავშირს, ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოს...

შეტყობინება

ჩრდილო ქართლის მკვიდრ მოსახლეობას რეპრესირებული ხალხის ყველა ნიშანთვისება გააჩნია საერთაშორისო სამართლის მიხედვით:

1. რუსეთის კომუნისტურმა იმპერიამ საქართველოს ანექსიის პირობებში იურიდიული, ისტორიული, ეთნოგრაფიული, გეოგრაფიული, დემოგრაფიული, სოციალურ-ეკონომიური კრიტერიუმებით გათვალისწინებული საკაცობრიო ნორმების უხეში შელახვით სხვა სახელმწიფოდან გადმოსახლებულ ეთნოსს შეუქმნა პოლიტიკურ-ტერიტორიული ერთეული-ეგრეთწოდებული „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი", რომელშიც ძალდატანებით შეიყვანეს ქართველებით დასახლებული 250-ზე მეტი დაბა-სოფელი და ქართული ქალაქი ცხინვალი.

2. კომუნისტურ სუროგატულ წარმონაქმნში – ეგრეთწოდებულ „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში" მოქცეული მკვიდრი მოსახლეობა უცხოტომელთა (ოსთა) ეთნოკრატიული ექსპანსიის მსხვერპლი შეიქმნა და საქართველოს ბოლშევიკური მმართველობის ხელშეწყობით ულმობელ დისკრიმინაციას განიცდიდა თითქმის 70 წლის მანძილზე; კერძოდ: ა) ე. წ. „სოაო"-ს დაარსებიდან დაიწყო ქართველთა სასაფლაოებისა და ხუროთმოძღვრების ძეგლთა შერყვნა-განადგურება; ბ) „სოციალური გათანაბრების" საბაბით ცხინვალში მცხოვრებ შეძლებულ ქართველებს ბინებში ოსები შეუსახლეს; გ) ტოტალური შეტევა განხორციელდა რეგიონში ქართული ტოპონიმების ოსურით შესაცვლელად; დ) ხელმძღვანელ სამეურნეო და პარტიულ პოსტებზე (კვოტის გაუთვალისწინებლად) მეტწილად ოსებს ნიშნავდნენ; ე) ყოველნაირად ხდებოდა რეგიონში ქართული კულტურისა და განათლების შეზღუდვა და ოსურისა და რუსულისათვის პრივილეგიების მიცემა; ვ) „ტროცკიზმთან", „კულაკობასთან", „ნაციონალიზმთან" ბრძოლის საბაბით ანადგურებდნენ და სასტიკად დევნიდნენ უმეტესად ქართველებს.' საბჭოური რეპრესიების მთელი ძალა ოსების „ეროვნული მიზნების სამსახურში იყო ჩაყენებული ქართველი მოსახლეობის საწინააღმდეგოდ; ზ) ბარის ქართული სოფლები სტრუქტურულად გააერთიანეს მთის ოსურ სოფლებთან, რამაც საშუალება მისცა ოსებს ბარში სავარგულები მიეღოთ და ქართველები შეევიწროებინათ; თ) ოსებს ფართო გასაქანი მიეცათ, ცრუმეცნიერული სიყალბით „დაესაბუთებინათ" ტერიტორიული პრეტენზიები საქართველოს მიმართ, ქართველებს კი ყოველნაირად უკრძალავდნენ სამშობლოს შესახებ ისტორიული სიმართლის გამომზეურებას პუბლიკაციის სახით; ი) კორუფციის აყვავების პირობებში გამდიდრებული ეთნოპარტოკრატი ოსი ფუნქციონერები იოლად ყიდულობდნენ ხელმოკლე ქართველების კარ-მიდამოებს.

ისტორიულად ქართულ ქალაქ ცხინვალში ქართველობა უმცირესობაში მოექცა.

3. „პერესტროიკის" მოსკოველმა ხელმძღვანელებმა მოამზადეს და ოთხმოციანი წლების ბოლოს განახორციელეს ოსთა შეიარაღებული აჯანყება საქართველოს წინააღმდეგ, რის გამო ქალაქ ცხინვალისა და ყორნისის რაიონის რიგი სოფლების მკვდრი მოსახლეობის საჯარო ხელცარიელად დეპორტაცია მოხდა, ხოლო ცხრა ქართული სოფელი მძევლის მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

4. 1992 წლის ივნისში დაგომისის გარიგების შედეგად შიდა ქართლში რუსეთის საოკუპაციო გარნიზონის ჩაყენებით ჩრდილო ქართლელთა დისკრიმინაციამ აშკარა გენოციდის სახე მიიღო: ასობით მშვიდობიანი მკვიდრი ბინადარი დახოცეს; ასობით სცემეს, გაძარცვეს, შეურაცხყვეს; უამრავი გაიტაცეს ფულის გამოსაძალველად; ქართველებს დიდძალ ფულს ართმევენ დახოცილ ნათესავთა გვამების გამოსახსნელად; ხდება პირუტყვის გატაცება; 1992 წლიდან ფართომასშტაბიანი სისხლიანი სადამსჯელო ოპერაციები განხორციელდა მთლიანად შიდა ქართლის რაიონებში საკუთარი სახლ-კარის დამცველი ქართველების წინააღმდეგ. კონფლიქტის მონაწილე ქართველები ჯერაც არ არიან ამნისტირებულნი, რაც „სამართალდამცავ ორგანოებს" ბოროტმოქმედების ფართო ასპარეზს უნარჩუნებს; ოს დამნაშავეებს კი პასუხს არავინ სთხოვს.

5. სასიკვდილოდ განწირულნი არიან ჩრდილო ქართლელი დევნილებიც: თბილისიდან მათი განდევნის მიზნით სასტუმრო „აფხაზეთში" და სასტუმრო „კოლხეთთან" ჩადენილი დივერსიული აქტების შედეგად დაიღუპნენ ადამიანები; ათობით დასახიჩრდნენ; ასობით ფსიქიკურად დაავადნენ; დევნილებს შორის მასობრივად გავრცელდა ათასგვარი სენი; ტუბერკულიოზი, ჰეპატიტი, ჰიპერტონიული დაავადებანი. ახლახან მათ შემატათ რადიაციით დაზიანებული; საგრძნობლად იმატა სიკვდილიანობამ; მკვეთრად შემცირდა შობადობა; უკიდურესად დაიძაბა მორალურ-ფსიქოლოგიური ვითარება.

6. გაუსაძლისია ჩრდილო ქართლელთა სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობა: ჰუმანიტარული დახმარების განაწილება აშკარად ტენდენციურია: რეგიონში დარჩენილ და გამოდევნილ ქართველებს თითქმის არაფერს აძლევენ. მხოლოდ სიმბოლურია მათთვის ოფიციალური შემწეობა; თბილისში განსახლებული დევნილების ძირითადი შემოსავალი ხელზე ვაჭრობაა, რასაც პოლიციური რეჟიმი ბარბაროსულად დევნის.

7. ოფიციალური მმართველობის უპასუხისმგებლო განცხადებებმა შიდა ქართლში პოლიტიკურ-ეკონომიკური ვითარების გაუმჯობესების შესახებ დევნილები შეცდომაში შეიყვანა: შინ ჩასულები უხეშად გადმოაბრუნეს მათ ბინებში შესახლებულმა მოძალადეებმა. ამჟამად ქართველი დევნილები იძულებულნი არიან ჩალის ფასად გაყიდონ თავიანთი სახლკარი და სამუდამოდ უარი სთქვან მამაპაპურ მიწა-წყალზე.

8. ჩრდილო ქართლელთა ნებასა და აზრს სამშობლოს ადმინისტრაციული მოწყობის თაობაზე სრულიად უარყოფენ საქართველოს ოფიციალური წრეები, ხოლო ქვეყნის ოფიციოზი პუბლიკაციებში დემონსტრაციულად ამახინჯებს ისტორიულსა და თანამედროვე სამართლებრივ სინამდვილეს.

9. ჩრდილო ქართლელთა ადამიანური უფლებების შელახვა უკონტროლოა. მასობრივი დემონსტრაციებისა და აქციების ვანდალურმა დარბევებმა, ცალკეული პიროვნებების დაპატიმრებებმა და დაშინებამ, საჩივრების გულქვა უგულებელყოფამ ყოველმხრივ შეზღუდა პროტესტის გამოთქმის საშუალება და ეფექტიანობა.

ხოლო ადამიანის უფლებათა დამცველი საერთაშორისო და ეროვნული საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ძალისხმევამ თანაგრძნობა ვერ ჰპოვა თქვენში.

საქართველოს რეოკუპაციის შედეგად დამკვიდრებული რეჟიმის წყალობით ჩრდილო ქართლის მკვიდრი მოსახლეობის დეპორტირებულ ნაწილს შინ დაბრუნების და საერთოდ სიცოცხლის იმედი გადაეწურა, ხოლო რეგიონში მძევლად დარჩენილნი მუდმივ შიშში არიან, როდის გამოიდევნებიან ან მოისპობიან, რის მუქარაც ბევრჯერ გაისმა ოსი და რუსი ეთნოდივერსანტების მხრიდან.

მოვითხოვთ: კომუნისტური რუსეთის იმპერიის დამპყრობლური და თანამედროვე ინტერფაშისტური და ოსური აკვიატებული ფაშისტური პოლიტიკის მსხვერპლს-ჩრდილო ქართლის მკვიდრ მოსახლეობას ოფიციალურად მიენიჭოს რეპრესირებული ხალხის სტატუსი.

სამაჩაბლოს სამკვიდროს საბჭო

„შეტყობინებას" თან ერთვის დოკუმენტური პუბლიკაცია „მსჯავრი".

მსოფლიოს გარშემო

რომის პაპი დიალოგს ესწრაფვის

პაპი იოანე II რეალურ ნაბიჯებს დგამს ისლამურ-ქრისტიანული დიალოგის საორგანიზაციოდ და განსავითარებლად. თებერვალში იგი შეხვდა ირანის საგარეო საქმეთა მინისტრს ხარაზის, რომელმაც მას გადასცა ირანის პრეზიდენტის ხატამის მიმართვა რელიგიათა შორის დიალოგის გამართვის თაობაზე. გასულ ოქტომბერშიც მან პაპს გაუგზავნა წერილი, რომელშიც ხაზი გაუსვა „საღვთო რელიგიათა მიმდევრებს შორის" თანამშრომლობის აუცილებლობას „მსოლიოში მშვიდობისა და სტაბილობის გასავრცელებლად". 16 თებერვალს პაპმა მიიღო ლიბიის ელჩი ვატიკანში და მისგან რწმუნებების საბუთები ჩაიბარა. დიპლომატიური ურთიერთობები ლიბიასა და წმიდა საყდარს შორის დამყარებულია ჯერ კიდევ გასული წლის მარტიდან. შეხვედრაზე პაპმა ბრძანა, რომ „ქრისტიანებს და მუსლიმანებს ბევრი რამ აქვს საერთო, როგორც ადამიანებს და როგორც მორწმუნეებს". მან გამოთქვა აზრი, რომ დიალოგი ამ ორ რელიგიას შორის „გულისხმობს ღვთის მდაბლად მსახურებასა და მისი სიტყვითა და საქმით დიდების უნარს". „ერთიანობისა და მშვიდობის მოსურნე მსოფლიოში სარწმუნ[illegible] უნდა შეუწყოს ხალხ[illegible] და დიალოგს მათ შორის, რათა განსხვავებული პოზიციები და კონფლიქტები დარეგულირდეს არა განადგურების, არამედ ორმხრივი თანამშრომლობის გზით" — თქვა მან.

ქალაქ რომის კათოლიკური მმართველობის — ვიკარიატის — კონსტიტუციაში (რომლის ეპისკოპოსიც თვით პაპია) შეტანილ იქნა ცვლილება. მასში შეტანილ იქნა სიტყვები: „ისლამისა და სხვა რელიგიების მიმდევართა მიმართ, რომელნიც რომში იმყოფებიან, უნდა დამყარდეს კეთილგანწყობისა და სოლიდარობის ატმოსფერო".

რას არ თქვა ჩერნომირდინმა

რუსეთის ისტორიის ერთი ბნელით მოცული სტრიქონი — ჩერნომირდინის დათხოვნა მთავრობის თავმჯდომარის თანამდებობიდან და მისი მიზეზი — ებჯინება მის სხვა არანაკლებ იდუმალ სტრიქონს: რა შეეშალა პრემიერს ან რით ვერ ასიამოვნა მან თავის პრეზიდენტს ამერიკაში ვიზიტის დროს, რომელიც რამდენიმე დღით უსწრებდა მის მოხსნას? ეგებ ამ ამოცანის ამოხსნაში დაგვეხმაროს იმის გათვალისწინება, რომ აშშ-ის რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენელი კონგრესმენები არ ერიდებიან რუსეთის წინააღმდეგ ეკონომიკური სანქციების მოთხოვნას იმის გამო, რომ რუსეთი რაკეტულ ტექნოლოგიას ყიდის ირანზე. ნუ დაგვავიწყდება, რომ გორ-ჩერნომირდინის კომისიას, რომლის სხდომისათვის ჩერნომირდინი ჩავიდა შეერთებულ შტატებში, თავის ერთ-ერთ პროფილად „ეკონომიკური და ტექნოლოგიური თანამშრომლობა" აქვს. ხოლო გაზ. „ვაშინგტონ პოსტმა" რუსეთის კოსმოსური სააგენტოს მეთაურის იური კოპტევის კოსმოსური თანამშრომლობის პროგრამის შესაბამისად აშშ-ში ჩასვლის წინ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ იგი ჩართულია ირანისათვის ხსენებული ტექნოლოგიების გადაცემის საქმეში.

მე-6 გვერდიდან

თქვენს ხელისუფლებას ის მაინც დარჩება სატრაბახოდ, რომ...

2250 თეთრი/100-ზე-22,5 ლარის ღირებულების ელექტროენერგიას.

ბატონო პრეზიდენტო! [illegible]

გაზის საყიდლად ბევრად მეტი თანხა ეხარჯება ამჟამად.

ამავე დროს, პენსიონერებისა და ლტოლვილებისათვის გათვალისწინებული შეღავათები ძალაში უნდა დარჩეს, რაც არც ისე მძიმე ტვირთად დააწვება ქვეყნის ბიუჯეტს, თუ კი გავითვალისწინებთ იმას, რომ ქვეყნის ხაზინას თავად ენერგეტიკის სფეროდან, ამ ახალი სისტემის დანერგვის შემთხვევაში, საკმაოდ სოლიდური თანხები შემატება, რის შესახებაც ქვემოთ გვექნება საუბარი.

ფაქტია, რომ ამგვარი ფასების დაწესებით ხელისუფლება პირნათელი გამოვა საკუთარი ხალხის წინაშე და ამავე დროს, სახელმწიფოს ინტერესებიც იქნება დაცული. ეს რომ უფრო ნათელი გახდეს, კიდევ ერთ ეკონომიკურ გათვლას შემოგთავაზებთ. საქართველოში დაახლოებით მილიონი ოჯახი იქნება. თითოეული თუ საშუალოდ 500 კილოვატ ელექტროენერგიას დახარჯავს ცივი სეზონის ერთი თვის მანძილზე გამოდის, რომ მთელი საქართველოს მოსახლეობა იმავე თვის მანძილზე 500 მილიონ კილოვატ ენერგიას გამოიყენებს: 500000000 კილოვატიX2,6 თეთრზე-1300000000 თეთრს:100-ზე — 13000000 ლარს. 13 მილიონი ლარი გავამრავლოთ ცივ ხუთ თვეზე და მივიღებთ 65 მილიონ ლარს საქართველოს ანგარიშზე ცივ სეზონში.

თბილი სეზონის ერთი თვის მანძილზე, თუ ერთი ოჯახი საშუალოდ დახარჯავს 300 კილოვატ ელექტროენერგიას, მაშინ საქართველოში არსებული დაახლოებით მილიონი ოჯახი დახარჯავს 300 მლნ. კილოვატ ელექტროენერგიას: 30000000 კილოვატიX2,6 თეთრზე — 78000000 თეთრი:100-ზე-7800000 ლარს. 7800000 გავამრავლოთ თბილ შვიდ თვეზე და მივიღებთ დაახლოებით 55 მილიონ ლარს, რომელიც საქენერგოს ანგარიშზე მოხვდება თბილი სეზონის მანძილზე. თუ შევკრიბავთ ამ თანხებს, აღმოჩნდება, რომ საქენერგოს წლიურად მოსახლეობიდან რეალურად შეუძლია მიიღოს მინიმუმ 100 მილიონი ლარი. ამავე რაოდენობის თანხა, თუ მეტი არა, წესით საქენერგოს წარმოება-დაწესებულებებიდანაც უნდა ჩაერიცხოს. მაშასადამე, საქენერგოს წლიურმა შემოსავალმა 200 მილიონ ლარს უნდა გადააჭარბოს. ამ თანხიდან სახელმწიფო ბიუჯეტი გადასახადის სახით წლის განმავლობაში მიიღებდა 40-50 მილიონ ლარს. ენერგეტიკის სფეროს თავისი 22 ათასი თანამშრომლისათვის, თუკი თითოეულს საშუალოდ 200 ლარის ოდენობის ხელფასს დაუნიშნავდა, ხელფასებისთვის წლიურად დასჭირდებოდა დაახლოებით 50 მილიონი ლარი, ხოლო მინიმუმ 100 მილიონი ლარი

[illegible]

ამავე დროს, მათი რეკომენდაცია-ბრძანებულებების უსიტყვო შემსრულებელ ჩვენს მთავრობასაც.

ბატონო პრეზიდენტო! ჩვენს ქვეყანაში არსებული ენერგეტიკული კრიზისი უდიდესი სოციალური და ეკონომიკური უბედურებაა. იგი მუდმივ სტრესში ამყოფებს მილიონობით ადამიანს, ურყევს ჯანმრთელობას, თრგუნავს და აუძლურებს მათ ფსიქიკას. ფსიქოლოგთა გამოკვლევებით თვითმკვლელობათა რიცხვის ესოდენი ზრდაც სწორედ ენერგეტიკულ კრიზისს ბრალდება. ხალხი ვეღარ უძლებს მუდმივ წყვდიადსა და წკვარამში ყოფნას. ამავე დროს, ელექტროენერგიის უქმარისობის გამო, დიდი დაბრკოლებით მუშაობს ტელემაუწყებლობა, რაც დღეს თითქმის ერთადერთი საინფორმაციო წყაროა ფართო საზოგადოებისათვის პრესაზე ფინანსურად ხელმიუწვდომლობის გამო. ეს კი იწვევს საზოგადოების ინფორმაციულ შიმშილს, რომლის დროსაც ქვეყანაში დემოკრატიული სახელმწიფო ვერ აშენდება, არადა, როგორც თქვენ ხშირად აცხადებთ, თქვენი ხელისუფლების მიზანი დემოკრატიული, ცივილიზებული სახელმწიფოს ჩამოყალიბებაა.

ბატონო პრეზიდენტო! ენერგეტიკული კრიზისის დაძლევის თეორიულად და პრაქტიკულად გადაწყვეტილი და დამუშავებული მექანიზმი სახეზეა. მისი უარყოფა და გამოუყენებლობა უდიდეს ზიანს მიაყენებს დამოუკიდებლობის გზაზე ახლად ფეხადგმულ ჩვენს ქვეყანას, კიდევ ერთხელ დაარწმუნებს ხალხს იმაში, რომ ქვეყნის ინტერესებზე მაღლა დღეს ნავთის, გაზისა და თუნდაც იგივე ელექტროენერგიის მაფიური კლანების ინტერესები დგას. კიდევ უფრო მეტად გაღვივდება ხალხში უიმედობისა და უპერსპექტივობის გრძნობა, რაც საქართველოს ზურგში ახალი ლახვრის ჩაცემას ნიშნავს.

ბატონო პრეზიდენტო! თუკი ენერგეტიკული კრიზისის დაძლევა მოხერხდება, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ვერ დაიბრუნებთ დაკარგულ აფხაზეთსა და სამაჩაბლოს, თუკი ვერ შექმნით დაპირებულ მილიონ სამუშაო ადგილს და ქართველ ხალხს საშინელი სიღატაკიდან ვერ გამოიყვანთ, აქედან გამოწვეული ქართველი ერის გადამშენებელ დემოგრაფიულ პრობლემასაც თუ ვერ გადაჭრით, თუ ვერ მოაშორებთ ქვეყანას ორ მილიარდ დოლარამდე ვალს, გულწრფელად ვამბობ, თქვენს ხელისუფლებას ის მაინც დარჩება სატრაბახო, რომ ქვეყანა ენერგეტიკული კრიზისიდან იქნება გამოყვანილი და ამავე დროს, დემოკრატიული სახელმწიფოს შექმნისა და განვითარების პროცესიც წარმატებით გაგრძელდება.

გია თვალავაძე

ცინიზმი, თუ ...

(31 მარტს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში" გამოქვეყნებული მოქალაქეთა კავშირის განცხადების გამო)

[illegible]

ეროვნული ინსტიტუტით იქცევა, ბატონებო. თუ თქვენ დემოკრატიული საზოგადოების ჩამოყალიბებისკენ ილტვით, მაშინ რატომ არ გაითვალისწინებთ ხალხის ნებას. არც ერთი კანონი ხალხის ნებით და გადაწყვეტილებით არ მიგიღიათ. მიწას როცა ჰყიდით, ჰკითხეთ მის პატრონს? მიწის გაყიდვის თაობაზე რატომ არ ჩატარდა რეფერენდუმი? თქვენ იტყვით, ხალხმა აგვირჩიაო. მაშ, რატომ შეგეშინდათ ხალხის აზრი გაგეგოთ. თუ მორწმუნენი ხართ, ბიბლიაში მაინც ჩაგეხედათ. მოვიყვანთ მხოლოდ ერთ მცნებას:

„მიწა კი არ უნდა გაიყიდოს სამუდამოდ, [illegible] ჩემია მიწა, რამეთუ თქვენ ხიზნები და მოსახლენი ხართ ჩემი". მრავალი მცნებაა კიდევ მოცემული, რათა მიწა არ გაიყიდოს და არც გაჭირვებული იყოს.

ბიბლიის და ეროვნული [illegible] ინსტიტუტის აღდგენის არც ერთი შეგონება თქვენს მიერ დაცული არ არის. თუ დემოკრატიული სახელმწიფოს შენება გსურთ, ამის მიღწევის უმოკლესი გზა ეროვნული ყრილობაა. მოუსმინეთ რჩეულთ, უჭერენ თუ არა მხარს თქვენს კონსტიტუციას და ეკონომიკურ რეფორმებს.

თქვენ არ გინდათ თქვენს ხალხს თვალებში შეხედოთ, მაგრამ როდემდის? ჩვენ ვგრძნობთ, როგორი ბლოკირება ხდება ამ ყრილობის ჩატარების აღსაკვეთად. როგორ გვიპირისპირდებიან პოლიტიკური პარტიები. უგუნურებს ავიწყდებათ, რომ ქართველთა ძნელბედობის ჟამს მუდამ ეწყობოდა ერის რჩეულთა ყრილობა. მათი არჩევა განა ფარულად, ფულიანთა მეშვეობით ხდებოდა, არამედ ყველას საამკარაოდ, სოფლის თავყრილობებზე. ქართულმა ყოფამ ეს ყრილობები უფრო მეტად საეკლესიო კრებათა სახით ქრისტიანობის შემდგომ შემოგვინახა. რაკილა ბიბლია და ენა ქართული იყო ჩვენი მარადიული კონსტიტუცია, ეკლესია იყო სულისჩამდგმელი სახელმწიფოს მართვის მცნებათა დაცვით. ხმა ღვთისა იყო, ხმა ერისა. ამ ყრილობებმა მრავალჯერ იხსნა საქართველო. თუნდაც VI საუკუნეში, როცა ლაზიკის ტერიტორიისათვის სპარსეთი და ბიზანტია ურთიერთს ეცილებოდა. გავიხსენოთ დავით აღ-

მოაქცევდა ერს, ამიტომ უნდა აღსდგეს ერის კაცთა ის ინსტიტუტი, რომელიც ძნელბედობის ჟამს სამართლიანად ერის თვალწინ წყვეტდა ეროვნულ პრობლემებს სოფლად, ქალაქად, რეგიონში, სრულიად საქართველოში.

მაგრამ თქვენ ეს ხელს არ გაძლევთ. თქვენ ქართველი ერის სახელით ალაპარაკებთ თქვენს მიერვე შეკოწიწებულ პარტიებს, ზოგიერთ ე. წ. ეროვნული მოძრაობის ლიდერებს და პოზიცია-ოპოზიციონერობის თამაშით უკლებლივ ყველას მიერ იყიდება ეროვნული სიმდიდრე, მისი სულიერება. ეხლაც თითქმის ყველა პარტია ერთ თამაშს თამაშობს. ვინც არ მოგწონდათ, მაგალითად, „მამულის აღორძინების საზოგადოება", გააუქმეთ კიდევაც ყოვლად უსამართლო [illegible] ხერხებით 1993-94 წლებში. [illegible] ეროვნულმა მოძრაობამ დააარსა [illegible] ქართლისა". არის კიდევ „მრგვალი მაგიდა-თავისუფალი საქართველოს" ბლოკში შემავალი პარტიები. ეს არის და ეს. დღეს შეიძლება სხვაც დაგვიდგეს გვერდში. ჩვენ კი თქვენთან ვერასდროს გავერთიანდებით. რატომ? ადრინდელ ეკატერინე II-ის ლოზუნგს — ქართველი სულიერად რუსად უნდა გარდაიქმნასო, დაუმატეთ მეორე „ჩავწვდეთ ამერიკის სულს". კოსმოპოლიტიზმი, იმპერიული ამბიციები, ბოროტება მძლავრობს საქართველოში. მაგრამ სიკეთის ეს ციტადელი უფლის მიერ არ გაიწირება. თუმცა დიდია ძალისხმევა. ყველა ბოროტთა ერთობლივი მოქმედება საქართველოს მიმართ, ყველა საუკუნეში რომ შევაჯამოთ ვერ გადაწონის იმას, რაც პოლიტიკურმა პარტიებმა საკუთარ ერს მოუტანა ბოლო 1991 წლის შემდგომ. თუ გეყოფათ გაბედულება, მზად ვართ საჯარო დისკუსიისათვის. მაგრამ ასეთ შეხვედრებს თქვენ მუდამ თავს არიდებთ.

როცა მეცნიერებათა აკადემიაში დღევანდელი უბედურების მიზეზის-მიკროეკონომიკური სტაბილიზაციის პროგრამის განხილვა მოხდა იმ საზოგადოების მიერ, რომელიც თქვენ, როგორც ზემოთ აღინიშნა, გააუქმეთ, ვერც ერთმა თქვენმა ეკონომიკის იდეოლოგმა ვერ გაბედა მოსვლა.

[illegible]ცია. მაგრამ გამარჯვება [illegible] საქართველოს დარჩება. გაიხსენეთ წარწერა საქართველოს სახელმწიფო გერბზე: „განიყვნენ სამოსელი ჩემი და კვერთხსა ზედა იყარეს წილი" ახლა გავიხსენოთ დავითის 22-ე ფსალმუნი:

16. გამოიფიტა ჩემი ძვლები, ვითარცა თიხა, ენა სასაზე მიმეკრა.

17. რამეთუ გარს შემომეხვივნენ ძაღლები, ბოროტთა ხროვა წრედ შემომერტყა ლომის მსგავსად ჩემი ხელ-ფეხის გასაგმირავად.

18. მთელი ჩემი ძვლები დაითვლება.

19. ჩემს ტანისამოსს ინაწილებენ და წილს იყრიან ჩემს ჩასაცმელზე.

ეს სიტყვები[illegible] საქართველოს [illegible] მკვლევარები (აკად. [illegible] დავითი[illegible] ამტკიცებენ [illegible] წინასწარმეტყველი. ბიბლიური დავითი კი არა მარტო ცხოვრობდა (იცხაკ დავიდი, ი. პაპიაშვილი, დავითის 120 ფსალმუნი) აქ მისი შთამომავლები მეფობდნენ. ელიაუ წინასწარმეტყველის მაცხოვრის კვართიც (ლეონტი მროველი) რომ აქ მარხია, ძალიან მრავლისმთქმელია.

ენაც იდევნება, დავითის შთამომავალთა სამეფოს, ანუ საქართველოს ტერიტორიებსაც ხომ ტანისამოსივით ინაწილებენ.

ამდენად, თუ თქვენი მიმართვა ცინიზმი არ არის და ჩვენთვის და თქვენთვის სასურველი მონანიებაა, რაც თითქმის გამორიცხულია (მაგრამ ყველაფერი ხდება), მაშინ ასეთ საქციელს სხვა ფორმები აქვს. ყველაფერი უნდა დაიწყოს სამხედრო გადატრიალების, მიმდინარე რეფორმების შეფასება-დაგმობით და შემდგომ გზებიც გამოიძებნება იმ ოთხი პრინციპის განხორციელებისათვის, რომელიც თქვენ ჩამოთვალეთ. ერი, მისი ენა, სულიერი კულტურა რომ აღდგება, მაშინ არავის გაერთიანება არ დაგჭირდებათ.

თემურ მდინარაძე,

პროფესორი,
ეროვნული ყრილობის საინიციატივო ჯგუფი, პოლიტიკური მოძრაობა „საქართველოს ბედი"

ახალი ამბები

დამარწმუნეთ, რომ კოკა-კოლა „ქიმია" არ არის და მხარს დაგიჭერთ

10 აპრილს ქუთაისს კოკა-კოლას პრეზიდენტი თემურ ჭყონია ესტუმრა. შაშიაშვილისა და ჭყონიას შეხვედრა, ჟურნალისტების თანდასწრებით, „თეთრ დარბაზში" შედგა.

სტუმარ-მასპინძელს „საირმით" გადატვირთულ მაგიდაზე ჟურნალისტებმა ორი ბოთლი კოკა-კოლაც შემოუდგეს, რომლის დალევაზეც შაშიაშვილმა კატეგორიული უარი განაცხადა. ჭყონიას უარი არ უთქვამს, მაგრამ არც დაულევია. იმერეთის გუბერნატორმა კიდევ ერთხელ გამოთქვა სინანული იმის გამო, რომ თემურ ჭყონიასნაირმა ნიჭიერმა კაცმა კოკა-კოლას მოჰკიდა ხელი და არა „ზვარეს". „დამარწმუნეთ, რომ კოკა-კოლა „ქიმია" არ არის და მხარს დაგიჭერთ" - თქვა შაშიაშვილმა. ამ არნახული, სუფთა დამოკიდებულების სანაცვლოდ კი ზოგიერთი საკითხის გადაწყვეტაში დახმარება ითხოვა. - კოკა-კოლასთვის რაც თქვენ გჭირდებათ, ქუთაისში შეუკვეთეთ - მიმართა მან ჭყონიას.

თემურ ჭყონიას განცხადებით, იმერეთში მალე 2 მლნ ლარის პროდუქციას გაყიდიან. „ჩვენ კონკურენტი არ გვყავს, ჩვენ გვყავს მოწინააღმდეგე, რომელიც ებრძვის სახელმწიფოს და ადამიანის ჯანმრთელობას" - ამ სიტყვებით თემურ ჭყონიამ ჟურნალისტებს მათ მიერვე მირთმეულ ქუთაისურ კოკა-კოლაზე მიუთითა. „ჩვენს კოკა-კოლას 900 მლნ ადამიანი სვამს და არაფერი ემართებათ" - ამშვიდებდა ჭყონია შაშიაშვილს. ღმერთმა ხელი მოუმართოთო - უპასუხა გუბერნატორმა. ხოლო ჭყონიას ხუმრობას, კოკა-კოლას მალე თქვენც დაგალევინებთო, შაშიაშვილმა კატეგორიული ტონით უპასუხა: „ელოდეთო!" რა თქმა უნდა, ჭყონია შაშიაშვილს ვერ დაელოდებოდა. ბიზნესმენს უამრავი საქმე და ახალთახალი „კრაისლერი" უცდიდა. ისე კი, როგორც თემურ აფხაზავამ (კოკა-კოლას წარმომადგენელმა ქუთაისში) გვითხრა, შაშიაშვილის მეუღლე და შვილები კოკა-კოლაზე უარს არ ამბობენ, ასე რომ, „ციხე შიგნიდან ტყდება".

სოხუმში, ლენინის ქუჩაზე, თურქების დაფინანსებით მეჩეთი აშენდება

როგორც გეა-ს კორესპონდენტისთვის გახდა ცნობილი, 7 აპრილს, ყურბან-ბაირამობის დღესასწაულზე, სოხუმში, ლენინის ქუჩაზე საზეიმო ვითარებაში მეჩეთის საძირკველი გაიჭრა, რომლის მშენებლობასაც თურქი ბიზნესმენები დააფინანსებენ. საზეიმო ცერემონიას აფხაზეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად თურქული დელეგაციაც ესწრებოდა. გადაწყვეტილია, რომ იქვე მეჩეთის გვერდით აშენდეს სასტუმრო, რომელიც მხოლოდ უცხოელებისათვის იქნება განკუთვნილი.

გაიზრდება მგზავრობის ტარიფები?

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ცვლილებები და დამატებები, რომლის მიღებასაც პარლამენტი უახლოეს სასესიო კვირაში II და III მოსმენით აპირებს, ბენზინზე აქციზის გაზრდას 15%-დან 60%-მდე ითვალისწინებს. ამასთან დაკავშირებით გაჩნდა მოსაზრება, რომ ეს ცვლილება ცხოვრების გაძვირებას, მათ შორის მგზავრობის ტარიფების აწევას გამოიწვევს.

კანონპროექტის ავტორებს მიაჩნიათ, რომ ბენზინის ძირითადი მომხმარებლები მსუბუქი ავტომობილები და მიკროავტობუსები არიან, სატვირთო ავტომობილები და ავტობუსები კი დიზელის საწვავს მოიხმარენ, აქედან გამომდინარე, თვლიან, რომ სატრანსპორტო საშუალებებით გადაზიდვების თვითღირებულება არ შეიცვლება. რაც შეეხება სამარშრუტო მიკროავტობუსებს, მათი ხარჯი ბენზინზე ყოველ 100 კმ-ზე მაქსიმუმ 1,2 ლარით გაიზრდება, რამაც, მათი აზრით, ტარიფები არ უნდა შეცვალოს.

პოლიტიკა ექიმის საქმე არ გახლავთ, მაგრამ ახლა გაჩუმება აღარ შემიძლია...

ბავშვობიდან დაიწყო ფიქრი ექიმობაზე. ხუთი წლისა არც იყო, დედა რომ გაუხდა ავად. ექიმებმა მომირჩინესო, ფიქრობდა მადლიერი ბიჭუნა. მერე თავადაც დაიწყო ოცნება სხვისი დედიკოების გადარჩენაზე...

— მომავალი ექიმი! მომავალი ექიმი! — ხშირად ეძახდა დედა პატარას. სკოლა რომ დაამთავრა, უკვე ველარც წარმოიდგინა, რომ უამისოდ სიცოცხლე შეეძლო. მოსკოვს მიაშურა და სეჩენოვის სახელობის პირველი სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტის სტუდენტიც გახდა.

პრესტიჟული ინსტიტუტი. ბედნიერი სტუდენტობის წლები. საყვარელი მეგობრები... ქარიშხალივით ჩაიქროლა ამ ტკბილ-მწარე პერიოდმა და ...

მოგვიანებით უკვე მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, პირველი კერძო კარდიოლოგიური კლინიკის — „გულის" გენერალური დირექტორი ***ანზორ მელია*** *იგონებს:*

— ძალიან საინტერესო ინსტიტუტში ვსწავლობდი, მისი კურსდამთავრებულები პროფესიონალიზმით გამოირჩეოდნენ. ამიტომ იყო, ყოველგვარი გამოცდა-შემოწმების გარეშე ნებისმიერ ქვეყანაში შეგვეძლო მუშაობა.

ჩემს რესპოდენტს, მიუხედავად იმისა, რომ გზა ყველგან ხსნილი ჰქონდა, ფიქრადაც არ მოსვლია სადმე სხვაგან წასვლა. ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე მშობლიურ საქართველოს მოაშურა. ახალ ინსტიტუტდამთავრებულებს უფლება არ ჰქონდათ პირდაპირ თბილისის პოლიკლინიკებში მუშაობის დაწყებისა. ორი წელი პერიფერიებში უნდა ემ[illegible] ახლოს თბილისთან ლილოს საექიმ[illegible] ჯან[illegible] და [illegible] [illegible] დიოდნენ თუ[illegible] მე, სამუშაოდ ჩინოსნების შვილებიც.

მოსკოვის სეჩენოვის სახელობის ინსტიტუტის დიპლომმა, რომელსაც მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში „სცნობდნენ", ძალა საქართველოშიც გამოაჩინა. ყოველგვარი ჩაწყობა-ნაცნობობის გარეშე ანზორ მელია ლილოს საექიმო ჯანპუნქტის გამგედ დაუნიშნავთ.

— პირველი პაციენტი რომ მივიღე, ექთანი შემოვიდა ოთახში. ოცდაათი წელი მაინც ექნებოდა იმ ქალს ამ პუნქტში ნამუშევარი. ავადმყოფს გავესაუბრე, გავსინჯე, დიაგნოზი დავუსვი და რეცეპტის წერა დავიწყე. ექთანი უკან დამიდგა და ჩურჩული დაიწყო. ყურადღებას არ ვაქცევდი. ავადმყოფი გავისტუმრე. მერე შევეკითხე, უკაცრავად ვარ, მაგრამ რა გნებავდათ-მეთქი. რეცეპტს „გკარნახობდიო. გავიოცე. ასე მითხრა, ნუ გიკვირს, მთელი ახალგაზრდა ექიმები ასე მყავს გამოზრდილი, ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ პირველად აქ გზავნიანო.

ამ დროს ბატონი ანზორი უკვე გამოცდილი ექიმი გახლდათ და საკუთარ სტიქაში გრძნობდა თავს. მართლა პირველად რომ მოხვდა პაციენტთან, იქ გამოჩენილ გაბედულება-ვაჟკაცობაზე კი რა მოგახსენოთ... ახლა თავადაც ღიმილით იხსენებს იმ პერიოდს:

— მოსკოვში მესამე კურსის სტუდენტი რომ ვიყავი, სასწრაფო გადაუდებელ დახმარებაში დავიწყე მუშაობა. ღამის საათების მორიგე ექიმი გახლდით. პირველად რომ წავედი ავადმყოფთან, მეგობარი წავიყვანე, აი, იქ მართლა დამჭირდა კარნახი. ჩემს თავს აღარ ვეკუთვნოდი. ვაი, თუ ისე ვერ გავსინჯო, როგორც საჭიროა. ვაითუ არასწორად მივცე დანიშნულება, ვაითუ...

ამდენმა ვაითუმ ლამის გაათეთრა ახალგაზრდა კაცი.

— მორებისგან აგებულ ერთ პატარა სახლში მივედით რომელიღაც სოფელში. მარტოხელა მოხუცი ქალი იყო ცუდად. თავად [illegible]რა, ქრონიკული [illegible] ან[illegible] [illegible]ქს [illegible] „[illegible]" (ბანკები) [illegible] დავიბეთ. როგორ გაგიკე[illegible] მეთქი-ვკითხე. ბანკების გაკეთება იმ ავადმყოფმა მასწავლა.

პირველი პაციენტი კი, რომელიც უკვე გამოცდილმა ექიმმა სტაციონარში მიიღო, ლანა ლოლობერიძის მამიდა-ელენა დავიდოვნა გახლდათ. მაშინ უკვე თბილისში, „ლეჩკომბინატის" ექიმად მუშაობდა ბატონი ანზორი კარდიოლოგიურ განყოფილებაში.

— „ლეჩკომბინატში" ავადმყოფები მუდმივი ზედამხედველობის ქვეშ იმყოფებოდნენ. მე ელენა დავიდოვნას ექიმი გავხდი. გული აწუხებდა. მოციმციმე არითმია ჰქონდა. ხუთი-ექვსი წელი ვმკურნალობდი. ძალიან კარგი ურთიერთობა დავამყარეთ ერთმანეთთან. სულ ჩემს სახელს ახსენებდა...-ამბობს იგი.

უცნაური პროფესიაა ექიმობა, უცნაური და ძალზე ძნელიც... შენი პირადული ყველაფერი სადღაც მეათე პლანზე უნდა გადასწიო და დღედაღამ ავადმყოფზე იფიქრო. შეიძლება ყველაფერი დაიზეპირო, კარდიოგრამა, წამლები... ყველაფერი, ყველაფერი! ავადმყოფთან მიდგომას ვერ დაიზეპირებ. ავადმყოფს ძალით თავს ვერ შეაყვარებ. მართლაც, ყველა ხომ არ შეიძლება იყოს ექიმი?! ნამდვილი ექიმი!- ვფიქრობ და ვაკვირდები პაციენტს, თვალებში რომ შესცქერის ბატონ ანზორს (ჩვენ მისი გასინჯვის შემთხვევითი მომსწრე გავხდით). სასიცოცხლო სიტყვის წარმოთქმას ელის მისი პირიდან.

— მე როცა პირველად დაგინახე და გაგესაუბრე, მაშინვე მივხვდი, რომ ჯანმრთელი იყავი. გაუსინჯავად ხომ არ გეტყოდი ამას. რად გინდა, ამდენ კარდიოგრამას რომ იღებ? წვეთი წყალივით ჰგავს ყველა ერთმანეთს. შენ გული არ გაწუხებს! შენ გაქვს ნერვოზი! დაირწმუნე თავი, რომ არაფერი გჭირს, წამლები არ შველის ამას! — ეუბნება „ავადმყოფს" უცნაური, მკაცრი ტონით ბატონი ანზორი, მაგრამ ჩვენც და თავად პაციენტიც საოცარ სითბოს ვგრძნობთ ამ ხმაში.

საოცარია! შიში, ეჭვი, სიხარული-ყველა ერთად იკითხება თვალებში, რომლებიც გაშტერებით შესცქერიან ექიმს.

მართლა უცნაური პროფესიაა ექიმობა! ვისთან არ უხდება ექიმს ურთიერთობა, ვის არ გასინჯავს, ვის არ უმკურნალებს?! ზოგი ბოლოს მისი მეგობარ-მოკეთეც ხდება ხოლმე.

— ყველაზე საინტერესო ავადმყოფი მოიგონეთ-მეთქი, ვთხოვეთ ბატონ ანზორს.

— ყველაზე საინტერესო ის არის, რომ მინისტრიც მყოლია პაციენტად, ცეკას მდივანიც და კანონიერი ქურდიც. ჩემი მეგობრები იცინოდნენ ხოლმე, ამხელა კონტრასტია მათ შორის და როგორ ახერხებ ყველასთან ურთიერთობასო. მთავარი ისაა, რომ ამ ადამიანებს ერთი რამ აერთიანებდათ-დიდი კაცობა. ისე კი, მე ექიმი ვარ და ვინც არ უნდა იყოს ავადმყოფი, ვალდებული ვარ, მივხედო, დავეხმარო...

კონკრეტულად რომელიმე პაციენტი მოიგონეთ, რომელთანაც შემდეგ ხანგრძლივი მეგობრული ურთიერთობა დაამყარეთ-მეთქი, — არ მოვეშვით თავაზიან მასპინძელს.

რეზო თაბუკაშვილი და შოთა კვირაია არიანო ასეთნი, გამოგვიტყდა ბოლოს.

— რეზო თაბუკაშვილი ჰოლანდიაში მიფრინავდა, გადაუდებელი საქმე ჰქონდა. მოციმციმე არითმიის პაროქსიზმი დაემართა და გაფრენის წინ „ლეჩკომბინატში" მოხვდა. კონსილიუმმა გადაწყვიტა, რომ მას გამგზავრება ჯანმრთელობის მდგომარეობას გაუუარესებდა. მორიგე ექიმად ვმუშაობდი მაშინ „ლეჩკომბინატში". პროფესორის უკითხავად ბუზი ვერ შემოფრინდებოდა იქ. ძილგატეხილი პაციენტისთვის ერთი აბი ძილის წამალი რომ მიგეცა, პროფესორს უნდა შეთანხმებოდი. ასეთ ვითარებაში მეკითხება რეზო თაბუკაშვილი: რას ნიშნავს მოციმციმე არითმია და როგორ შველიან იმ ბანალური მკურნალობის გარდა, მე რომ დამინიშნესო. ავუხსენი, რომ არსებობს წამალი, რომელიც შველის, თუმცა შესაძლოა უკურეაქცია მოჰყვეს და კონსილიუმმა ამიტომ არ გარისკა და თავი აარიდა-მეთქი მას. იმდენი ჰქნა, ლამის სამ საათზე გამაკეთებინა ნემსი, გამოჯანმრთელდა და მეორე დღეს ჰოლანდიაში გაემგზავრა. მას შემდეგ დავმეგობრდით. საოცარი პიროვნება იყო...

ჩემმა პროფესიამ კიდევ ერთი კარგი მეგობარი შემძინა-შოთა კვირაია. შემთხვევით გავიცანი ბატონი შოთა. სამი წლის წინ ერთმა ახლობელმა მიმიყვანა მასთან, გასინჯეო. ძალზე მძიმე მდგომარეობა ჰქონდა. გულის კუნთის ინფარქტით იყო დაავადებული. საოცარ თავგანწირვას ვხედავდი ამ კაცისგან, უზარმაზარ სიყვარულს საქართველოსას... ამიტომაც იყო, როცა უჭირდა, გვერდიდან არ მოვშორებივარ. როცა მისი უექიმოდ დატოვება არ შეიძლებოდა, სამსახურში მაინც დადიოდა და მეც [illegible] მას თან კახლდი. პოლიტიკა ექ[illegible]ის საქმე არ გახლავთ, მაგრამ ახლა გაჩუმება აღარ შემიძლია... კაცი, რომელიც სიცოცხლეს სწირავდა, ტკივილს მოუუხსნიდი თუ არა, მუშაობას განაგრძობდა, დღეს ასეთ ადამიანს ლაფში სვრიან. ეს საშინელი უსამართლობაა. ნუთუ ამ ცილისმწამებლებს ღმერთის არ ეშინიათ?

კავშირგაბმულობის მინისტრის მოადგილე, აწგარდაცვლილი ვახტანგ სალიბეგაშვილიც მისი პაციენტი გახლდათ, თურმე.

— ოცი წელი ვმკურნალობდი მას. ოჯახებით დავმეგობრდით. როცა მწვავე ინფარქტიან ავადმყოფებს იძულებით მომაშორა (მას კი მათი სიახლოვე ჰაერივით სჭირდებოდა) ყოფილმა „მეგობარმა", რომელსაც ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის პოსტი ეკავა, ძველი პაციენტი ვახტანგ სალიბეგაშვილი დამეხმარა. ბოგდან ხმელნიცკის ქუჩაზე ტერიტორია გამოძებნა და კერძო კლინიკა „ვაგის" დაარსებაში დიდი როლი ითამაშა.

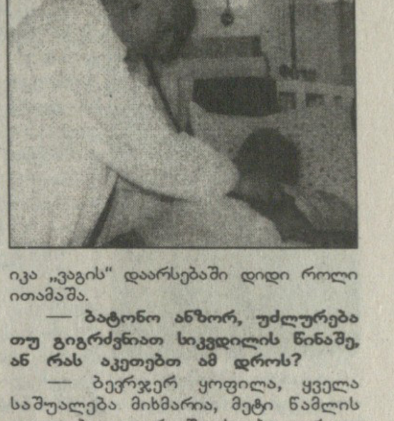

— ბატონო ანზორ, უძლურება თუ გიგრძვნიათ სიკვდილის წინაშე, ან რას აკეთებთ ამ დროს?

— ბევრჯერ ყოფილა, ყველა საშუალება მიხმარია, მეტი წამლის გაკეთება აღარ შეიძლება, არადა ავადმყოფი მიკვდება, დამიხუჭავს თვალი და ღმერთისთვის მითხოვია მისი გადარჩენა. ბევრჯერ ამხდენია კიდეც ნატვრა.

— გამოდის, რომ მორწმუნე ხართ, არა?

— კომუნისტურმა რეჟიმმა ჩემი თაობის ადამიანებს დიდი დაღი დაასვა. ყველაზე ძვირფასი წაგვართვა — სარწმუნოება. ისე კი, ღმერთის შინაგანად ყოველთვის მწამდა და შიშიც მქონდა მისი.

მალე ორმოცდათერთმეტი წლისა გახდება ბატონი ანზორი. ძალზე ახალგაზრდა და ძალზე ენერგიულია მაინც. გრძელი, ეკლიანი გზა განვლო, შურიც ბევრი უნახავს, წინააღმდეგობაც ბევრი შეხვედრია, მტერიც ბევრი ჰყოლია, მოკეთე-მოყვარე ხომ უზომო ჰყავს დღესაც... სანთელ-საკმეველი თავის გზას არ ჰკარგავს... ბატონი ანზორის დათესილ სიკეთეს თაობები მოიმკიან, ალბათ.

მანანა ლოგუაშვილი
ნანა ზურაბიშვილი

კრიმინალური ქრონიკა

„ქალბატონს" 17 გრ „ოპიუმი" აღმოაჩნდა!

11 აპრილს წყალტუბოს ნარკომანიისა და ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროს სამსახურის თანამშრომლებმა დააკავეს წყალტუბოელი 41 წლის მარინა კუჭავა, რომელსაც აღმოაჩნდა 17 გრამი „ოპიუმი".

* * *

12 აპრილს გორის ნარკომანიისა და ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული ბიუროს შიდა ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოსა და გორის შს სამმართველოს შესაბამისი სამსახურების თანამშრომლებმა დააკავეს გორელი ნასამართლევი 29 წლის კახა ბერკაცაშვილი, რომელსაც აღმოაჩნდა 0,7 გრამი ოპიუმი.

დააკავეს ფაქტით!

12 აპრილს გორის ნარკომანიისა და ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლის სამსახურის თანამშრომლებმა სოფ. მეჯვრისხევში დააკავეს თბილისელი 31 წლის მამუკა მიქელაძე, რომელსაც აღმოაჩნდა 1,9 გრამი „ოპიუმი" და 1 მილიგრამი ანჰიდრიდი.

ავტოკატასტროფა!

11 აპრილს, 18 საათზე ქედის რაიონის სოფ. წონიარისთან ავტომანქანა ვაზ-2109, რომელსაც მართავდა მფლობელი ბათუმელი 29 წლის მერაბ ბეჟანიძე გადავარდა მდინარე აჭარისწყალში, რის შედეგადაც ბეჟანიძე ადგილზე გარდაიცვალა, ხოლო მისი მგზავრები, შვილი, 12 წლის თეონა ბეჟანიძე და ბათუმელი 46 წლის ილია ბეჟანიძე უგზოუკვლოდ დაიკარგნენ.

ეჰ, თამუნია... თამუნია...

11 აპრილს თბილისის კრიმ. პოლ. დეპარტ. ორგანიზებულ დანაშაულთა ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროს სამსახურის თანამშრომლებმა ოპერატიული ინფორმაციის რეალიზაციის შედეგად დააკავეს, რუსთაველი 39 წლის თამარ თაბაგარი, რომელმაც ადრე დაკავებულებთან ნანული შენგელიასთან, გია ლვალაძესთან, თემურ ვეუენაძესთან და სხვა პირებთან ერთად 1993 წლის მარტის თვეში მოახდინა ყაჩაღური თავდასხმა დიმიტრი გვერდწითელის ოჯახზე.

* * *

11 აპრილს ახალქალაქის რ-ნის სოფ. დილისკარში მცხოვრებმა 23 წლის არტურ მიმქოიანმა ახალქალაქის პოლიციას ნებაყოფლობით ჩააბარა სარაკეტო დანადგარის 12 ჭურვი.

* * *

9 აპრილს სისხლის სამართლის სამძებროსა და საგამოძიებო დეპარტამენტის ნაძალადევის სამსახურის თანამშრომლებმა დაადგინეს, რომ დაკავებულებმა 16 წლის ხვიჩა ბერიშვილმა, დავით გრიგორიანმა და ალექსანდრე ხუბულოვმა 4 აპრილს გაქურდეს თბილისელი მანანა ახობაძის ბინა.

თაღლითი „ქალბატონები!"

8 აპრილს თბილისის კრიმ. პოლ. დეპარტ. ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროსა და საგამოძიებო დეპარტამენტის თბილისის სამმართველომ დაადგინეს, რომ დაკავებულებმა ნაზი მამამთავრიშვილმა და ციალა დარჩიაშვილმა 1996 წლის მარტში დიდუბის რაიონის ბაზრობაზე მარინე ალავერდიანს თაღლითური გზით გამოართვეს 150 ლარის ღირებულების პროდუქტი და მიიმალნენ. 1997 წლის სექტემბერში თბილისელ ეთერ ვარდოსანიძეს საცხოვრებელი სახლის ერთ ოთახში არ გადაუხადეს ბინის ქირა 300 ლარი და მიიმალნენ.

ძმის მკვლელი დაკავებულია!

11 აპრილს თერჯოლის პოლიციელებმა შეიტყვეს, რომ 15 საათზე, სოფელ ძევრში, თბილისელმა, ნუცუბიძის პლატოზე მცხოვრებმა 59 წლის ვაჟა ბარათაშვილმა ოჯახური დავის ნიადაგზე მაკაროვის პისტოლეტით შუბლისა და გულმკერდის არეში დაჭრა ძმა, სოფელ ძევრში მცხოვრები 58 წლის ანზორ ბარათაშვილი, რომელიც საავადმყოფოში მიყვანისთანავე გარდაიცვალა. ვაჟა ბარათაშვილი დაკავებულია, პისტოლეტი „მაკაროვი" ამოღებულია.

ყაჩაღობა ბორჯომში!

10 აპრილს „ცხელ კვალზე" გატარებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებით ბორჯომის პოლიციელებმა დააკავეს სოფელ ყვიბისში მცხოვრები, 22 წლის დავით ტალახაძე, რომელიც 9 აპრილს, 23 საათზე შევიდა თანასოფლელის, 64 წლის მარგალიტა შარიქაძის ბინაში, ბლაგვი საგნის ჩარტყმით მიაყენა დაზიანება დიასახლისს, გაიტაცა ტელევიზორი და მიიმალა. შარიქაძე მოთავსებულია საავადმყოფოში.

სიდედრი არ დაინდო!

8 აპრილს ამბროლაურის პოლიციამ დააკავა სოფ. ნიკორწმინდაში მცხოვრები 36 წლის გიორგი კობახიძე, რომელმაც ამბროლაურის ავტოსადგურის მიმდებარე ტერიტორიაზე ნაჯახის თავში ჩარტყმით სხეულის დაზიანება მიაყენა სიდედრს სოფ. ჭელიაღელეში მცხოვრებ 46 წლის მაყვალა ჭელიძეს. დაზარალებული მოათავსეს საავადმყოფოში.

პოლიციელებმა დაადგინეს!

7 აპრილს შს სამინისტროს ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროს მთავარი სამმართველოს თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს შესაბამისი სამსახურისა და ნაძალადევის პოლიციის თანამშრომლებმა „ცხელ კვალზე" გატარებული ღონისძიებებით დაადგინეს, თბილისელი 21 წლის გიორგი ციცქიშვილი, რომელმაც 17 საათზე 138-ე საშუალო სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე მაკაროვის სისტემის პისტოლეტით მუცლის არეში დაჭრა თბილისელი 45 წლის ზაურ სუთიძე, ხოლო ფეხში მისი შვილი 18 წლის დემნა სუთიძე, რომლებიც მოთავსებულნი იქნენ №4 კლინიკურ საავადმყოფოში. ციცქიშვილი იმალება. შემთხვევის ადგილიდან ამოღებულია მაკაროვის სისტემის პისტოლეტი.

* * *

5 აპრილს ტყიბულელი 43 წლის ვასილ გონჩარენკოს ბინიდან ტყიბულის პოლიციამ ამოიღო 9 ცალი ელექტროდეტონატორი. გონჩარენკო გაშვებულია ხელწერილით.

საზარელი შემთხვევა!

6 აპრილს 21 საათზე და 55 წუთზე რკინიგზის სადგურ სენაკის შესასვლელში სატვირთო მატარებელი, რომელსაც მართავდა მემანქანე, აბაშის რ-ნის სოფ. მარანში მცხოვრები 41 წლის შალვა დუნდუა, დაეჯახა სენაკის რ-ნის სოფ. ნოსირში მცხოვრებ 26 წლის გოჩა შამათავას, მოაჭრა ორივე ფეხის და მარცხენა ხელის კიდურები, რის შედეგადაც, იგი სენაკის საავადმყოფოში გარდაიცვალა.

კონტრაბანდისტები!

7 აპრილს თბილისის კრიმ. პოლ. დეპარტ. კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამსახურის თანამშრომლებმა მიღებული ოპერატიული ინფორმაციის რეალიზაციის შედეგად საქართველოში კონტრაბანდული გზით კვების პროდუქტების შემოტანა-რეალიზაციის ფაქტზე დააკავეს თურქეთის რესპუბლიკის ჩაელის დასახლებაში მცხოვრები 31 წლის მემედ ქარალი და თბილისელი 39 წლის ასია პეკოიანი, რომლებმაც ქუთაისის ავტოსატრანსპორტო გაერთიანების კუთვნილი იკარუსის მარკის ავტობუსით, რომელსაც მართავდა მძღოლი ქუთაისელი 35 წლის კობა გურული, 3 აპრილს შესაბამისი საბაჟო დოკუმენტაციის გაფორმების გარეშე თურქეთიდან ბათუმის საბაჟო სარფის გავლით საქართველოში სარეალიზაციოდ შემოიტანეს დაახლოებით 15000 აშშ დოლარის ღირებულების 150000 ცალი კვერცხი.

დააკავეს ძებნილნი!

7 აპრილს შსს კრიმ. პოლ. დეპარტ. ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროს მთავარი სამმართველოს და ახმეტის შს განყოფილების კრიმინალური პოლიციის თანამშრომლებმა დააკავეს სხეულის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანებისათვის ძებნილი 21 წლის დავით მამგუაშვილი.

7 აპრილს ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლისა და სისხლის სამართლის სამძებროს მთავარი სამმართველოსა და ჭიათურის პოლიციის სამსახურის თანამშრომლებმა დააკავა ქურდობისათვის ძებნილი 33 წლის ფრიდონ მიროტაძე.

6 აპრილს გორის პოლიციამ დააკავა პატიმრობიდან ან თავისუფლების აღკვეთის მოხდის ადგილიდან გაქცევისათვის ძებნილი, 21 წლის ბადრი ჯილაღდარი.

7 აპრილს ქარელის პოლიციამ დააკავა სხეულის განზრახ მძიმე დაზიანებისათვის ძებნილი 33 წლის მიხეილ ბაციკაძე.

7 აპრილს მცხეთის პოლიციამ დააკავა ქურდობისათვის ძებნილი, 37 წლის ვეფხია ოსეფაშვილი.

მანქანას რას ერჩოდნენ!

5 აპრილს რუსთავის პოლიციამ დააკავა რუსთაველი, 41 წლის ომარ ხარებაშვილი და თბილისელი 30 წლის ქართლოს გოჩიტაშვილი, რომელმაც რესტორან რუსთავში სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა რესტორანის დირექტორს რუსთაველ თამაზ გავაშელს და ნიჩბით დაუზიანეს ავტომანქანა ვაზ-2106.

5 აპრილს გლდანის საკოლმეურნეო ბაზარში გლდანის პოლიციამ დააკავა თელავის რ-ნის სოფ. წინანდალში მცხოვრები 22 წლის მურთაზ იაკობაშვილი, თბილისელი 24 წლის ამირან ბალაშვილი და მარნეულის რ-ნის სოფ. ორჯონიკიძეში მცხოვრები 22 წლის ვალერი ქველაძე, რომლებმაც აღნიშნულ ბაზრობაზე სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს გურჯაანის რ-ნის სოფ. მუკუზანში მცხოვრებ ტრისტან საქუაშვილს.

ხათუნა ნოზაძე
შსს პრესცენტრი

SPORT სპორტის სამყარო SPORT

შოთა არველაძე ჰოლანდიის ჩემპიონია

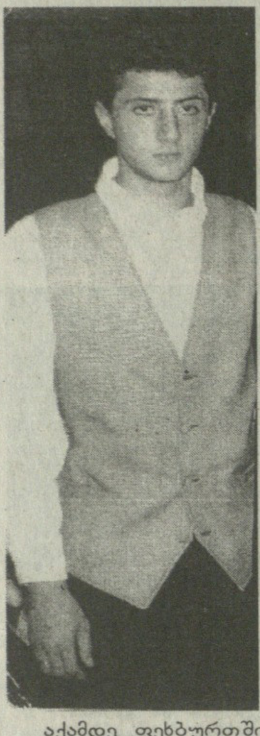

უცნაური რამ არის ფეხბურთი, პიროვნება, რომელსაც მხოლოდ რუქაზე თუ უნახავს ესა თუ ის ქვეყანა, შესაძლოა რამდენიმე ხნის შემდეგ ამ ქვეყნის ჩემპიონი გახდეს. ჩვენ, ქართველები განსაკუთრებით ალვიქვამთ ჩვენი თანამემამულეების გამარჯვებებს. ვამაყობთ იმ სპორტსმენების წარმატებებით, რომლებმაც თავისი სამშობლოს სახელი შორს გაიტანეს.

აქამდე ფეხბურთში გვყავდა რუსეთის, კვიპროსისა და თქვენ წარმოიდგინეთ ჩინეთის ჩემპიონები, მაგრამ ეს ქვეყნები შედარებით სუსტ ჩემპიონატებს ატარებდნენ და ამიტომ დიდი ყურადღება არც მიგვიქცევია მათთვის. თუ არ ჩავთვლით რუსეთისას, სადაც წმინდა საფეხბურთო ინტერესის მიღმა მას პოლიტიკური სარჩულიც უდევს.

აი, მოვიდა სანატრელი და საამაყო გამარჯვება. ქართველებს ჰოლანდიის ჩემპიონი გვყავს შოთა არველაძის სახით.

შოთა არველაძეს საფეხბურთო სამყარო კარგად იცნობს. იგი საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონია. შემდეგ იყო თურქეთი, სადაც საშუალო კლასის გუნდი ჩემპიონობისთვის განაწყო და თითქმის ჩემპიონიც გახადა, მაგრამ მარტო კაცის ამბავი ხომ მოგეხსენებათ, თუმცა მას მისი ტყუპისცალი აჩიკო ეხმარებოდა. სამწუხაროდ აჩის არ მიეცა საშუალება, რიგიანად დახმარებოდა ძმას. ალბათ თურქეთში არც ერთ სპორტსმენს არ ჰქონია ამდენი ტრავმა, რამდენიც აჩიკოს. ბოლოს კი მან მეტად სერიოზული ტრავმა მიიღო და კარგა ხნით ჩამოშორდა ფეხბურთს.

შოთას უკვე შარშან შეეძლო „აიაქსში" გადასვლა, მაგრამ ნათქვამია ძმა ძმისთვისაო და გაჭირვებაში ჩავარდნილი ძმა არ მიატოვა და თავის ტყუპისცალს კიდევ ერთი შანსი მისცა ფეხბურთში რომ დაბრუნებულიყო.

ახალ სეზონში ძმები უკვე ჰოლანდიაში თამაშობენ, შოთა, როგორც იცით, „აიაქსის" ლიდერია. აჩიკო კი „ბრედასი". ორივემ ეს სეზონი მაღალ დონეზე ჩაატარა. მათ არა ერთხელ დაიმსახურეს მაღალი შეფასებები, მარტო ის რად ღირს, რომ „აიაქსის" ხელმძღვანელობა უკვე შუა სეზონში ფიქრობდა აჩიკოს გადმოყვანას ძმის გვერდით.

შოთა კი ამ დროისათვის „აიაქსის" უპირველესი ბომბარდირი და ლიდერი გახდა. მის მიერ ნათამაშებ მატჩებს რომ ვუყურებთ, აშკარად ეტყობა ფიზიკურად და ფსიგოლოგიურად მზად არის უფრო მაღალი მწვერვალების დასალაშქრად. აღსანიშნავია, სხვა გუნდების დაინტერესება შოთასადმი. იმედი .ვიქონიოთ, რომ რამდენიმე წელიწადში იგი „აიაქსზე" ძლიერ გუნდში გადავა და როგორც მას სჩვევია, არც იქ შეირცხვენს თავს.

„აიაქსის" ჩემპიონობა მაშინ გაირკვა, როდესაც მისმა უშუალო კონკურენტმა „ეინდჰოვენმა" როტერდამში „სპარტასთან" წააგო. ხოლო „აიაქსმა" კი „ჰეერენი" გაანადგურა 7:2. შოთამ ამ მატჩში ჰეთ-თრიკი შეასრულა და გუნდის ბომბარდირობისაკენ მიმავალ გზაზე კიდევ ერთი ნაბიჯი გადადგა. სამწუხაროდ ქვეყნის ბომბარდირი იგი ალბათ ველარ გახდება, რამეთუ მისი უშუალო მეტოქე მახლასს საკმაოდ ბევრი ბურთი აქვს გატანილი. თუმცა რა არ ხდება თანამედროვე ფეხბურთში.

მაშ, ასე მივულოცოთ შოთას ეს [illegible] და მომავალში [illegible] კიდევ გაეხარებინოთ ქართული ფეხბურთის გულშემატკივრები.

P. S. ანალოგიური წარმატების შანსი აქვს გიორგი ნემსაძესა და მიხეილ ყაველაშვილს. მათი „გრასჰოფერსი" ლიდერობს ბელგიის ჩემპიონატში და სულ მალე მათთვისაც მიგველოცოს ოქროს მედლები.

პირსახოცი და გადარეული სპორტის სასახლე

ბრძოლა წესების გარეშე

12 აპრილს სპორტის სასახლეში გაიმართა მორიგი ტური. შეხვედრის მსაჯმა წინა ტურიდან გამომდინარე გაუგებრობების თავიდან ასაცილებლად ამჯერად დააკონკრეტა აკრძალული ილეთები. თვალში, ცხვირში, ყურში და პირში თითის ტაკება აკრძალული იყო. მეორე ტური გაცილებით საინტერესო გამოდგა. ამჯერად მოჩხუბრების უმეტესობა ეგრეთ წოდებული ქუჩის მოჩხუბრებისგან შედგებოდა. მაყურებელმაც საკმაოდ მოილხინა.

ზუგდიდელმა დავით ჯიჭონიამ რამდენიმე დარტყმით ნოკაუტში ჩააგდო მოწინააღმდეგე და ამ ბრძოლებისთვის შეუფერებელი საქციელი ჩაიდინა. მის მიერ ნოკაუტში ჩაგდებულ მებრძოლს ექიმივით თავს დასტრიალებდა და მოსულიერებას ცდილობდა, რისთვისაც მაყურებელთა სიმპატიები და ოვაციები დაიმსახურა. დავით ჯიჭონიას 26 აპრილამდე თითქოს არ უნდა ესპარეზა, მაგრამ ერთ-ერთმა გამარჯვებულმა ტრავმა მიიღო და ასპარეზობა ვერ შეძლო. ნათქვამია ზოგი ჭირი მარგებელიაო, ჯიჭონიამ 47 წამში ფინალისტობაც დაიბევა. სხვა ნახევარფინალებიც ხანმოკლე აღმოჩნდა. ვარდანიშვილმა 20 წამში დაამთავრა ბრძოლა ოდიაშვილთან. ამის შემდეგ დაიწყო იმ დღისათვის ყველაზე საინტერესო ორთაბრძოლა. რინგზე გასული მებრძოლები გახურებულ ცემა-ტყეპაში იყვნენ, რომ რინგზე თეთრი პირსახოცი გადმოფრიალდა (ჯიჭონიას მხრიდან), წესისამებრ მსაჯმა ორთაბრძოლა შეწყვიტა, რამაც მაყურებელი ძალზე აღაშფოთა და სპორტის სასახლე უივილ-ხივილით აივსო. თუმცა, ყველაფერი სულ მალე გაირკვა. აღმოჩნდა, რომ რინგზე გადაკიდებული პირსახოცი შემთხვევით გადმოვარდა არენაზე და მსაჯმაც ბრძოლა განაახლა. სამწუხაროდ ამან ვერ უშველა ჯიჭონიას და ბრძოლა თელაველი ვეფხია ბარდანიშვილის გამარჯვებით დასრულდა.

ქართველმა მორაგბეებმა იტალიური ბარიერი ვერ გადალახეს

მსოფლიო თასის შესარჩევი ციკლის მორიგ მატჩში საქართველოს ნაკრები იტალიის ნაკრებთან დამარცხდა ანგარიშით 31:14. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენს მორაგბეებს ურიგოდ ·არ უთამაშიათ. მაგრამ იტალიის ნაკრები ამჟამად ჩვენზე ძლიერი აღმოჩნდა. ამით ტრაგიკული არაფერი მომხდარა. ჩვენს ნაკრებს რეალური შანსი აქვს შემდეგ ეტაპზე გასვლისა. ოღონდ ჩვენმა მორაგბეებმა მაისში უნდა დაამარცხონ რუსეთის გუნდი, რომელსაც თბილისში ვუმასპინძლებთ.

NBA-ში მალე ფლეი-ოფების მატჩები დაიწყება

ნბას ჩემპიონატში განსაკუთრებული ყურა[illegible] კონფერენციის თამაშები. სწორედ აქ წყდება ფლეი-ოფების უკანასკნელი მეთექვსმეტე მონაწილის ბედი. განსაკუთრებით ინტერესს იწვევს შეხვედრები ნიუ იორკის, ნიუ ჯერსის, ორლანდოსა და ვაშინგტონის მონაწილეობით. პრინციპში ეს გუნდები აცხადებენ პრეტენზიას ერთ ვაკანტურ ადგილზე. მორიგ შეხვედრაში მელლოუკიმ ნიუ ჯერსის უმასპინლა. სემ კასელი თუ უშველის ნიუ ჯერსის შემდეგ ეტაპზე გასვლას. უკანასკნელ შეხვედრებში კასელი საშუალოდ 30 ქულას აგროვებს და ნიუ ჯერსი თამაშებს იგებს. ასე მოხდა ამჯერადაც, კასელმა თამაშში 29 ქულა და 13 შედეგიანი გადაცემა შეასრულა და ნიუ ჯერსიმაც მორიგი გამარჯვება იზეიმა. თამაშის შემდეგ, ნიუ ჯერსის მწვრთნელმა ჯონ კალიპალი ყოველმხრივ ხოტბას ასხამდა თავისი გუნდის ლიდერს „სემი სწორედ ის ბიჭია, ვინც ჩვენ ფლეი-ოფებში გაგვიყვანს. მას მოედანზე არაფრის ეშინია. თამამად იღებს თავის თავზე თამაშს და ჩვენთვის გამარჯვებები მოაქვს." ამ დღეებში კიდევ ერთ შეხვედრაში ჩიკაგომ ორლანდოს უმასპინძლა. თამაშამდე ორლანდოს შემდეგ ეტაპზე გასასვლელი მინიმალური შანსი ჰქონდა. ჯორდანმა და მისმა კომპანიამ ეს შანსი [illegible] წაუქრო. აღსანიშნავია, რომ ამ [illegible] ჯორდანი საკმაოდ დიდხანს სათადარიგოთა სკამზე იჯდა, ჯექსონმა მას ამჯერად დასვენების საშუალება მისცა. მიუხედავად ამისა მაიკლმა 37 ქულა მაინც მოაგროვა. საჯარიმო ტყორცნებს ჯორდანი უხეიროდ ასრულებდა. მან საჯარიმოების 50-იც ვერ ჩააგდო. თავად თამაში საკმაოდ დაძაბული გამოდგა. ორლანდომ ნამდვილი ბრძოლა გაუმართა ჩიკაგოს. განსაკუთრებით აქტიურობდნენ ისინი მას მერე, როდესაც ჯორდანი მოედანს ტოვებდა. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ამ გუნდისათვის რთულია ჩიკაგოს გუნდთან პაექრობა. ეს თამაში შედარებით სუსტად ჩაატარა სკოტი პიპენმა და დენის როდმანმა. შესაბამისად პიპენმა 13 ქულა მოაგროვა, ხოლო როდმანმა 10-ჯერ მოხსნა ბურთი და 6 შედეგიანი გადაცემა გააკეთა.

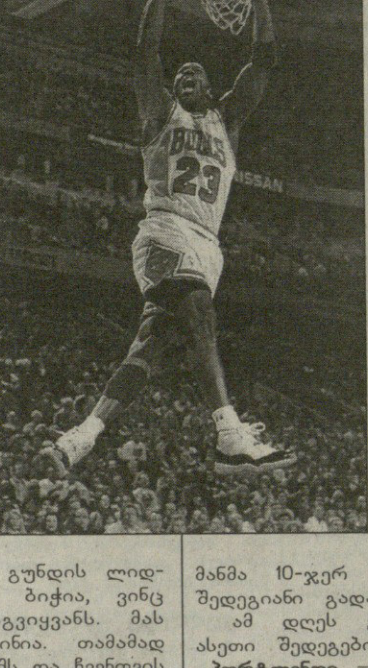

ამ დღეს გამართული შეხვედრები ასეთი შედეგებით დამთავრდა:

პორტლენდი — ვან კუვერი 96:105
ფილადელფია — კლივლენდი 95:106
იუტა — მინესოტა 103:110
დენვერი — დალასი 81:99
ლეიკერსი — გოლდენ სტეიტი 96:84

შუმახერმა მოგებები დაიწყო

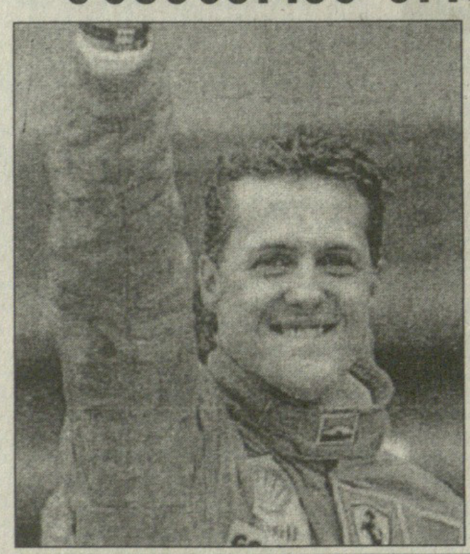

არგენტინაში ჩატარდა არგენტინის დიდი პრიზის გათამაშება. ამჟამად მაკლარენის პილოტებს შანსი არ დაუტოვა შუმახერმა. მან 22 წამით აჯობა პირველი ორი ეტაპის გამარჯვებულ მიკა ჰაკინენს. რომელიც საერთო ჩათვლაში ლიდერობს.

საერთოდ რბოლა თავიდანვე დაძაბული და საინტერესო გამოდგა. ამიტომ ხშირი იყო ერთმანეთთან შეჯახებები. სტარტის შემდეგ შუმახერი შეეცადა გაესწრო კულფალდისთვის. რამდენიმე ცდის შემდეგ მან ეს მოახერხა. თუმცა, კულფალდთან შეჯახება მოუხდა. თუ ამის გამო მაკლარენის მენეჯერები პროტესტის განცხადებას გააკეთებენ, შესაძლოა შუმი სულაც ქულის გარეშე დარჩეს. სხვა მხრივ კი შუმახერმა მშვენივრად ჩატარა რბოლა და თავის კარიერაში 28-ე გამარჯვება იზეიმა.

მილოშევიჩმა ასტონ-ვილა მიატოვა

იუგოსლავიის ნაკრების ფეხბურთელმა სავო მილოშევიჩმა, ასტონ ვილას მენეჯერთან ჯონ გრეგორისთან საუბრის შემდეგ გადაწყვიტა, რომ მიატოვოს ეს კლუბი და სხვაგან გადავიდეს. გრეგორიმ განაცხადა, რომ მან პირდაპირ დაუსვა მილოშევიჩს კითხვა, სურს თუ არა მას გუნდში დარჩენა და უარყოფითი პასუხის მიღებისას ფეხბურთელს წასვლის ნება დართო.

- მე არ მჭირდება ისეთი მოთამაშე, რომელსაც ვილაში ყოფნის სურვილი არა აქვს, - აღნიშნა გრეგორიმ.

აღსანიშნავია, რომ ინგლისური კლუბი იუგოსლაველში 4 მილიო დოლარს ითხოვს, მაშინ როცა თავის დროზე იგი რაპტიზანიდან 3,5 მილიონად შეიძინა.

გარდაიცვალა ბრაზილიური ფეხბურთის კიდევ ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი

სან პაულოში, 90 წლის ასაკში გარდაიცვალა ალფრედო მორეირა ჟუნიორი, რომელიც საფეხბურთო სამყაროში ზეზედ იყო ცნობილი. ეს პიროვნება 1954 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატზე ბრაზილიის ნაკრებს წვრთნიდა. ზეზე სიკვდილამდე 25 დღის მანძილზე ჰოსპიტალში იწვა. ამის მიზეზი კი პნევმონიის მძიმე ფორმა იყო.

ალფრედო მორეირა ჟუნიორი თავის დროზე წვრთნიდა ბრაზილიის საკლუბო გუნდებს: „ფლუმინენსე", „ვასკო და გამა", „კორინტიასი" და „სან პაულო". იგი აგრეთვე სათავეში ედგა ჩილეს, ურუგვაის და პორტუგალიის კლუბებსაც.

პელე ოუენს დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებს

მსოფლიო ფეხბურთის ლეგენდამ, პელემ ინგლისური ფეხბურთის ამომავალ ვარსკვლავს, მაიკ ოუენს დიდი მომავალი უწინასწარმეტყველა და აღნიშნა, რომ ოუენი მსოფლიოს წლევანდელი ჩემპიონატის ერთ-ერთი უდიდესი აღმოჩენა იქნება. პელემ აგრეთვე აღნიშნა, რომ მას და ოუენს შორის გარკვეული ანალოგიის აღმოჩენა შეიძლება. ეს იმაში გამოიხატება, რომ ოუენი მსოფლიოს ჩემპიონატისათვის 18 წლის იქნება, ხოლო თავის პირველი ჩემპიონატის დროს თავად პელე ინგლისელზე მხოლოდ ერთი წლით უმცროსი იყო.

რაც შეეხება მსოფლიოს 2006 წლის მასპინძელ ქვეყანას, რომლის მასპინძლობის პრეტენზია ინგლისსაც გააჩნია, პელემ განაცხადა, რომ მისი აზრით უპრიანი იქნება, თუ ეს ჩემპიონატი არა ინგლისში, არამედ აფრიკის რომელიმე სახელმწიფოში ჩატარდება, რომელსაც ჯერ ეს უდიდესი საფეხბურთო ფორუმი არ ღირსებია. თუმცა, პელეს თქმით, მას ეჭვიც არ ეპარება, რომ ინგლისი საუკეთესოდ შეძლებს ჩემპიონატის მასპინძლობას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

«უნამუსოს» ნამუსიანი ჯილდო

1994 წელს „წმინდა ანას“ კონკურსი პირველად შედგა, რომლის ორგანიზატორი იყო ბორის აირაპეტიანი. მას შემდეგ კონკურსმა სტაბილური ხასიათი მიიღო. საქართველოდან ამ

ჯილდოს პირველი მონაწილე-დიპლომატები არიან: ზაზა კოლელიშვილი, გიო მგელაძე, გია ბურჯანაძე, ლაშა ოთხმეზური, ვახო ვარაზი, ბესო სოლომონიშვილი, გიორგი გაჩეჩილაძე, გიორგი ოვაშვილი. გასული წლების „წმ. ანას“ კონკურსის ორგანიზატორები იყვნენ: „ეი-ბი-ეი“, ინტერფერტი, საერთაშორისო სააქციო საზოგადოება კინოცენტრი.

1998 წლის მარტში „წმ. ანას“ კონკურსზე კინო-ნამუშევართა ფართო სპექტრი იქნა წარმოდგენილი. კონკურსი საორგანიზაციო თვალსაზრისით და ნამუშევართა ხარისხითაც დაიხვეწა. წლევანდელი დათვალიერების საინფორმაციო მხარდაჭერას „რუსეთის საზოგადოებრივი ტელევიზია“ უზრუნველყოფდა. კონკურსი ფირმა „კოდაკმა“ დააფინანსა. საქართველოდან ოთხი ფილმი იღებდა მონაწილეობას: გიორგი ხარებავას „უნამუსო“, მაია [illegible]ჩვაძის „ნეტავ აღარ იწვიმოს“, ლუკა ხოჯავას „დასაწყისი“, ლევან ლორთქიფანიძისა და გიორგი კაკაბაძის „გზაზე მიდის ერთი კაცი“.

პროფესიონალური ჟიურის თავმჯდომარე გახლდათ ანდრეი მიხალკოვ-კონჩალოვსკი. სულ წარმოდგენილი იყო 156 ფილმი. აქედან 10 დოკუმენტური, 4 ანიმაციური, 142 მხატვრული — რუსეთის, ბელორუსიის, ყაზახეთის, ლატვიის, მოლდავეთის, უკრაინის, ესტონეთის, აშშ-ის ორი კინოსკოლის — კოლუმბიის უნივერსიტეტისა და ნიუ-იორკის უნივერსიტეტის და გერმანიიდან ჰამბურგის კინოსკოლის მონაწილეობით.

კონკურსზე ორი მესამე პრემია და ერთი მეორე პრემია გაიცა, რომელიც წილად ერგო თბილისის თეატრალური ინსტიტუტის კინო ფაკულტეტის მე-5 კურსის სტუდენტ გიორგი ხარებავას

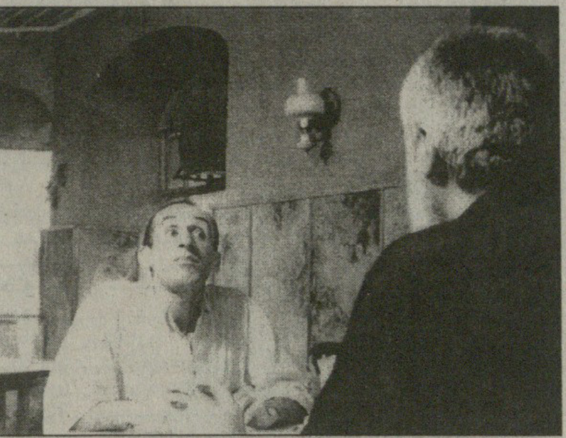

ფილმისათვის „უნამუსო“. კონკურსის ორგანიზატორების აზრით გიორგი ხარებავას ფილმი პირველ ადგილსაც დაიკავებდა, რომ არა მეტრაჟის სიმცირე. „უნამუსო“-ესაა კინოეტიუდი, რომელიც 7 წუთს გრძელდება. ყველა ერთხმად აღიარებდა ახალგაზრდა რეჟისორის გ. ხარებავას წარმატებას და მას დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდნენ. იყო მხურვალე მილოცვები.

როგორც კინო-ფაკულტეტის დეკანის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელმა ბ-ნმა გიორგი ღვალაძემ განაცხადა, იყო აზრთა გაზიარება, საქმიანი დიალოგი „ვგიკის“ რექტორ ალექსანდრე ნოვიკოვთან და პრორექტორ ალა ზალატუხინასთან.

19 მარტს „წმ. ანას“ კონკურსის დახურვის საზეიმო ცერემონიალი პლანეტა „ჰოლიუდში“ შედგა. ლამაზი თეატრალიზებული სანახაობა პოპულარულ ტელეწამყვან არინა შარაპოვას მიჰყავდა. გრანდიოზული ცერემონიალის დაფინანსება კინომატოგრაფიულმა რესტორანმა იკისრა.

თავად გამარჯვებული ფილმის გამარჯვებული რეჟისორი გიორგი ხარებავა ადვილად ეგუება გამარჯვებას და დარწმუნებულია თავის შემოქმედებით შესაძლებლობებში. გიორგი მიიჩნევს, რომ მისი ყოველი ნაბიჯი „უკვე განვლილი ცხოვრების ხელახალი განვლაა“.

ლელა ბჟინავა.

მსოფლიოს გარშემო

პრაქტიკულად ყველა ფრანგი ქალი მეუღლის ღალატს შესაძლებლად მიიჩნევს

ფრანგმა სოციოლოგებმა მეუღლეების ერთგულების პრობლემის თაობაზე გამოკვლევა ჩაატარა, ამ შემთხვევაში განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია ქალების აზრმა, რომლებიც როგორც ცნობილია უცნაური ქცევებით გამოირჩევიან.

კითხვაზე - „ვისთან ულალატებდით თქვენს მეუღლეს?“ - გამოკითხული ქალების 25%-ს სავსებით შესაძლებლად მიაჩნია ინტიმური ურთიერთობების დამყარება სამსახურში კოლეგებთან. ამდენივე არ გამორიცხავს კავშირის დამყარებას ახალ, საინტერესო ნაცნობებთან. 40%-ს თავისუფლად შეუძლია „შეცდეს“ საკუთარი მეუღლის მეგობართან მარტო დარჩენის შემთხვევაში. დანარჩენი თუმცა კრიტიკულად კი აფასებს მეუღლის ღალატს, მაგრამ მაინც არ გამორიცხავს ისეთ ვითარებას, რაც აიძულებთ ჩაიდინონ ასეთი „გასაკიცხი მოქმედება“.

მიტერანის ქალიშვილმა პირველი წიგნი გამოუშვა

ამ დღეებში საფრანგეთში გამოვიდა გარდაცვლილი პრეზიდენტის, ფრანსუა მიტერანის ქალიშვილის პირველი რომანი, რომელსაც ასევე ეწოდება - „პირველი რომანი“. იმის შესახებ, რომ მიტერანს უკანონო ქალიშვილი ჰყავს, ფრანგებმა ჯერ კიდევ 1994 წელს გაიგეს.

როგორც ეტყობა, სანამ ხელისუფლებიდან გავიდოდა, ფრანსუა მიტერანმა გადაწყვიტა თავისი საქმეები და სული მოეწესრიგებინა. ჟურნალ „ნუველ ობსერვატ[illegible]“ მიცემულ ინტერვიუში 23 წლის მაზარინმა განაცხადა, რომ მამამისი ყოველთვის ხელს უწყობდა მის გატაცებას მწერლობაში და თავისი პირველი წიგნი მან სწორედ მამის ხსოვნას მიუძღვნა. რომანი ავტობიოგრაფია არ არის, მაგრამ როგორც მისმა გმირმა, თვით მაზარინმაც პარიზის პედაგოგიური ინსტიტუტი დაამთავრა. ამასთანავე, პრეზიდენტის ქალიშვილმა აღიარა, რომ არ უყვარს ჟურნალისტები, რომელთა გამოც მთელი ცხოვრების განმავლობაში იტანჯებოდა. მისი თქმით, პაპარაცების გამო იგი ქუჩაში გასვლას ვერ ახერხებდა, ხოლო ე.წ. სერიოზული ჟურნალისტები იმით არიან გატაცებულნი, რომ სიცრუეს წერენ.

როკ-ვარსკვლავი სასამართლოს წინაშე წარსდგება

70-80-იანი წლების როკ-ვარსკვლავის, ჰარი გლიტერის სკანდალური შემთხვევების სიას კიდევ ერთი პუნქტი დაემატა. 57 წლის მუსიკოსი, რომელიც სტილ „გლიტერ როკის“ ფუძემდებელია, არც კი ფიქრობდა, რომ მისი საკუთარი კომპიუტერის რემონტი მისი სახელის ირგვლივ ნამდვილ სკანდალს გამოიწვევდა.

ხელოსანმა, რომელიც გამოძახებით მივიდა მუსიკოსის ბინაში, კომპიუტერში არსებული დარღვევების აღმოფხვრისას წააწყდა საკმაოდ პიკანტურ პოზაში გადაღებული შიშველი ბავშვების სურათების გალერეას. როგორც კანონდამჯერე მოქალაქემ, ხელოსანმა თავისი აღმოჩენის შესახებ პოლიციას აცნობა. რის გამოც ცნობილ როკ-მუსიკოსს საბავშვო პორნოგრაფიის შენახვისათვის სასამართლოს წინაშე წარდგომა მოუწევს.

მადლობა ღმერთს, რომ პაპარაცები არსებობენ

მეტისმეტად ცნობისმოყვარე ჟურნალისტი-პაპარაცები, რომლებიც ცნობილ პიროვნებებს საკმაოდ ძლიერად აღიზიანებენ, როგორც აღმოჩნდა, ხანდახან სარგებლის მომტანიც არიან.

ახლახანს პაპარაცებმა გადაარჩინეს „როლინგ სთოუნზის“ გიტარისტი, რონი ვუდი. ეს ჯგუფი თავის მსოფლიო ტურნეს — „ხიდები და ბაბილონი“ ფარგლებში ბრაზილიაში ჩავიდა ოთხშაბათს. ჯგუფის წევრებმა ბრაზილიაში კონცერტების სერიამდე დასვენება და ანგრა დოს რეისის კუნძულებთან ნავით გასეირნება გადაწყვიტეს. მოულოდნელად აფეთქდა ნავის ძრავა და გაჩნდა ხანძარი. ფოტორეპორტიორების კატარღამ, რომელიც მუსიკოსებს მიჰყვებოდა, დროულად მიუსწრო შეშინებულ მომღერლებს. „მადლობა ღმერთს, რომ ამ ქვეყანაზე პაპარაცები არსებობენ. ხანდახან ისინი ადამიანს სიცოცხლეს უნარჩუნებენ“- თქვა ჯგუფის ყველაზე უმცროსმა წევრმა, 50 წლის რონი ვუდმა.

საუბარი პლაკატის ხელოვნებაზე

დასაწყისი „საქართველო“ №25

მიშელ ზუვე, რომელიც გამოფენის ერთ-ერთი მონაწილეა, აფიშის შესახებ წერს: „აფიშა ის ასპარეზია, სადაც უნდა მოხდეს დომინირებულ ესთეტიკურ ღირებულებათა გადაფასება, ხელოვანის დაკითხვა საზოგადოების თვალწინ.

აფიშამ უნდა დააფიქროს გამვლელი და აღუძრას ცნობისმოყვარეობა. მისი განსაკუთრებულობა იმაშიც მდგომარეობს, რომ იგი მიმართული უნდა იყოს ყველასკენ, განურჩევლად ადამიანთა კულტურული დონისა. ხელოვნების სხვა დარგებისაგან განსხვავებით, აფიშის აღსაქმელად საჭირო არ უნდა იყოს განსაკუთრებული ცოდნა. მისი სათქმელი მყისიერად უნდა მიეწოდებოდეს მზერამიპყრობილ ადამიანს და ადვილად გასაგები უნდა იყოს ყველასათვის. მეაფიშეს სირთულე, ალბათ, მდგომარეობს სწორედ იმაში, თუ როგორ შეათავსებს იგი ერთმანეთთან სათქმელის ნათელი გადმოცემისა და ნოვატორული გრაფიკული მიდგომის ფორმებს.

მხატვრობა სახვითი ხელოვნებაა, აფიშა კი კომუნიკაციის ხელოვნებას წარმოადგენს და მისი ხარისხი განისაზღვრება იმით, რამდენად ამაღლდება იგი კომუნიკაციის უბრალო ფაქტთან შედარებით...

„თუ აფიშა ძლიერია, მას გააჩნია თავისებური პედაგოგიური მნიშვნელობაც, რაც გამოიხატება იმით, რომ იგი კრიტიკის ობიექტად წარმოაჩენს თავის თავს“ — აცხადებს ჟერარ პარი კლაველი — „კარგი საავტორო აფიშა ლამაზია და კულტურულია სწორედ იმიტომ, რომ სვამს კითხვებს და არ მოჰყავს მზამზარეული პასუხები ისე, როგორც პუბლიცისტურ აფიშას, რომელიც იწვევს გრძნობას, თითქოს თავს მოგვახვიეს რაღაც, რაც შეგვიძლია ვიყიდოთ. კულტურულმა თეატრალურმა აფიშამ, პირიქით, უნდა გვიჩვენოს ფორმების მანიპულაცია, რათა გააღვიძოს კრიტიკული გონება...“

თეატრალური აფიშა წარმოადგენს შემოქმედებით ასპარეზს, რომელსაც შეიძლება მიენიჭოს იგივე წონა და მნიშვნელობა, (ოღონდ რა თქმა უნდა, განსხვავებული კუთხით), რაც დამდგმელი რეჟისორის საქმიანობაა.

...„აფიშა პოეტური უწყებაა, სამყაროსადმი მიმართული, და თეატრის, როგორც კულტურული დაწესებულების მისიაც ხომ ამაში მდგომარეობს“ — ამბობს რონალ კიურშო.

როდესაც ამ პლაკატებს უყურებ, არ შეიძლება არ აღიარო პლაკატის ხელოვნების დიდებულება, ეს ხომ ის ხელოვნებაა, რომელსაც ერთი გაელვებით მოჰყავს ადამიანი აზრზე და უცნობიერებს, რა ხდება. არ შემიძლია გამოფენის პლაკატთა ავტორებს შორის არ გამოვყო მიშალ ბატორი, რომელიც წარსდგა არაჩვეულებრივად დახვეწილი და ესთეტიურად გაფორმებული პლაკატებით. ეს იყო სრულიად დამოუკიდებელი ხელოვნება, რომელიც არ ექვემდებარება არცერთ ინტერპრეტაციას.

„უცვლელ წესად მაქვს, არავითარ შემთხვევაში არ შევხვდე რეჟისორს, რათა შევინარჩუნო მთლიანი შემოქმედებითი თავისუფლება. არსებობს ერთი არასასიამოვნო მხარე: მუდმივი ბრძოლა „პარტნიორებთან“ — ამბობს მიშელ ბატორი.

მხატვრობა

საერთოდ, იდეალური აფიშა, სპექტაკლის თანატოლი შემოქმედებითი ქმნილებაა, მიმზიდველი, თავშესაქცევი და იდუმალებით მოცული, რომელიც უღიტინებს მომზირალი ადამიანის ცნობისმოყვარეობას.

სამწუხაროა, რომ საქართველოში პლაკატის კულტურა არ არის ფართოდ განვითარებული. ეს არის იმ მიზეზით გამოწვეული, თითქოს საქართველოს შემოქმედებითი კადრები არ ჰყავდეს. საქართველოში ნამდვილად დიდი ნიჭით დაჯილდოვებული მხატვრები მოღვაწეობენ, რომლებიც პლაკატის არაჩვეულებრივ ესთეტიკას შექმნიდნენ, რომ არა ის ხელისშემშლელი პირობები, რომელიც სამუშაო მასალის უქონლობით გამოიწვევა.

ვისურვებდით, რომ ამ გამოფენას ინტერესი გამოეწვია ხელოვანთა შორის და ფრანგული გრაფიზმის გაცნობით თეატრალურ მოღვაწეთა სხვა წრეებშიც აღმოცენებულიყო სურვილი, გაემდიდრებინათ და გაემრავალფეროვნებინათ შემოქმედებითი კავშირი სასცენო მოღვაწეობასა და ქუჩაში გატანილ თეატრალურ-საკომუნიკაციო ხელოვნებას შორის.

ნათია ბახტაძე

P.S. გამოფენაზე ჩამოსული იყო ცნობილი ფრანგი გრაფიკოს-დიზაინერი პიერ პუნო, რომელმაც ფართო საზოგადოებისთვის და სამხატვრო აკადემიის სტუდენტთათვის გამართა ლექცია ვიდეო მასალით და დიაპოზიტივებით სპეციალურად ვიდეო-არტის შესახებ. ამავე დროს მოეწყო მრგვალი მაგიდა ქართველი მხატვრებისთვის, რომელსაც სხვა ქართველ მხატვრებთან ერთად ესწრებოდნენ მხატვრები: ოლეგ ტიმჩენკო, ნიკო ცეცხლაძე, მამუკა ცეცხლაძე.

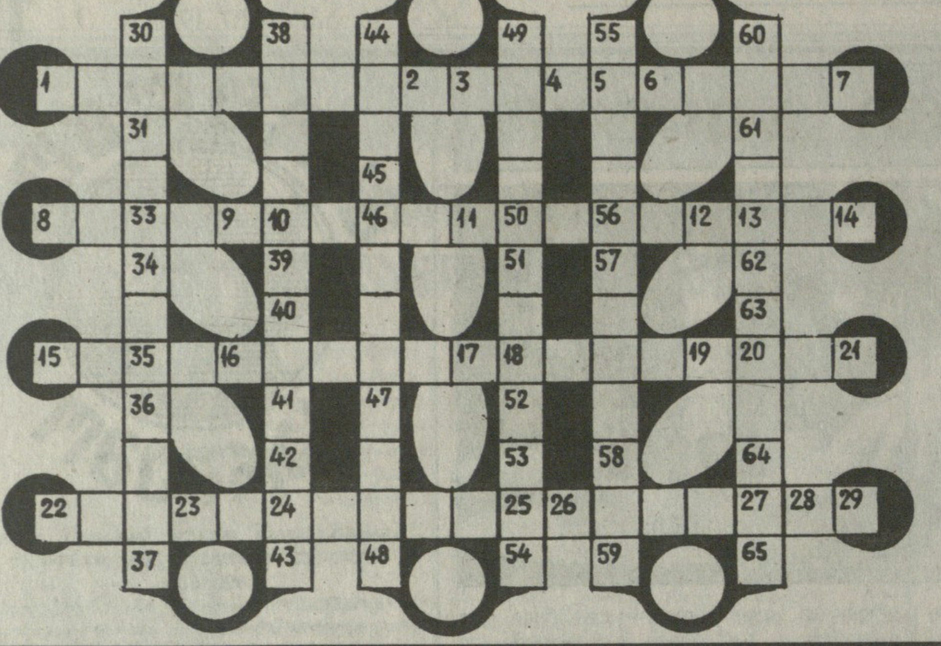

ჩაინვორდი

თარაზული ჩაინვორდები:

1-3. უმაღლესი მთის მასივი დედამიწაზე (ჰიმალაის მთებში); 2-4. პერსონაჟი ტელეფილმისა „ქვევრი"; 4-6. ელექტრული წინააღმდეგობის საზომი ერთეული; 5-7. ოთარ თაქთაქიშვილის ოპერა; 8-10. პურეული მცენარე; 9-11. მუსლიმანთა საღვთო ომი; 11-13. მხარე საქართველოში; 12-14. ვაზის ჯიში; 15-16. ატმოსფერული ნალექი; 16-18. უცნობი ავტორი; 17-20. სიმღერა პოპულარული საესტრადო მომღერლის, ზურაბ ჩინჩალაძის შესრულებით; 19-21. ძველი თბილისის უბანი; 22-23. ზურგის ზევითა ნაწილი; 23-24. სარულის დაწყების განკარგულების აღმნიშვნელი ქართული სამხედრო ტერმინი; 24-26. ქვეყნის დროებითი მმართველი მონარქიულ სახელმწიფოში; 25-28. ამჩატებული, თავქარიანი...

შვეული ჩაინვორდები:

30-33. მდინარე აღმოსავლეთ აზიაში; 31-35. უშანგი ჩხეიძის, პიერ კობახიძის და კოტე მახარაძის ერთ-ერთი საუკეთესო სცენური სახე; 34-36. ელოდება, ესე იგი... 36-37. მარადმწვანე მცენარე; 38-40. ორთვალიანი, პარკისებური სათავსი ნივთების, პროდუქტის... გადასატანად; 39-42. ის, ვინც ეკრანზე განასახიერა მსოფლიოში ერთად-ერთი მიჯნური, რამდენიმე წუთს ლორს რომ ეტრფოდა... 41-43. უარყოფითი პასუხი; 44-46. სოფელი ახალციხის რაიონში; 45-47. ებრაელთა კულტმსახური; 47-48. ჩონჩხის ნაწილების დამაკავშირებელი ბოჭკოვანი ქსოვილი; 49-51. მათემატიკური მრავალწახნაგა სხეული; 50-53. ნახატი, რომელზეც ზღვის პეიზაჟია გამოსახული; 56-58. ძლიერი წყრომა; 58-59. ქალი — ბესიკის ერთ-ერთი საუკეთესო ლექსის მუზა; 60-61. ბოძებზე დადგმული ფიცრული სახლი; 61-63. საწებელი; 62-64. ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკის დედაქალაქი; 64-65. ერთ-ერთი რიცხვი.

ექსპრეს აუდიტ სერვისი

ლიცენზია №091

გთავაზობთ აუდიტორულ მომსახურებას

ზოგად აუდიტში

საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის აუდიტორული შემოწმება;
საკონსულტაციო მომსახურეობა და რეკომენდაციები;
ქონების შეფასება-გადაფასება;
ბუღალტრული მომსახურეობა;

თბილისი, თავისუფლების მოედანი,
პუშკინის ქ. 5, მე-2 სართ. ტელ.: 93-15-89

გამოიწერეთ გაზეთი

„საქართველო"

ხელმოწერა შეიძლება ქ.თბილისის პრესის გავრცელების სააქციო საზოგადოება „მაცნეს" ხელმოწერის რაიონულ უბნებში შემდეგ მისამართებზე:

- მოსკოვის გამზირი 18, ტელ. 71-32-87
- გლდანის რაიონი, დუმბაძის 4 (ა) კორპუსი, ტელ. 62-75-32
- დ.გურამიშვილის გამზირი 30, ტელ. 60-80-22
- ივ.ჯავახიშვილის (კალინინის) ქ.№14 ტელ. 95-87-36
- ქეთევან წამებულის გამზ. 61, ტელ. 74-14-47
- აკ.წერეთლის გამზ. 73, ტელ. 34-75-51
- რ.თაბუკაშვილის ქ. №12
- ჭავჭავაძის გამზ. 46, ტელ. 22-64-58
- ცენტრალური ოფისი, კ.გამსახურდიას გამზ. 42, ტელ. 37-47-49, 93-43-97.

ორგანიზაციებს შეუძლიათ, მიიწვიონ „მაცნე"-ს წარმომადგენელი ხელმოწერის გასაფორმებლად. ხელმომწერს შეუძლია აირჩიოს ჟურნალ-გაზეთების მიღების მისთვის ხელსაყრელი ფორმა.

გიწვევთ!

გაზეთ „საქართველოს" სარეკლამო განყოფილება სამუშაოდ გიწვევთ 19-დან 30 წლამდე ასაკის ახალგაზრდებს.

მსურველებს შეუძლიათ მოგვმართონ მისამართზე: თავისუფლების მოედანი, პუშკინის 5, II სართული, ტელ: 93-18-41, 93-20-36

ძვირფასო ბიზნესმენებო!

თქვენი საქმიანობის რეკლამირებას პროფესიონალიზმი სჭირდება. გაზეთ „საქართველოს" სარეკლამო განყოფილება გაძლევთ უნიკალურ საშუალებას გქონდეთ მაღალი დონის რეკლამა.

ჩვენ დაგეხმარებით სარეკლამო გეგმის შედგენაში;

გაგიწევთ კონსულტაციას და შეგისრულებთ ნებისმიერი სახის სარეკლამო დავალებას;

ჩავატარებთ არსებული მასალის ექსპერტიზას.

დაიზღვიეთ თავი შეცდომებისაგან!

ჩვენი მისამართი: თბილისი, თავისუფლების მოედანი, პუშკინის 5, II სართული. ტელ: 93-18-41, 93-20-36

გაზეთ „საქართველოს" რედაქცია

Доka пицца

Doka pizza

94-07-00

სოსისით	2-00
ქათმის ხორცით	2-50
ვიჩინით	2-50
სოკოთი	2-50
ვიჩინით და სოკოთი	3-00

ადგილზე მიტანა 2-00

განცხადებები

ბინები

იყიდება კერძო ოთხ ოთახიანი ბინა, ყველა სათავსოთი, სარდაფით, 100 კვ.მ., არის დაშენების საშუალება, მუდმივი დენით, ტელეფონით. ფასი 35000 დოლარი. მისამართი კარგარეთელის 2-ა. ტელ.: 95-79-46 ქეთო.

იყიდება ერთოთახიანი ბინა მეტრო „ღრმაღელესთან", ტელეფონით, სარდაფით, საგარაჟე ადგილით. დაწვრილებითი ცნობებისათვის დარეკეთ: ტელ.: 61-72-90 6 საათის შემდეგ.

სხვადასხვა

იყიდება მაგიდა და ექვსი სკამი კარგ მდგომარეობაში. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 72-13-09 იკითხეთ აიდა.

იყიდება სარეცხის მანქანა „ვოლგა-8" (ახალი). ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 74-12-09 აიდა.

იყიდება მაღაზია 100 კვ.მ. ფართით. იოსებიძის ქუჩაზე. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 66-15-51.

იყიდება სამხედრო ტიპის პურის საცხობი. წარმადობა 4000 პური დღეღამეში. სრული კომპლექტია. მუშაობს დიზელის საწვავზე, ნახშირზე, შეშაზე და დენზე. ფასი 6000 ლარი. ტელ: 37-35-90 (20-00-დან 22-00-მდე).

იყიდება ხუთ ტონიან კონტეინერში ჩამონტაჟებული ახალი ვულკანიზაცია. ფასი 1300 ლარი. ტელ.: 37-35-90.

ცოდნა

ვასწავლი მოსწავლეებს მუსიკას, ბიზნესის თეორიას, რუსულს, ინგლისურს, ჭადრაკს. სპორტი არჩევით (ცურვა, ჩოგბურთი, ცხენოსნობა). 37-35-90 (20-00-დან 22-00-მდე).

შევასწავლი რუსულ ენასა და ლიტერატურას ნებისმიერ მსურველებს. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 63-03-47 იკითხეთ ეკა.

განიკურნეთ ბუნებრივი საშუალებებით

ხალხური მედიცინის საშუალებით ვმკურნალობ შემდეგ დაავადებებს: ფსორიაზს, დიაბეტს, სამწვერა ნერვის ანთებას, კუჭის წყლულს, ამერონიას, შიდა ქალის წნევას, ჰიპერტონიას, სკლეროზს, თირკმელების რევმატიზმს, ასთმას, ცისტიტს, ეგზემას, პროსტატიტს, სოკოვან დაავადებებს, ტუბერკულოზს, თმის ცვენას, სმენის დაქვეითებას, პლევრიტს, სიყვითლეს, კლიმაქსს, ნერვოზს, ეპილეფსიას, თავის ტკივილებს, გაიმორიტს, უშვილობას, ჩიყვს, ბუასილს და სხვა. მკურნალობა ხდება მხოლოდ ბალახებით, ეფექტი გარანტირებულია.

დაგვიკავშირდით ტელეფონით: 66-65-12 ნანა 52-16-67 ნინო.

გაზეთ „დედა"-ს რედაქტორს,
ვალიდა აბაშიძე-გაგნიძეს
გარდაეცვალა შვილი

ავთანდილ გაგნიძე

პანაშვიდი 14.04. და 15.04 — 4 საათზე
დაკრძალვა 16.04 — 3 საათზე
მისამართი გოთუას ქ. №5

რეკლამის განთავსების მსურველთა საყურადღებოდ!

გაზეთი „საქართველო" თავისი ნომრის ერთ გვერდს უთმობს სარეკლამო განცხადებებს.
რეკლამა კეთდება შეღავათიან ფასებში.
ყოველი მესამე გამოშვება თქვენთვის

უფასოა

დაგვიკავშირდით ტელ.: 93-18-41, 93-20-36 ან მობრძანდით მისამართზე: თავისუფლების მოედანი, პუშკინის 5, II სართული,
გაზეთ „საქართველოს" რედაქცია.

კობა კაპანაძე დაქორწინებას ულოცავს **დიმიტრი ტიკარაძეს**. მალე გამოჯანმრთელებას და ცხოვრების ფერხულში ჩაბმას უსურვებს.

მთავარი რედაქტორი
სერგო ჯანაშია

ტელეფონები:
რედაქტორი: 93-20-36,
რედაქტორის მოადგილე: 93-18-41

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, თავისუფლების მოედანი, პუშკინის ქ. 5
გაზეთის ინდექსი 66447

ფასი 50 თეთრი

დამფუძნებელი და გამომცემელი საქართველოს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტია

რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ. №06/4-444